

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.2

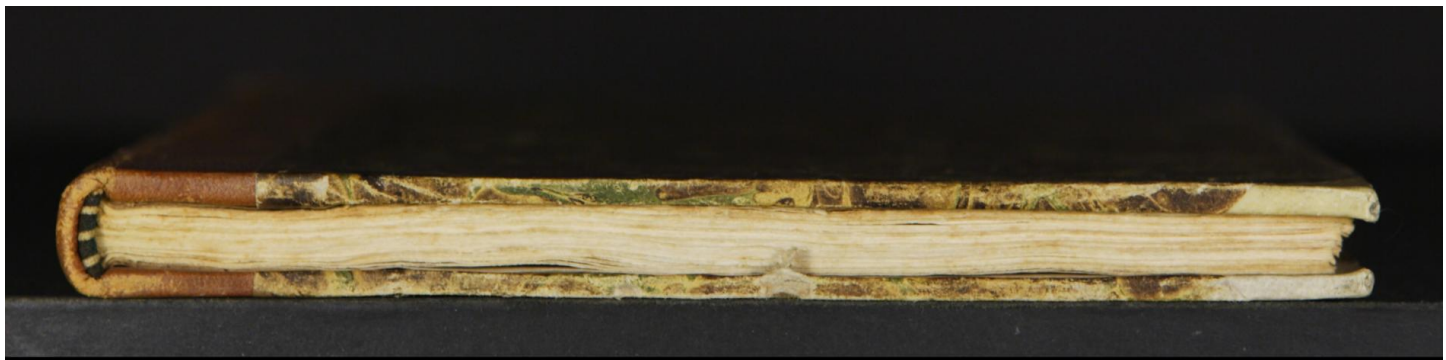

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.2

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.2

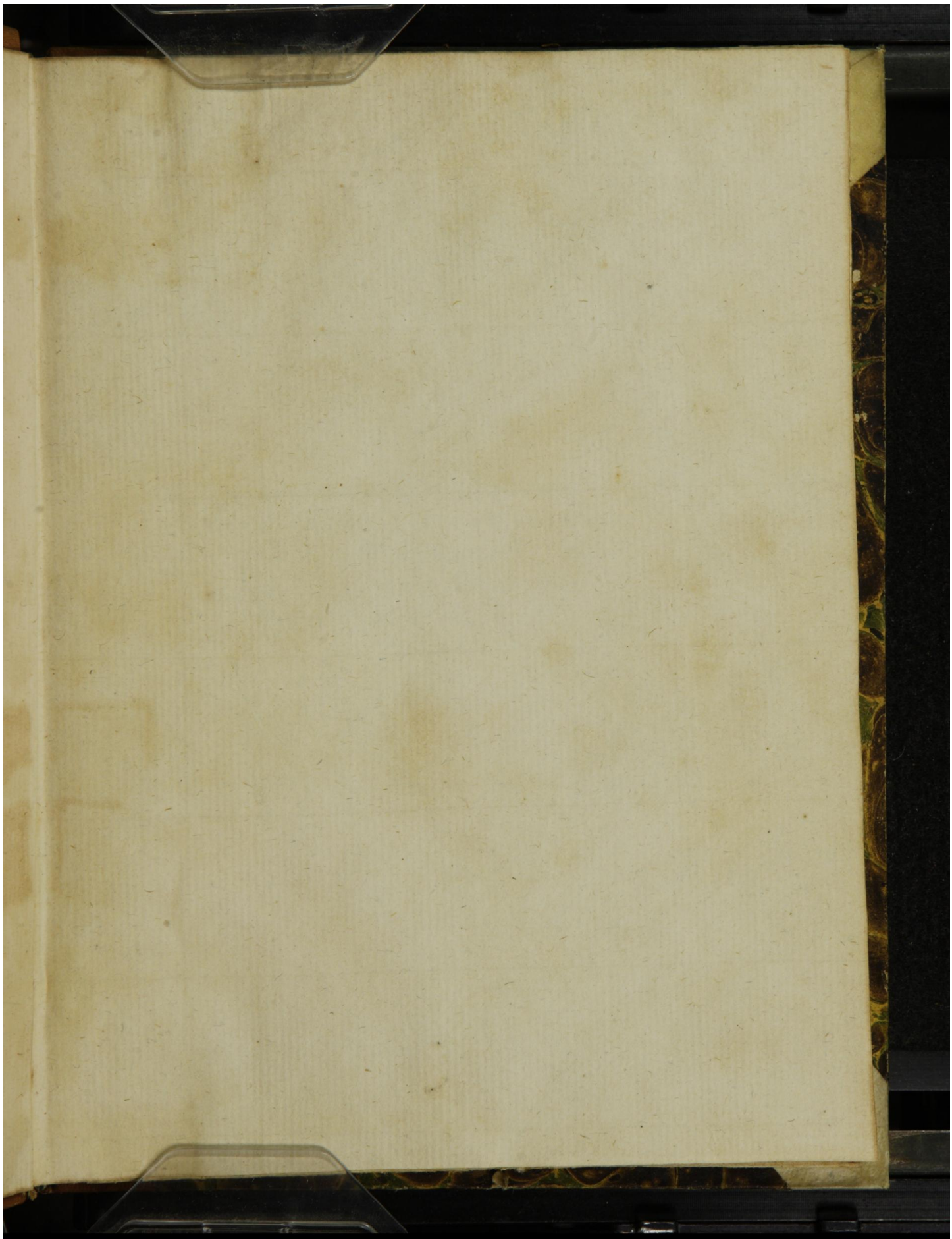

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.2

K 6 2

Tractatus excellentissim iuris utriusq; doctoris do
mini: dñi Antonii Corseti Paduæ ordinari
am iuris pontificii legentis: Ad status
pauperum fratrum ihesuatorum
confirmationē feliciter incipit.

28

VM ANIMO EXCOGITA-
 rem Religiosorum pauperū fratrum
 Ihesuatorum laudabilem uitam: re-
 ctumq; uiuendi modum apud non
 nullos in dubium refricari: utrum ca-
 nonicis obuiet institutis: uel sancto-
 rum patrum consonet ritibus ac regulis
 ipsorum precibus deuictus. Ego Antoni-
 us corsetus de Sicilia Iuris utriusq;
 doctor Paduae ordinariam Iuris pontificii de mane leges pe-

titioni tam æquæ: & iustæ contradicere uix audens. hoc almo
 pascali ocio ipsum disputandi campum. aggrediens eorum
 uotis annuere decreui. Eoq; magis cū ipsos religiosos optimis
 morib; p̄ditos: exēplariq; uita exornatos exactissima: regē ex
 periētia agnoscens maximo prosecutus sim amore religionē
 ipsam summis laudibus efferendam: tum ueritatis ip̄ius inda
 gande gratia: tum ut petētibus: & poste is omnem h̄sitatio
 nis scrupulum eximere ueram me ostensurum institui: nō per
 tinaci animo. Sed sacro sancte Romane ecclesie doctissimo
 rumq; uirorum iudicio. & corruptioni dicenda subiiciens: in
 primis omnium rerum summo opifice inuocato gloriosissi
 ma semper uirgine maria humiles preces piissimo eius filio
 redemptori nostro porrigente: totaq; cælesti curia his ceptis
 fauente rem ipsam alacri iucundoque uultu assumam que
 stiones: nonnullas pro huiuscemodi opusculo seriatim: ordi
 neque suo subnectens.

Rima nāq; questio se offert. Quot modis ca
 pias religio: & que dicat p̄prie & stricte religio
 ¶ Secunda questio erit: quæ infertur ex prima
 qui dicantur religiosi: & ap. religiosorū ueniāt.
 ¶ Tertia questio: quæ infertur ex secunda. an isti fratres Ihe
 suati dicantur religiosi.
 ¶ Quarta qō: unde initium habuit ista religio Ihesuatorū
 ¶ Quinta questio: an Ihesuati dicantur uere profiteri: & ue
 ram professionem facere.
 ¶ Sexta questio: an liceat eis habere propriū uel bona in cōe
 ¶ Septima questio: an possint eis legata relinqui: uel here
 des ipsi possint institui: & sic an sint capaces hereditatum uel
 legatorum ac etiam donationum inter uiuos.

¶ Octava questio: utrū facta professiōe expressa in predicta religione: post annū probatiōis in manibus superioris cōstituti ad tales professiones recipiēdas: tale uotū tanq̃ solenne impediāt matrimoniū contrahendū & dirimat iā contractū

¶ Nona questio: an istis fratribus Ihesuatis iam professis de beatur legitima: post mortē parētū eis iure nature debita casu quo parētes decesserint post professionē & nihil eis relinquāt

¶ Decima questio. an isti fratres Ihesuati succedunt ab intestato equaliter cum aliis suis carnalibus fratribus remanentibus in seculo:

¶ Undecima questio: an frater Ihesuatus naturalis tm̃ post professionem factam succedat equaliter cum fratribus legitimis & naturalibus: tam respectu legitime q̃ respectu successionis tam ex testamento q̃ ab intestato

¶ Duodecima questio: utrum frater Ihesuatus faciēs testamētum ante professionē suam in quo reliquit bona sua: propinquus eius possit post professionem factam ipsum testamētum reuocare & aliud condere: maxime si uelit in isto secūdo testamēto monasterium: seu locum eorum heredē instituere seu monasterio quod ingressus est bona ipsa relinquere.

¶ Deciatertia questio an fratri Ihesuato professio uolēti transire ad aliam religionem liceat repetere bona iam collata monasterio seu loco ipsius congregationis & trāsserre in religionem ad quam se transfert.

¶ Decimaquarta questio: an fratri Ihesuato exeunti religionem infra tempus probationis possit moueri questio respectu expensarum sibi factarum in monasterio.

¶ Deciaquinta questio: an isti fratres Ihesuati habeant certū bābitū adeo q̃ liceat eis uariare circa delationē ipsius habitus

¶ Decimasexta questio: an liceat istis fratribus opera seruilia facere & uictum querere artificiolo suo.

¶ Decimaseptima questio: an liceat inquisitoribus heretice prauitatis: seu aliis prelati molestare. d. fratres Ihesuatos.

¶ Decimaoctaua questio: an liceat istis fratribus recipere aliquam partem funeralium: & ceterorum sicut licet aliis religiosis mendicantibus.

¶ Decimanona questio: an solus prior Ihesuatorum possit repudiare legatum alicui loco Ihesuatorum relictum.

¶ Vigesima questio: an uota facta per laicos si postea efficiantur professi Ihesuati debeant per eos religiosos factos ad impleri.

¶ Vigesima prima questio: an isti fratres Ihesuati teneantur ire ad processiones. & possint cogi per ordinarium ire ad ipsas processiones.

¶ Vigesima secunda questio: pone qd eodem tempore frater Ihesuatus requiratur ab ordinario: & a suis superioribus. uidelicet uisitoribus: an debeat potius obedire ordinario an uisitoribus.

¶ Vigesima tertia qd: an isti sint claustrales & utrum possint conueniri coram iudice seculari.

¶ Vigesima quarta questio: sub cuius iurisdictione sint: & cui debeant confiteri & a quo sacramenta recipere.

¶ Vigesima quinta questio erit. nunquid littere possint dari uel recipi a fratribus Ihesuatis absque patris licentia.

¶ Vigesima sexta utrum qui faciunt se uestiri in morte de habitu fratrum Ihesuatorum uel alterius religionis efficiantur fratres & imitent seculum.

¶ Vigesima septima: an persuasus effici frater de ista congregatione uel alterius & dolo malo illusos qui alias nunquam fuisset.

cultum diuinū uinculo seruiēdi. Q uod uerbū compositum
est de religendo. i. eligēdo. Vnde dicitur religio quasi eligio
Et subdit q̄ in religione requiruntur fides in credendo: spes
in sperādo & caritas in amando. Referunt doct. in. d. c. i. &
Augustinus de ciui. dei li. x. c. iiii. & idē Augustinus in libro
de uera religione Cicero secūdo retho. inquit religio ē que
dam tuitio nature quā diurnum uocant cultum cerimoniaq̄
affert. & subdit idē Isidorus ethimologiarū li. viii. religiosus
ut inquit Cicero a religione dictus qui reiterat & colligit que
ad cultum diuinum pertinēt & sic religio uidetur dicta a re-
ligendo ea que sunt diuini cultus quia hmoi sunt frequenter
in corde reuoluenda iuxta illud prouerbiorum .iii. In omni
bus uis tuis cogita illum. q̄uis etiam possit intelligi religio ex
hoc dicta q̄ dominū religere dēmus quē amiseramus negli-
genter secundū Augustinū in preallegato lib. x. de ciui. dei.
Et uide Io. and. de reg. iur. c. nō ē sine culpa. lib. v. & per Va-
lerium maximum de neglecta religi. & per Tho. ii. ii. q. viii.
Vnde cōcludo q̄ in casu nostro pprie & stricte dicitur reli-
gio eorū qui per p̄fessionem subiecerunt se superioris impe-
rio p̄fitendo tria substantialia. ut no. omnes docto. in. d. ru-
brica d̄ regu. & istud ēt uoluit do. card. cōsilio. cxxxviii. q. Inci-
pit. Redēptoris postulato suffragio. dico p̄ premissas litteras.
¶ Q ui dicātur religiosi & appellatiōe religiosorū ueniant.

Vero qui dicātur religiosi & appellatione religio-
sorū qui ueniāt. Et breuiter rñdeo q̄ uerbū religio-
sus: pōt capi largissime & cōprehendit oēm chri-
stianum: unde dicūtur christiani religiosi: ut in. c.
pro humani. de homi. li. vi. & ita intelligas tex. iūcta glo. i. c.
ex multa. de uoto: & in. c. ecclesia s̄cte marie. i. uer. laicis. etiā

religiosis d̄ cōsti. glo. & ibi doc. i cle. religiosus. d̄ pcura. tex. i.
.c. fi. i prin. d̄ re. ec. nō alie. Q nq̄ dicitur large & cōprehēdit
oēm xp̄anū honeste uiuētē: nā i eo qd̄ ip̄edit deo debitā reli
gio nō pōt dici religiosus & isto mō itelligitur tex. i. d. c. eccl.
sā. marie. unde ep̄s dicitur religiosus largo mō secūdū Butri.
i. d. c. ex multa. & are. i. q. lix. Q nq̄ capitur stricte & tūc dñr
religiosi q̄ pmittūt. iiii. substantialia regule: ut nota. i. d. r. de
regulari. Et p abba. moder. i. d. c. ec. sā. marie. & Cardi. i. d. cō
filio. cxxxviii. Et p frācis. areti. cōsilio. lix. i xp̄i noīe & c. In fa
cto dicitur euenisse. Et iō secūdū eū realiter i materia stricte in
telligēda clerici seculares nō ueniūt ap. religiosorū. Ita nota
gl. iiii. in cle. i. de rebus eccl. no ali. & glo. i cle. i. i uer. religio
si. d̄ sen. excō. facit qd̄ notat glo. i cle. i. d̄ electi. & dñr religio
si. quasi deo religati per p̄fessionē ut dictū ē: & hoc mō laici
conuersi possunt dici religiosi: ut in. c. nō dubiū. d̄ sen. excō.
Et pulchre dixit domi. d̄ san. gemi. in. c. religiosus. in glo. ii.
in eodē uerbo illā incidēter eē nota. q̄ ap. religiosorū cōpre
hēdūtur uniuersaliter oēs religiosi claustrales nō aut nō clau
strales: quod ē intelligendū quādo materia in qua fit p̄latio
nō cōgruit religiosi nō claustralibus sicut & ibi: quia nō clau
strales habēt uelle & nolle: ut not. glo. xvi. q. i. d̄ monachis.
Idē no. glo. in cle. religiosus. de pcura. nisi apponeretur unū
uniuersale: ut no. glo. in cle. i. de decimis. Et hinc sumpta oc
casione quāro an appellatōe religiosorū ueniāt clerici. & dic
q̄ sic in fauorabilibus & ubi rō materiæ subiectæ hoc suadet:
ut ē glo. in. c. presens. in uer. religiosos. xx. q. iiii. & tex. cū gl.
in uer. religiosi. in. c. nullus itaq̄. i. q. i. & glo. in. d. c. ex mul
ta. in uer. religiosi. & in cle. i. in uer. presidētes. d̄ rescrip. glo.
ii. & iiii. ibi archi. in. c. obeuntibus. lxiii. dif. & in. c. In noīe

set effectus Ihesuatus nunquid isto casu habebit locum autentica. si qua mulier. C. de sacro san. eccle.

¶ Vigesima octaua. utrū frēs Ihesuati ueniētes cōtra cōstitutionē apostolicam penalem regule seu constitutionum suarum peccent mortaliter.

¶ Vegesimanona: an religiosi ex necessitate & obligatione facientes aliquid magis mereantur q̄ illi qui faciunt illud propria uoluntate sine obligatione.

Trigesima: an donatio facta ecclesie tumultuario ^{mentis} impulsu ueleat & teneat.

¶ Q uot modis capiatur religio & que dicatur proprie & stricte religio :

Apio primā questionē que talis ē. **Q** uot modis capiatur religio: & que dicatur proprie & stricte religio. & breuiter secūdū Io. an. Io. de lig. & alios doct. in rubrica de regula. dic q̄ sumitur diuersi mode. nā sumitur interdū latissime: & secūdū id comprehendit omnē christianū: & sic dicitur religio christiana. lxxxvii. dis. c. i. de diuorti. gaudemus. de apost. quidā. de homi. pro humani. li. vi. ad fi. & epistola inter claras. C. de sū. trini. in prin. Interdū ponitur pro honestate secūdum quod includit oēs christianos: sed honeste uiuētes etiā laicos & coniugatos xvi. q. i. iuxta. xxxiii. q. v. qđ deo. d̄ cōsti. eccl. d̄ re. ec. nō ali. c. fi. Iaco. prio i fi. ibi religio mūda & imaculata uisitare pupillos: Interdū sumitur minus late cōprehēdēs clericos seculares qui uiuunt sub regula. prima. q. iii. saluator. ultra mediū. vii. q. i. in fi. c. i. in autētica. de s̄ctis. epi. §. damus. Interdū stricte de quo i ti. de regula. & de sta. mona. p totū. Et gratianus a. xvi. q. usq; ad. xx. secūdū quod dicimus q̄ per emissionem

professionis prelati imperio subiicitur. Dicitur etiam religio iuramenti de iur. iur. Si uero. in pri. & in. c. quemadmodum. in fi. & de spon. requisit. Quandoque uero sumitur religio pro quadam obligatione pietatis tex. e. in. l. cum te. C. de inoffi. te. Alibi religio. i. Diuinus cultus. l. ueluti. ff. de iusti. & iur. Alibi religio. i. officium. l. illicitas. §. ne potentiores. ff. de of. pre. fi. Et plene per Albe. de Rosa. in suo dictio. in uerbo Religio. Et in. d. l. ueluti. in prin. Vbi dicit quod religio erga deum est iuris publici regula ideo quod in diuinam maiestatem committitur in omnium fertur iniuria: ut. C. de hereti. l. manicheos. Et dicitur religio quasi regula ligata secundum Vgutio. pulchre inquit Lactantius firmianus in. ii. li. diuinarum insti. nomen religionis a uinculo pietatis esse deductum quod hominem sibi deus relegauerit & pietate constrinxerit. quia nos seruire ei ut domino & obsequi ut patri necesse est. Et quod religio omnium hominum in communi spectat ad utilitatem perpetuam Singulorum autem in singulari spectat ad priuatam: & religio secundum eum est uirtus & species quedam iusticie per quam ordinamur ad reddendum deo cultum reuerentiam & honorem: quia est primum & uniuersale principium nostre productionis in esse & nomine gubernationis: & huius uirtutis multi sunt actus per quos reddere possimus deo cultum. s. orare: adorare: & iurare: quia iurando per eum: eidem reuerentiam prestamus. Cum inuocemus eum in teste ad confirmationem eorum que diximus. Et de ista uirtute religionis bene habetur in moralibus gregorii & per Archi. in. c. i. de regula. lib. vi. Et ibi per lo. and. domi. & alios dicentes. Quod religio est dei cultus uel dei ueneratio secundum quosdam. Isidorus uero in li. viii. ethi. c. ii. dicit quod religio appellata est quod per eam uni deo religamus animas nostras ad

dñi. i. uer. religiosi. xxiii. dis. tex. & ibi domi. i. c. fi. lxxviii. dis.
 Et in. c. sacerdotes. & ibi domi. xlix. & in. c. ex antiquis. & ibi
 domi. liiii. dis. & in. c. generalis. & in. c. Si qlibet. & utrobique
 domi. ea. dis. Sed qd ecōtra nūquid ap. clericorū seculariū ue
 niāt religiosi. Et dic q regulariter ponūtur ut diuersa religio
 si & clerici seculares: ut pbatur in multis iuribus uidelicet i. c.
 ad apostolice. de re iudi. in. vi. & in cle. ii. ad fi. de ui. & ho.
 cleri. & in. c. i. in fi. de preben. in. vi. & in. c. Quoniā & ibi
 anna. in. ii. col. de sy. & in. c. ad abolendā. in prin. de hereti.
 & in cle. cupiētes. §. sane. de penis. & in. c. inter quatuor. d re
 ligio. domi. in. c. ad audiētiā. ii. de eccle. edificā. i. c. tua nos.
 de testa. & in. c. de sepul. in. vi. & in. c. accusatus. §. fi. & in. c.
 ut officiū. §. ad conscribēdas. de hereti. in. vi. & in. c. ad hac.
 de offi. uica. glo. ii. in. d. c. religiosus. de testa. in. vi. glo. i. uer.
 religiosi. in. d. cle. i. de deci. & in cle. i. in uer. regularis. de sup
 plen. negli. prela. & in cle. i. in uer. religiosus. de reb. eccl. nō
 alie. Et hīc ē q dispositio. c. licet. de regulari. nō pcedit in cle
 ricis secularibus. glo. ii. in. c. admonet. de renūci. Itē quero an
 ap. religiosorū ueniat religiosus prefectus ecclesie seculari. gl.
 sentit q sic in cle. i. in uer. regulares. de decimis. & glo. i. in. c.
 quorūdam in prin. in uer. medicantiū. de elect. li. vi. Cōtra
 rium tñ dixit glo. i. in cle. religiosus. de pcura. & sequitur ibi
 card. in. i. ap. & idē glo. ii. in prin. in. c. religiosus. de testa. in
 vi. unde dicendū ē inspiciendā eē subiectā materiā an conue
 niat talibus an nō: ut per domi. in. d. c. quorundā. in. §. i. i fi.
Sed quid si testator mādāt celebrari missas a sacerdotibus
 an intelligatur de religiosis uel de clericis secularibus: dic q i
 telligitur de secularibus ppter cōem usū loquēdi ita pulchre
 dixit do. card. consilio. lix. incip. Quedā dñā agnes. unde

cōcludo premisso ipso discursu q̄ pprie dicūtur religiosi pro
fitentes tria substātia: & ultra predicta adde ab. i. c. dilecta
in. i. col. de maio. & obedi. & in. c. cām lo primo de iudi. &
in cle. i. de supplē. negli. prelato. & domi. in. d. c. In nomine
dñi. & oēs in. d. c. eccl. san. marie. Io. and. & domi. in. c. ut
officiū. §. uerū. de hereti. in. vi. & p abb. in rubrica de uita &
ho. cleri. cōcludētes q̄ i dispositione odiosa appellatione re
ligiosorū nō ueniunt illi qui nō pfitentur tria substātia. se
cus in dispositione fauorabili: & ad predicta omnino ē uidē
dus do. card. in. d. consi. cxxxix. Incipit. In aliquo locis. alias
dico per premissas.

¶ An fratres Ihesuati dicantur religiosi.

Quod Vero tertio: An isti fratres Ihesuati dicantur reli
giosi. Et uideretur prima facie dicendū q̄ non
cū isti pauperes Ihesuati ex quadā presumptiōe
cōtra sacrorū canonū statuta loca elegerint con
gregationes atq; collegiū in ipsis locis suis retineant cōtra dis
positionē. c. fi. de relig. domi. & c. i. eo. ti. li. vi. & extrauagā.
Ioānis. xxii. que incipit: Sancta romana ecclesia. Et sic oēs ui
dentur excōitati eē per iura preallegata: presertim cū ipsi hāc
sibi nouā religionē nouo religionis habitu portantes oēs pa
riformiter caputeū album uestē albā & pilleū birrictinum seu
grisum & tanq̄ huius seculi comtēptores adinuenisset seruare
uideātur: unde delatio habitus distincti secūdū theoricā. glo.
fi. in cle. i. de elect. cōtra predictarū cōstitutionū statuta se se
questrasse & mācipasse ab aliis approbatis religionibus facil
lime indicat: nec defendi possunt ex eo qd̄ licitum eē uidetur
cuilibet christiano habitū talē ad libitū sumere cum rei sue cui
libet sit moderator & arbiter. ut in. l. in re mādāta. C. mādā.

& in c. de his. de sepul. Procedit enim illud respectu eorum qui
priuatā in propriis domibus aut in heremis uitā solitariā agerēt.
Sed minime licitū ē nouas facere cōgregatiōes nouas erigere
religiones: seu noua deligere loca uel nouū religionis habitū
sumere. Cū cōtra prohibitionē predicti. c. fi. & ēt. c. primi. pre/
al. hmōi cōmitti uideātur. Ad idē optime facit cle. 1. de reli.
domi. in fi. & in. c. in dēpnitatibus. ppe fi. de elect. li. vi. ubi
papa expresse ptestatur q̄ per illā cōstitutionē nō intēdit ap/
probare statū ordinē seu regulā quarūdā mulierū que nec p/
priis renunciāt nec p̄fessionē faciūt regularē: sed uiuunt ut in
secularibus ecclesiis canonici seculares: & sic nō licet cōuenire
simul cā religionis: licet cōueniētes nō renunciēt propriis: nec
p̄fessionē faciant regularē sub quadā religionis umbra: ac
uelamine uiuētes: quo fit ut reprobari uideatur opinio Bar.
de qua in. l. i. ff. de collegi. illiciti. dicētis. d. c. fi. de reli. domi.
procedere quādo plures cōueniunt in unū cā religionis: ita
q̄ efficiātur p̄sone ecclesiastice. Secus si remanerēt secūdū eū
laici. Nec ob. l. i. §. permittitur. & §. si religionis. ff. de col. il/
licti. super quibus se fundat Bar. quia illa iura possunt p̄cede/
re q̄ cōueniunt simul: nō tamē habitāt assidue sub eodē te/
cto. Nec assumūt nouū habitū unde canones superuenientes
illud limitarūt p̄pter cōfusionē & scādala euitāda quæ orie/
bātur ob hoc in ecclesia dei: ut in. d. c. fi. de religi. domi. Et i
c. eo. ti. li. vi. Præterea cōtra istos pauperes Ihesuatos uide/
tur casus i. d. c. fi. de reli. domi. ubi papa expresse phibet: ne/
dum nouā religionē inueniri sed ēt religiosā domū de nouo
fundari nisi regula & institutio accipiat de approbatis. Sed
isti Ihesuati quotidie edificāt domos religiosas de nouo per
se ipsos nec accipiunt regulā nec institutionē de religionibus.

approbatis. ergo nō dicuntur ueri religiosi. Vltius reprobari
uidetur eorū status p̄ tex. i. extraua. Ioānis. xxii. que incipit Sā.
Roma. eccle. que expresse si non cauilletur eorū statū reprobā
re uidetur maxie i eo qd̄ expresse inuit istos Ihesuatos d̄ facto
debere publice mēdicare ne eorū status approbatus uideatur
ad hāc insup̄ conclusionē confirmādā accedere uidetur q̄ iu
ra ciuilia & cano. publice mēdicatē sine euidēti atq; noua cā
orta reprobāt. ut in. l. unica. C. de mendicā. li. xi. traditur per
Io. de Imo. in. c. odoardus. de solutō. nota. lxxxii. dis. c. i. iun
cta glo. & i. c. sequēti. & lxxxvi. dis. c. non satis. Facit. d. c. i. de
religio. domi. li. vi. Sed isti Ihesuati publice mēdicāt sine eui
dētiā necessitatis cū possēt manib; uictū querere & nō tollere
pauperum idigētū subsidia ar. c. ad aures. d̄ rescrip. ergo eorū
status ab utroq; iure uidetur improbatus ad hoc faciat auctoritas
abba. moder. i. c. ii. de for. cōpe. i. uer. Et ex his cōcludo dicēs
q̄ isti Ihesuati i cedētēs d̄iscalciati & portātēs caputē albū & cō
formātēs se i uestimētis nō debēt gaudere priuilegio fori. q̄ n̄
sūt clerici cū nō recipiūt ordies: nec sūt ueri religiosi cū nō p̄fi
teātur tria substātialia regule: imo nullū substātiale p̄mittūt &
si hodie secūdum eum inde aliq; exiret posset contrahere ma
trimoniū & habere p̄priū: & quia cū sint nati laici nec inter
uenit aliq; actus eximēs eos a iurisdictione ut ordo uel plena
cōuersio: debent adhuc laici reputari. & subdit q̄ licet alias in
trās sensū lectionū secutus fiūt butrium: tñ cōcludit q̄ isti Ihe
suati non stāt simpliciter in statu penitentiū: imo sub umbra
quadā religionis unde appellāt se frates & in habitu & refecto
rio & dormitorio: & alie q̄ pluribus p̄cedunt tanq̄ religiosi.
Et iste status cū nō sit approbatus est expresse p̄hibitus cū idu
cat confusionē q̄dam ex nimia religionū uarietate. ur in. d. c.

fi. ad quod bo. tex. in. c. pñciosam. xviii. q. ii. & glo. in. c. fi.
xii. q. ulti. uñ arbitratu eos mortaliter peccare ex quo ueniūt
contra prohibitionē. d. c. fi. d. religio. domi. & d. c. i. eo. ti. li.
vi. iuncto. c. ii. de maio. & obedi. & xiiii. q. i. quod precipitur
demū allegat. extrauagan. lo. xxii. icipit. Sacta Roma. eccle.
pferetem excōicationis sniam in assumētes noue religionis
habitum. construentes sibi loca noua congregationis seu iā
constructa recipiētes & eadē sententia afficientem prelatos q
preter sedis apostolice auctoritatē talem uiuēdi uniuersaliter
concedunt. Et hanc partem dominus meus: dominus An-
dreas siclus uulgo barbatius in. d. c. ii. in. xxix. col. cū septem
sequētibus Cōcludēs q Ihesuati nō sūt persōe ecclesiastice. &
idē ibi frācil. areti. in fi. in uer. de ultimo autē genere. hāc ptē
sequitur etiam frater Ang. de Clauasio ordinis minoꝝ in li.
suo noīato Angelica. i tractatu excōicatiōis excōicatione. vii.
in casu qnto in uer. sed que sūt persone circa finē dicēs istā eē
cōem opi. q Ihesuati nō pertinet ad forum ecclesiasticū quia
cras possunt esse seculares. istā eandē opi. licet non expresse ui-
detur sentire idem frater in excommunicatione quinta in eo-
dem libro i uer. nūc restat uidere. circa finē in uer. hec tamen
ego non teneo. Hoc idē tenuit ab. i Rubrica de regula. i uer.
Ex quo i ferri potest. Concludens q dispositio odiosa conce-
pta erga regulares non comprehendit istos Ihesuatos quia pro-
prie non dicūtur regulares. Secus in dispositione fauorabili
quia largo modo uidētur sub recta ratione promissionis fa-
cte eoz supiori referre & sequitur do. fely. in. c. eccle. San. ma-
rie. in. i. col. i uer. & adde plenius. de consti. hāc partem tenet
firmianus in suo reitorio in uer. Ihesuati. Corroborātur etiā
predicta ratione: nā ubicūq locus fit ad pietatē exercēdā & fit

auctoritate priuata dicitur locus priuatus & non ecclesiasticus
ita eleganter dixit Inno. in. c. inter dilectos. de donati. referunt
moderni in. d. c. ii. de fo. compe. cum ergo loca istorum Ihesuato
rum fuerint ad pietatem exercendam & auctoritate propria: ergo non
dicitur gaudere foro ecclesiastico nec dicuntur proprie & stricte
religiosa. ad idem illud dicitur proprie & stricte religiosum quod est
perpetuo religiosum: argumentum in. c. ii. & in. c. cum ad mona
sterium. de sta. mo. & in. l. si quis heredem. & in Ang. C. de isti.
& substi. sub condi. factus. & uoluit Ang. consi. xxxiiii. incipit
constantinus arculani. ubi si legatum fuerit alicui aliquid si mona
sterium intraret & ingressus est & exiuit perdit legatum. facit. l. si
pro patre. in. §. uersum. ff. de in re uerso. ubi non dicitur uersum nisi
duret uersum: nam ergo secundum Abba: & alios isti fratres possunt
exire redire ad seculum & contrahere matrimoniū: ergo non sunt p
prie & stricte religiosi. nam quod diu quis stat in pendentia quia po
test esse religiosus & non religiosus. nec non dicitur esse religio
sus. c. si seruus. liiii. dist. & ibi domi. de san. gemit. Bar. in auct.
ingressi. C. de sacramento san. eccle. dixit quod ingrediens religio
nem infra annum non dicitur religiosus ex quo exire potest
& probatur multum singulariter in. l. i. C. ne sanct. Baptis.
reiteretur ubi cathecuminus non dicitur christianus. & ibi bar. in
ducit ad eleganter. q. statuti. quod nullus possit effici ciuis nisi hūta
uerit per magnū tempus in ciuitate puta. x. annorum: ille ergo qui est iuxta
tempus probationis non habetur iterum: nec tractabitur ut ciuis. & subdit
ibi esse argumentum pro eo quod datum est: quod religiosus infra annū
probationis non dicitur religiosus: licet de hoc dubitet & dicit
interrogandos canonistas sed concludit quod uidetur: & proprie non
dicitur religiosus nisi quis fuerit professus secundum ea que dicta sunt in
ii. q. & pulcre hoc examinat petrus de Ancha. in. c. benefi

cium de regula. libro. vi. in. iiii. col. in uer. ista faciunt ad .q.
quam paduæ disputaui & ad hic adduco bonū tex in omni re
ligioso. §. quis. de sen. excō. libro. vi. uer. in effectu. non di
citur religiosus nisi quis tacite uel expresse ppressus fuerit: ta
men q̄tum ad primū. c. si quis suadente. xvi. q. iiii. bene gau
det ro. nouicius ut ibi dicitur. uide tex. & ibi gemi. in. c. i. i pri
mo notabili. de regula. li. vi. ubi etiam allegat glo. prima i. c.
i. de religi. domi. in antiquis: q̄ monachus non dicitur do
nec fuerit professus. facit in si. l. si. §. quotiens. ff. de publica. l.
apud latronem. i. prin. & in. §. i. ff. de p̄scripti. uerbo: & sic si
milibz auctoritatibz & rationibz patet. d. fratres Ihesuatos nō
esse uere & p̄prie religiosos. Tamen his non obstātibus con
trarium puto de iure uerius. Q uod ipsi pauperes Ihesuati di
cantur & sint ueri religiosi cum p̄fiteantur tria substātialia re
gule uidelicet paup̄tatem: castitatem: & obediētiā ut patet in
cōstitutionibus congregationis dictorū pauperum Ihesuatorū
compositis p̄ beatū Ioannē thusimanēsem p̄fessum eiusdem
ordinis: postea ep̄m ciuitatis Ferrarie benemeritū i. c. iiii. ali
as. iiii. de susceptione nouitiorum ad p̄fessionem: incipit. his
oibus sic peractis. bene faciūt ea que babētur in priuilegiis eis
a Romanis p̄tificibus concessis in qbus uocātur religiosi &
clerici ut i priuilegiis pii secūdi & ceterorū romanorū p̄tificū.
Et hoc fortius corroborat innocētius. viii. in quodā suo priu
legio dictis paup̄ibus indulto anno salutis. Mccccxxiii. inci
pit. Innocētius octauus ep̄s seruus seruorum dei. Dilectis filiis
Gubernatori. & pauperibus in. quo quidem priuilegio dispo
nitur: q̄ qui hactenus uouerunt & in futurum uoueunt re
ligionem in genere: seu aliquā tam mendicātium q̄ aliorum
ordinum in specie intrare: & post hmōi uotum in congrega
b

tionem dictorum pauperum ingressi fuerunt: & in ea perseuerauerit
ab eiusdem uoti implemēto cesentur absoluti & ad illud im-
plendum aliter non tenentur. istud idem comprobatur p no-
uissimū priuilegiū Alexandri sexti āno salutis. M. cccc. lxxxii.
incipiens Alexander sextus episcopus seruus seruorum dei ad
perpetuam rei memoriam. in quo expresse cauetur q post p-
fessionem per predictos fratres emitti solitam in fine āni uel
biennii eis non liceat exire & ad seculum sui laicalia loca redi-
re. Et sic luce clarius cōstat dictos fratres Ihesuatos eē religio-
sos proprie & stricte & gaudent priuilegio clericali cum regu-
lariter uiuant & sint persone ecclesiastice. scdm Butri. in. c. ii.
de foro compe. quē simpliciter sequitur ibi Imol. & ibi Abb.
in pe. col. ubi remittit se ad opus consiliorum suorum in con-
si. lvi. Et dicit se uidisse nuperrime q papa Martinus concessit
eis ut usq ad bñplacitū sedis apostolice possint licite i suo sta-
tu permanere: d quo satis latus fuit cum scdm eum sint homi-
nes bonæ uitæ. Sed in prealle. consi. lvi. incipi. in questione
quæ uertitur inter fratres sancti Francisci &c. in antepenult.
colum. Sequitur Butri. in dicto. c. ii. Statum ipsorum Ihesua-
torum approbantem per tex. cum glo. in. c. indemnitatibus
de elec. lib. vi. in fi. Et quod no. xi. q. ultima. in. c. fi. & de ma-
iori. & obediē. in. c. dilecta. Istam eandem opinionem cor-
roborat Abbas in prealleg. consilio hoc potissimo fundamē-
to. Nam papa Martinus quintus & qplures Romani pontifi-
ces nonnullas indulgentias ex certa scientia ipsis pauperibus
Ihesuatis concessere: Ex quibus uidetur statum eorum tolera-
re. ar. eorum quæ no. Inno. in. c. ueniens. de filiis presbyte. ut
saltem illud dictum procedat iu principe. argu. l. barbarius. ff.
de offi. preto. Ad idem bo. tex. in. l. idem Vulpianus. §. fi. ff.

de excusati. tutorum. ubi dicitur q̄ si princeps concedit alicui
licentiam transferendi domicilium sciens illum esse tutorem
in loco uidetur illum tutela absoluisse: ita Romani pontifices
dantes istis pauperibus indulgentias uidentur statum eorum
approbare. Nam si essent in statu peccati non prodesset idul
gentia quæ conceditur uere penitentibus & confessis. de quo
de peniten. & remissio. in. c. quod autem. & in. c. quod qui
dam. & indulgentia seu dispensatio extenditur ad ea quæ ne
cessario ex actu dispensati sequuntur: ut dicit glo. nota. in. c.
quia in tantum. de preben. & in. c. non potest. eo. titu. li. vi.
& in. c. si quis in clero. vii. q. i. Et plene per Butriga. in. c. at si
clerici. §. de adulteriis. de iudi. & ad predicta facit tex. opti
mus cum materia sua in. c. quia circa. de consanguinitate &
affinitate: ubi patet q̄ tolerauit seu dissimulauit papa in casu
specificato ubi dicit se uelle dissimulare inducit dispensatio
nem ut ibi fortius. ergo ubi dat indulgentias cum fortius ope
retur actus passiuus q̄ neglectus: ut in. c. ex ore. de his que fi
unt a maiori parte capituli. iuncto. c. ad decimas. de restitutio
ne spoliatorum. libro sexto. Item in casu dubio recurrimus ad
consuetudinem. c. cum dilectus. de consuetudi. & l. si de iter
pretatione. ff. de legibus. fortius recurrendum est ad iudicium
pape tm̄. Non enim negari potest secundum Abba. in preal
legato consilio quin istorum Ihesuatorum status sit dubius:
papa ergo dans indulgentiam declarare uidetur statum eorū
a lege non improbatū. ergo ipsi Ihesuati defendi possunt uel
mero iure uel ex tacito iudicio pape: uel p̄ ipsius dispensatio
nem. Et sic scdm̄ eū non obstant prolixè allegata cōtra istoz
societatem. Et sic Abb. in prealle. consi. mutauit opi. de eo q̄

dixit in. d. c. ii. de for. compe. licet etiā ibi in finalibus uerbis
uideatur se correxisse in q̄tum remiserit se ad preallegatum su-
um consilium. Nam relate debet intelligi secūdū id ad quod
refertur. l. asse. eo. ti. ff. d. heredi. istituē. & l. si ita scripsero. ff.
de condi. & demon. legitur & notatur in autentica si quis
in aliquo documēto. C. de edēdo. facit quod uoluit: idē Ab.
in. c. i. in fi. de procu. ubi dicit q̄ in locis in quibus omnes cō-
uersi sunt laici utputa Ihesuati presupposito q̄ sint approba-
ti habent uocem in electiōe prelati in aliis negociis. ad hoc. c.
cum olim. de arbi. & Inno. in. c. ii. de insti. Hodie tamen ui-
detur q̄ status eorū nō sit dubius propter priuilegia romano-
rū pōtificū maxime Pii. ii. Sixti. iiii. & Inno. viii. & Alex. vi.
in quorum quidē priuilegiis expresse uocantur religiosi. Et re-
ligio eorū expresse approbata uidetur in q̄tum Alex. vi. moder-
nus decreuit. uouētes religionē in genere uel in specie aliquā
mendicantiū uel aliorū ordinum intrare uoto ipsi satisfecisse
si istorum pauperum Ihesuatorum religionem ingrederetur
in ea que perseveraret: ut patet expresse in suo priuilegio cu-
ius quidem & aliorum priuilegiorum tenor post tractatum
istum deo duce expletum inseretur: ut ab omnibus aliter & p-
peram sentientibus omnis ambiguitatis scrupulus eximatur.
Et obloquentibus ora dulci freno claudātur. Istam eandem
opinionē approbat dominus & sanctæ uitæ do. Antonius ar-
chiepiscopus florentinus in. ii. parte. iii. partis summe in ti.
xxiii. in Rubrica de personis que dicantur ecclesiastice. in. §.
tertio notat. circa fi. Quam etiam sequitur frater Nicolaus
de aulmo ordinis minorum in supplemēto suo: in tracta. ex
communicationis excommunicatione quinta. in. §. heremi-
ta. Et etiam reuerendus frater iacobus ordinis predicatorū in

tracta. suo cōtra persecutores seruorum dei. Et moderniores.
l. si seruus. in septima colum. ff. si ex noxa. cau. agatur. Conclu
dentes dictos pauperes Ihesuatos personas esse ecclesiasticas
gaudereq; priuilegiis clericis secularibus concessis: hanc etiam
opinionem tenet do. Marianus sozinus in. c. i. in. xi. declara
tione de foro competen. ubi dicit se accepisse ipsos fratres ha
bere priuilegia summorum pontificum Martini quinti &
Rugieri quarti. nam Martinus concessit q; sint sub protectio
ne Romane sedis non derogando ordinariis episcopis & q;
inquisitores heretice prauitatis non possint inquirere contra
eos. habēt ēt priuilegia circa possessiōes & uota & sic secundū
eum approbatus uidetur eorum status: & uideatur hodie de fo
ro ecclesiastico. Istud idem uoluit Butrigarius in consilio. xix.
Incip. In nomine patris & filii & spiritus sancti. quia hic agi
tur de potestate episcopali. in septima colum. in uerfi. ad no
uum. ubi dicit: q; fratres Ihesuati statum penitentium & here
miticā uitam ducunt & digni sunt conuenienti honore: repu
tantur ecclesiastice persone & gaudent priuilegio ecclesiasti
co. Et licet olī in hoc fuerit opiniones: hodie tamē clarissimū
est ipos eē religiosos & priuilegiis clericorum secularium gau
dere ut extat indultum Innocentii. viii. Anno salutis. M. cccc.
lxxiiii. iiii. kalendas Maii pontificatus sui Anno tertio. Incipi
ens: dilectis filiis gubernatori & pauperibus &c. Dum ibi dici
tur: uos qui nunc estis & qui in posterum pro tempore erunt
huius uestre congregationis gubernator pauperes etiam cleri
cali caractere non insigniti concessis a iure priuilegiis clericis
secularibus potiri & gaudere & illis uti ac uos iuuare possitis &
debeatis etiam quo ad forum & in uos manus uiolentas ini
tientes apostolica uobis & illis auctoritate concedimus: illaq;

b iii

ad uos: & illos eadem auctoritate extendimus: quodq; illi ex
uobis: qui tam antequā cōgregationem uestram intrarent uo
uerent q̄ qui hactenus uouerunt & in futurum uoueunt reli
gionem in genere seu aliquam tam mēdicantium q̄ aliorum
ordinum in specie intrare & post uotum huiusmodi in. d. cō
gregatione recipientur in socios & fratres dūmodo perseue
rent in eadem ab eiusdem uoti implemento censeantur abso
lute &c. Et sic patet expresse per tale solenne priuilegium ip
sos pauperes esse uere religiosos & personas ecclesiasticas gau
dentes priuilegiis clericis secularibus indultis. Et sic sublatum
est dubium doctorum in. d. c. n. de foro compe. Patet etiam
hoc in duobus priuilegiis Pii. ii. uno dato romæ anno salutis
M. cccc. lviii. x. kalendas Frbruarias incip. pius &c. Ad perpe
tuam rei memoriam ibi. Nos attendentes filiorum dilecto
rum clericorum religiosorum pauperum Ihesuatorum nuncu
patorum uitam religiosam &c. Et altero priuilegio eiusdem
dato Senis anno salutis. M. cccc. lx. iiii. nonas Aprilis ponti
ficatus sui anno primo incip. pius eps &c. Inter cetera cordis
nostri desideria ibi. Cupientes igitur ut ecclesie quas dilecti fi
lii religiosi clerici pauperes xpi Ihesuati nuncupati Senis Flo
rentiæ Bononie Mediolani Venetiis Vecone Ferrarieq; obti
nent congruis honoribus frequententur &c. Accedat etiam
ex predictis optima theorica doctorum: q; coipso q; papa uel
imperator scribit alicui collegio ut collegio uideatur illud ap
probare scdm Inno. in. c. cum ab ecclesiarum. de offi. ordi. &
sequuntur ibi Butriga. & lo. de Imo. & probatur optime in
clemen. attendentes. §. illas. de statu regula. ubi papa prote
statur expresse. Qd licet disponat de illis monialibus nō ta
men intēdit earum statum approbare quasi sentiat q; absq; p

testatione uideretur illorum statum approbare. & tex. in. c. in
demnitatibus. in fine. de electio. libro sexto. Ad idem etiam
faciunt nota. per Butriga. & docto. in proemio Gregoriano
& quod tradit Stephanus in clemen. fina. de senten. excom
munica. Faciunt etiam no. per Innocen. in. c. nosti. de electi.
& in. c. diuersis fallacijs. de cleri. coniu. Et per Barto. & Bald.
in. l. idem uulpius. §. fina. ff. de excusa. tutorum. & per In
nocen. in. c. ueniens. de filiis presbyte. & glo. in. l. ratas. C. de
rescin. uendi. & glo. in uer. certa. in. c. pastoralis. in. §. prete
rea. de officio delega. & ibi per Ioan. andre. & Do. Antho. &
alios docto. Facit etiam lex sexus. ff. de bo. possessi. & quod
nota. glo. in. c. statutum. in principio. in uer. litterarum. de re
scrip. libro sexto. & in. l. imperialis. §. primo. C. de nuptiis.
tex. & docto. in. c. cum olim. ii. de priuile. & c. uenerabilis. de
confirmatio. uti. in quibus patet q̄ papa uel princeps scribit
aut disponit super his de quibus habet certam uoticiam qui
bus obstat aliquod impedimentum positium intelligitur su
per illo uel contra illud impedimentum dispensare & illud
tollere & actum approbare quod etiam tenent docto. maxi
me Imol. in. l. quidam consulebant. ff. de re iudi. Bald. in. l.
fina. C. sen. rescin. non pos. & Butri. in dicto proemio Gre
goriano. facit. l. i. §. scientiam. ff. de tributo. & ii. q. vii. c. qua
ppter. & l. si pupillus. §. de quo. ff. de instituto. & quod tra
ditur per Io. an. in. c. ii. de scisma. Preterea dato q̄ priuilegia
romanorum pontificum nō emanassent ipsorum lōgissima
patientia ac tanti t̄pis cuius in contrarium memoria non exi
stit tacita approbatio suffecisset cum eorū congregationes ui
ta mores domorū constructiones ipsis innotescerent: quo fit
ut et absq̄ alijs spālibus apostolicis priuilegijs uirtute cuiusdā

priuilegii a iure prescripti approbari intelligantur. Nam superioris patientia tanti temporis cuius in contrariū memoria non existit instar priuilegii habere nescitur. ut ē tex. in. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de aqua quotidiana. & estiuā. & in. c. i. in fine. de prescrip. lib. vi. & de uerbo. significa. c. super quibusdam. §. preterea. & no. docto. maxime Bald. in. l. si certis annis. C. de pactis. facit. lxx. distin. c. mos antiquus. & ff. de p. batio. l. si arbiter. Cum ergo non solum cursus temporum fama approbata in curia existens scientia pape prelatorum gratie & priuilegia q̄plura a summis pontificibus illis concessa sunt sequitur clarissima & indubitata conclusio ipsorum collegia congregationes & uniueritates approbatas fore & confirmatas ipsosq̄ esse religiosos ecclesiasticas personas statum eorum approbatum & gaudere priuilegiis clericis secularibus concessis.

¶ Nec obstat contraria primo loco allegata. & primo. c. si. d. religio. domi. & c. primum. eodem titu. lib. vi. Quia nō potest dici aliquo modo q̄ isti pauperes adinuenerint aliquam nouam religionem nec aliquem modum seu formam uiuendi nec aliquam nouam constituerint regulam nec aliquas nouas adinuenerint cerimonias: nec aliquem nouum habitum propria auctoritate assumpserint. Sed habitū quomodo portant susceperunt a sanctissimo pontifice Urbano. v. Istud enī collegium pauperum Ihesuatorum ē approbatum a iure & a sancta Romana ecclesia tanq̄ collegium clericorum religiosorum. s. sacerdotum penitentium & conuersorum. ut in. c. duo sunt genera. xii. q. i. cui collegio clericorum religiosorum tanq̄ a iure approbato summi pontificis contulerunt ecclesias & plura ecclesiastica beneficia in diuersis partibus & quotidie cō

ferunt. in. d. enim collegio Ihesuatorum quasi semper sūt plu-
res sacerdotes & plures diaconi & plures in minoribus ordini-
bus & plures sine aliquo ordine penitentes seu conuersi seu
deo dicati seu oblato adeo q̄ appellantur clerici religiosi uiue-
tes in cōmuni in paupertate: obedientia: & castitate d̄ quibus
in. d. c. duo sunt genera. & in. c. necessaria. & in. c. nulla. & in
c. scimus. xii. q. i. Et isti possunt uiuere ex oblationibus & ele-
mosynis fidelium immo tales pauperes episcopus tenetur ale-
re & gubernare in necessitatibus de bonis sue ecclesie. xii. q. i.
c. episcopus. c. ex his. c. uidētes. eadem causa & questioe. & x.
q. ii. episcopus. & ideo isti uocantur clerici religiosi quasi sorte
electi quos ecclesia ita appellat. xxxii. di. c. quicunq; sacerdo-
tum. coniuncto. c. duo sūt genera. xii. q. i. Istud collegium cle-
ricorum religiosorum fuit primum collegium Iesu xpi apo-
stolorum & discipulorum eorū. de quo in. c. dilectissimis. xii.
q. i. & in. c. necessaria. & in. c. scimus. eadem causa. ii. q. Et ab
isto collegio clericorum regularium & a sancta roma. ecclesia
accipiunt regulā & institutionem isti pauperes Ihesuati scdm
illā primā formā quā i primi tunc ecclesia tenebat. & seruabāt
xps apostoli eorūq; discipuli & omnes in cōi uita degētes. Et
sic isti pauperes Ihesuati nō adinuenerunt nouū modū uiuen-
di nec nouā uiuendi formam aut nouam regulam aut nouam
institutionem. Et sic tanq̄ de illo collegio antiquissimo reli-
giosoz clericorum possunt mendicare sicut illi primi mendi-
cabant. Nec ob. d. c. fi. & d. c. primum. de religi. domi. quia
loquūtur qn̄ collegiū eēt de nouo adinuētū & de facto crea-
tū. Collegiū aut Ihesuatorum nō est nouū sed antiquissimū
collegium clericoz regularium a iure approbatum apostolice
penitus uite & regule consentaneum uel scdm do. Marianum

de senis in quodam suo consilio super hoc emanato pcedūt
d. iura & extrauagans Ioannis. xxii. incip. Sancta romana ec-
clesia quando absq; tali principio scientia & expressa tollerā-
tia & absq; priuilegioꝝ & gratiarum concessione aliqui nouā
religionem nouas domos congregationes & habitus adin-
nirēt ac seruarent. Sed in casu nostro nec noua potest dici
inuentio: nec ēt asq; summi pontificis approbatione tacita &
expressa aliquo modo adinuenta intelligitur. Vel dici potest
q; cum hoc sanctū collegium Ihesuatorū iam inchoatū sit & p-
seuerauerit tanto tpe cuius principii memoria hoīs nō existit
q; pinde est ac si papa ipm collegium uel religionē expresse &
spāliter fundasset uel approbasset. Nā nos uidemus de iure q;
in his quæ specialissimam concessionem a principe requirunt
paria sunt uel ostēdere ipsam cōcessionem pape uel principis
uel ostendere q; quis sit in possessione per tantū tps cuius ini-
tū memoria nō existat. Et hoc tam de iure ciuili q̄ de iure ca-
nonico: ut in. d. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de aqua quoti. &
esti. & in. d. c. super quibusdā. §. preterea. de uer. signi. ubi gl.
in uer. memoria. allegat plures tex. concor. Simile uidemus i
decima per laicū possessa tanto tpe cuius non est memoria.
Nā presumitur a iure fuisse concessa ante concilium lateranē
se. ut dicit glo. in. c. quis. de deci. & lo. and. in. c. cum aposto-
lica. post glo. de his quæ fi. a prela. sine con. capi. Simile uide-
mus in unione ecclesie parrochialis quæ unio licet non appa-
reat tamē ex quo tanto tpe de quo scō est memoria in cōtra-
rium tanta ē ecclesia tanq̄ unita alteri ecclesie presumit unio
ē facta quæ tamē p papā spāliter fiēda erat ita dicit & deter-
minat post longā disputationē lo. and. in. c. qui cōtra. de re-
gu. iur. li. vi. in mercu. ubi post multa allegata p & cōtra detē-

minat talem unionē eē prescriptā & prescriptā. Simile etiā
nos uidemus in bñficiis ecclesiasticis quæ nō pnt sine institu-
tione canonica obtineri. Et si quis lōgo tpe ipā tenuerit nō ē
opus collationē siue institutionē ostēdi. ita no. in. c. i. de reg.
iur. li. vi. Inno. in. c. illud. de presump. Host. in. c. licet hely.
de symo. Cardi. in. c. requisisti. de testa. Archi. in. c. nemo. de
cōsecre. di. i. Ita dicendū ē in approbatione huius sanctissime
religionis Ihesuatorū. nā de iure ē q̄ collegiū illicitū pōt fieri
licitū tractu t̄pis scdm Iaco. de raue. Guil. de cu. quos refert Al-
be. de rosa. pergamē. in. l. i. in uer. queritur. an collegiū possit
tpe prescribi & fieri de illicito licitū p t̄pis spacium. ff. qd cu-
iusq̄ uni. nomi. & ibi allegat multa iura p hac parte. Cū ergo
hēamus rōnes argumēta & decisioēs doctōrū ergo dicti pau-
peres Ihesuati sūt religiosi. Vel aliter dici pōt ultra p̄dicta: q̄
d. c. primū. de reli. do. in prin. & §. i. li. vi. scdm Ge. loqtur ī
his q̄ mēdicāt uigore p̄cepti eorū regule sicut sūt isti scti Ihesu-
ati: qui nō cogūtur ex p̄cepto regulæ suæ mēdicare imo in cōi-
hēre pnt p̄priū sicut hnt aliq̄ religiōes ut scti Bñ dicti scti Au-
gustini scti Bernardi & similes. Nā q̄ nō mendicāt ex p̄cepto
regule nō dicitur mēdicās. ut uoluit Fe. de se. i cōsi. cxlv. icip.
Ioānes ep̄s. i ult. col. ita ēt determināuit Bal. i aut. Hoc ius por-
rectū. i uer. sed. extra gl. C. de sa. sã. ec. Cū ergo isti ihesuati nō
mēdicēt ex p̄cepto regulæ suæ. & illud. c. primū locū hēt solū
in mēdicantibus uigore p̄cepti regulæ scdm Gemi. ibi. Et sic
cōtra ip̄os Ihesuatos nihil facit nec meretur allegari. uel aliter
dico: q̄. d. c. primū. de reli. dom. li. vi. in fi. prin. ut in uer. cū
etas. loqtur tantū de illis religiōibus: quæ nullā confirmatio-
nem sedis aposto. meruerunt: & sic de illis quæ nō habuerunt
aliquam confirmationem tacitam uel expressam innuens. d.

c. q̄ tacita tantū confirmatio sufficiat. Et q̄ hoc sit uerum p̄bat tex. in fine dicti .c. in ultima linea . ubi in casu transitus ad aliquos ordines approbatos disponit q̄ nullus ordo ad alium ordinem: nel conuentum se transferat: sine permissione speciali ipsius pape: & sic. d. c. in principio sentit sufficere confirmationem tacitam. Cum ergo isti lhesuati nedum per p̄scriptionem tanti temporis: ut supra: cuius non est memoria intelligantur habere & habeant confirmationem tacitam pape propter ipsius pape tollerantiam: quæ tantū operatur ac si ipse papa hoc fecisset . ita tenet gl. in .c. Quoniam. de uita & honestate clerico. & in .c. aqua. de consecratio. eccle. uel alta. Hoc etiam tenet Innocen. in .c. cum ab ecclesiarum. de offi. ordina. & Bald. in .l. i. in principio. ff. quod cuiusq̄ uniuersi. nomie. ubi in terminis tenent. Quod confirmatio pape tacita idem operatur sicut expressa. Et q̄ papa eis rescribens & religiosos clericos appellans: & priuilegia uaria & indulgentias diuersas eis concedens uidetur idem operari & uelle ac si expresse approbasset ipsam congregationem. Hoc etiam in simili probat tex. in .c. Cum uicesimum. de offi. delega. ubi docto. dicunt q̄ princeps uel papa conferendo beneficium in capaci ex certa scientia: eo ipso uidetur super omni incapacitate dispensare: facit quod uoluit Bald. in .l. imperialis. §. si miles. C. de nupti. & in .l. impetrata. C. senten. rescin. non pos. & plus dicit Hostien. de religio. & uenerati. sanctorum. Quod licet in publica ueneratione sanctorum: seu eorum canonizatione requiratur auctoritas pape & nullus alius hoc cōcedere posset nisi papa: attamen si papa tollerat aliquē in sanctū uenerari sola tollerātia sedis apostolice tātū dē opat ac si solēniter p̄cedētibus debitis iformatōibus canonizatus fuisset.

Et hec est de pape soli reſeruatis & tamen ſola tollerantia pa-
pæ ſufficit unde cum in caſu noſtro romani pōtifices tot plu-
ribus luſtris tollerarūt & approbarunt. d. religionem : ergo
ſtatus ipſorum eſt approbatus. Immo plus audeo dicere : q̄ p
nouiſſimum indultum moderni pontificis maximi Alexan-
dri ſexti uidetur expreſſe approbari eorum religio inq̄tum
uult : q̄ poſt profeſſionem per predictos fratres emicti ſoli-
tam in fine anni uel biennii non poſſint dicti fratres exire &
ad laicalia loca ſe transferre : & aliter facientes capi & carcera-
ri poſſint per uſitatoreſ & procuratoreſ ſeu quilibet eorū
in ſolidum. d. congregationis. Et incipit illud indultum Ale-
xāder. iiii. Ad perpetuam rei memoriam. Et clariuſ hec uoluit
Inno. octauuſ diſponens omneſ q̄ hactenus uouerunt : & in
poſterum uoueunt religionem in genere. Seu aliquam tam
mendicantium q̄ aliorum ordinum in ſpecie itrare. Si in . d.
congregationem ingreſſi fuerint dummodo in eadem per-
ſeuerarent ab eiſdem uoti implemento abſoluti cenſeren-
tur ut patet eiſdem Inno. idulto. i. incipit Inuo. viii. &c. dilectiſ
ſiliis gubernatori & pauperib꿯. Ecce apertiffime luce clari-
uſ conſtat. d. religionem Iheſuatorum eſſe nedum tacite ſed
expreſſe approbatam . Nec obſtat ſi diceretur iſtam appro-
bationem debuiſſe a principio ſuo datæ religionis interueni-
re. Quod minime fatendum eſt. cum tex. in dicto. c. i. de re-
ligio. domi. in prin. loquatur de hiſ religionib꿯 quæ nullā
confirmationem habuerunt & hec habuerit. igitur &c. Nam
confirmatio denotat actum priuſ proceſſiſſe ex ſui uocabili
natura : & ex tex. in. c. i. & in toto ti. de confir. util. uet inutil.
Preterea ſufficit q̄ ex poſtfacto uel a prin. talis auctoritas in-
teruenerit ut pulchre dixit Hoſti. in ſūma de religio. domi.

§.i. in uerſi. uidetur tamen dicere. Idem etiam dicit Bald. in c. prudentiam. in fi. de officio delega. Cum ergo in caſu noſtro appareat de huiusmodi congregatione expreſſa & etiam tacita minime heſitandum eſt talem confirmationem factā eſſe: & adduco pro hoc tex. nota. in. c. indemnitatibus. in fi. in uerſi. per hoc tamen. de electio. libro ſexto. ubi poſtquam papa uelit certas formas ordines & leges in monaſteriis monialium non approbatarum obſeruādas. poſtea in dicto uerſo per hoc tamen. dicit q̄ per ſupraſcripta non intendit approbare earum monialium ſtatum. unde niſi ipſe papa ibi declararet nolle per ſupraſcripta approbare. d. regulam ſeu religionem de iure communi intelligeretur fuiſſe approbata. Cum igitur in caſu noſtro in priuilegiis papalibus conceſſis huic ſanctiſſime religioni Iheſuatorum non ſit dictum nec declaratum q̄ per ea priuilegia & conceſſiones non intelligeretur papa eorum religionem approbare ut expreſſe atteſtatur Sixtus quartus pōtifex maximus in quodam indulto. Incip̄. Sixtus &c. dilectis filiis rectori gubernatori nuncupato. Anno ſalutis. M. cccc. lxxviii. nona kalēdas Maii pontificatus ſui anno ſeptimo. ſequitur neceſſario q̄ per predicta priuilegia conceſſiones & gratias: & in eis narrata uidentur Romani pontifices expreſſiſſime. d. religionem approbaſſe.

¶ Nec obſtāt iura quæ uidentur mēdicantē publice reprobare: nam ideo reprobant quia ſine euidēti neceſſitate mendicant: unde iſti pauperes Iheſuati non mendicant ſine cauſa imo ex maxima cauſa: quia cum ſe totaliter dedicauerint contemplationi & orationi officio diuino diſciplinis uigiliis ieiuniis aliisq; exercitiis ſpiritualibus pro animarum ſuarum &

aliorum salute se emancipauerint mendicare poterunt. Cum
ad perfectionem tendant ad quā redemptor noster consuevit
dicens: si uis perfectus esse uade & uende omnia quæ habes &
da pauperibus & sequere me.

¶ Nec obstat illud quod dicitur q̄ ipsi faciunt nouam reli-
gionem ad quod optime superius responsum ē ut tria substā-
tialia uoueant non animo faciendi nouam religionem. Sed
animo se obligandi ad illud quod dictis consuluit per predi-
cta uerba. Si uis perfectus esse. ut illud quod a p̄cipio erat cō-
siliū post uotum fiat precepti & post uotum & per uotum ope-
ratio sit perfectior. ut est glo. notabilis. in Cle. i. in uer. seip̄s.
de reliquiis & uenerati. sanctorum. & Bart. in. l. quod si mi-
nor. §. restitutio. in secundo notabili. ff. de minoribus. ubi dī-
cit q̄ plus narretur ille qui facit aliquid ex necessitate q̄ ille q̄
facit ex uoluntate. allegat. l. cum postulassem. in fi. ff. de dam-
no infecto. uoluit Abbas in. c. cum quidam. de iureiurando. i.
c. i. in fi. de summa trinita. & in. c. magne. de uoto. & per mo-
dernos in. c. i. de consti. in decima colū. in uer. fallit. tertio in
uer. & hinc uouere colligitur ratio.

¶ Nec ob. q̄ isti paupes Ihesuati inducāt in ecclesia dei nouā
formam nouam regulam seu nouum uiuendi modū & q̄ in
multis singulares esse uolunt nam hoc negatur: quia omnes
sacerdotes & diaconi dicūt officiū secundū formā & ordinē
San. roma. eccle. & omnia faciunt secundū sacros canones
& constitutiones sacras ecclesiasticas circa sacramenta. & alia
spiritualia. Et in nullo a San. Roma. eccle. deuiare uolūt. Cō-
uersi uero professi penitētes & deo dedicati extra sacros ordi-

nes constituti orationē dominicam dicūt . Nā cum diceretur christo a quodā discipulo suo . doce nos orare: sicut Ioannes docuit discipulos suos luce. xi. c. Ait illis: cū oratis dicite Pater noster. Nec ob. si diceretur q̄ isti non sunt ueri religiosi quia non cantāt nec dicunt diuinū officium sed tm̄ pater noster & tot Ave maria. Nam respondetur q̄ si qui sunt inter eos habētes ordinem sacrū ēē sacerdotalem sicut aliqui sūt isti habent breuiarium & dicunt horas sicut habentes ordines sacros. dicere tenentur ut plene nota. in. c. presbyter . de celē. mis. Nec non d̄ substātia religiōis dicere horas aut cātare in ecclesia. uideamus enim ordines militares esse religiosos profiteri & uouere tria substātialia obedientiā. s. castitatem & paupertatem sicut est ordo sācti Ioannis hierosolomitani qui tēplarij dicūtur & ipsi dicunt pater noster & ave maria & tamē hec religio est approbata: & inter alias approbatas religiones a iure tanq̄ uera religio noiatur. c. tuar. de priui. c. cum & plātare: & c. accedentibus. eo. ti. c. ex pte. i. de deci. & cle. quia cōtingit. §. p̄missa. & ibi glo. de reli. domi. c. dilect. & c. porro. de priuile. nosti. in sūma. eo. ti. §. quot sunt spēs. uer. hospitalariis. Nec ob. si diceretur q̄ papa uocat eos clericos religiosos cū clerici: & religiosi ut diuersi status in iure ponantur. Nam etiam clerici possunt religiosi digne nuncupari si secundum deum uixerint. Et ut superius dixi in prima. q. hoc uerbum religio in iure diuersimode capitur. Nec ob. q̄ loca eorum dicantur priuata ex quo fiūt ad pietatem exercendā . Quia salua pace sūt ecclesiastica. ex quo fiūt auctoritate. Ro. poti. & ordinariorum ut latissime in eorū priuilegiis martini scilicet Pii. & aliorum Ro. poti. Nam loca auctoritate ordinariorum deputata sūt religiosa. tex. ē. & ibi doct. in. c. ad hec. d̄ religio. domi.

no. docto. & ibi Abb. post Inno. & Hosti. in. c. iter dilectos.
de dona. & plene per moder. in. c. de quarta. in. i. ii. & iii. de
claratione. de prescrip. & in. c. ii. de consuetudie. cum aliis cō
cor. allegatis ibi per eos. Nec ob. q̄ illud quod non est perpe
tuo religiosum non est religiosum: quia isti Ihesuati dicuntur
perpetuo religiosi. quia facta professione nō possunt exire &
redire ad loca laicalia: sed ad aliam religionem ut nouissime
fuit decretum per moder. ponti. Alexandrum. vi. & per cōse
quens. non ob. quod Ab. & sequaces dixerūt in. d. c. ii. de fo
ro compe. unde premissis contrariis nō ob. concludo. d. Ihe
suatos proprie & stricte esse ueros religiosos.

¶ A quo initium sumpsit Ihesuatorum religio.

Verò. iiii. a quo initium sumpsit Ihesuatorū reli
gio. Dico q̄ ordo Ihesuatorum fratrum Vrba
no. v. præsulante apud senam Ethruriæ urbem
initium sumpsit circa annum dñi. M. ccc. lxxii.

Hi primo nāq; turmatim p domos seculari ha
bitu induti religiosorum more cum ingenti caritate & simpli
ci quadam religiositate in sudore & labore manuum suarum
in unum uiuere & deo seruire ceperūt. quos quum sūmus idē
pontifex ad se romam uocasset eorum quidem uiuēdi modū
plurimum approbavit & a se laudatos cum tunica alba & ca
puteo sibi pro habitu datis abire pmisit & ad eorum protecti
onem confestim nepotem suum uirum grauissimum & reli
giosissimum in protectorem assignauit. Qui & ipse mox ad
honestandum religionis habitū auctoritate sibi concessa gri
suam clamidem desuper deferendam sine calciamentis con
tulit: atq; eos & priuilegiis & gratiis plurimis & maxime a cul
pa & a pena in mortis articulo cōmuniuit. Et per priuilegium

c

speciale illos clericos apostolicos nuncupauit. Nunc aut pluri
mū multiplicati & per ferme Italiae ciuitates diffusi bōi praeiū
& optimae uitae habentur. Hūc aut ordinē Diuus pater Ioānes
Colūbinus nobilis ciuis senē. uita & moribus p̄pollens tanq̄
uoluptatis ortū multo labore plātauit in quo secū coadiutorē
habuit beatū Franciscū uincentū ciuem nobilē senensem. Et
quū multi ex hoc ortulo emerferit uiri qui ipm & signis & uir
tutibus ac dignitatibus & doctrinis illustrauerit. Breuitati stu
dens ommissis aliis ad ordinis dignitatē exornandā. hos hoc
in loco cōmemorari dignū puto. Genuit. n. hec sc̄ta religio et
ordo btūm Ioānē thuscimanēsem doctorē uenerādū ferrarie
ep̄m innūeris clarū miraculis dñm Ant. senensem doctorem
ep̄m fulignē. deuotissimū & q̄plures alios spū pphetiae & mi
raculis claros Ihesuati equidē dicti eo noīe quo Iesū frequēter
ore hēbant nō tñ a seipsis hoc nomē assumpsere sed tanq̄ p
pheticū a pueris sibi reuelatū. iuxta illud. ex ore infantium &
lactētium perfecisti laudem.

¶ An Ihesuati dicantur uere profiteri.

 Vero. v. an Ihesuati dicantur uere p̄fiteri. Et p̄mitten
dū ē quid sit p̄fessio & dic q̄ p̄fessio ē certae religiōis
solēnis p̄missio in qua ueniūt substātialia de quibus
habetur. de sta. mona. Cū ad monasteriū. in fi. abdicatio pro
prietatis. s. obediētia & castitas. ita dixit domi. in. c. i. i. ii. col.
de reg. li. vi. post Archi. ibi & fit in manu p̄la. ut i. c. porrectū.
& in. c. ad apostolicā. de reg. & optie p̄bat in. c. uidua. xx. q.
i. & ibi doct. & in. c. uidua qdē. xxvii. q. i. & utroq̄ p Ar
chi. hoc idē uoluit Rosfr. beneuētanus in libellis iuris canoni
ci i rubrica. de reg. §. nūc uideamus. idē Gof. de trano i sūma
eo. ti. in uer. p̄fessio aut nihil aliud est. idē Host. in sū. eo. ti.

§. ad qd teneat. i. uer. p. fessio aut. & p. lapu allega. cxxix. i. cip.
factu sup quo iuris consiliu petitur. Itē p. mittēdū ē q. p. fessiois
forma talis ē: ego. T. p. mitto deo & sc̄tis eius & uobis dom̄io
Abbati uel priori Corā uobis & cōuētū me p. petuā seruaturū
cōtinētiā in hac domo uel monasterio quātū dñs fragilitati p.
miserit: & renūcio p. priis: & uobis debitā sc̄dm regulā talis or.
dinis obediētiā & reuerētiā & stabilitatē & cōuersionē morū
meorū p. mitto & post recipiat habitū & talis p. fessio facit reli.
giosus. hoc p. bat. i. d. c. uidua. & i. d. c. porrectū. & c. ex pte. d.
renū. ex trāmissa. d. sta. mo. cū ad monasteriū. i. fi. & fieri dēt i.
scriptis ut hec scriptura cōtrariā eius uicat uolūtātē: ut i. d. c. ui.
dua. & xxvii. q. i. oēs seie. ita dixit Specu. i. ti. de regu. i. §. i. in
pri. & Do. de san. ge. i. d. c. i. eo. ti. in. ii. col. i. uer. q. sit forma
post Lap. Abb. ē. Lapū. d. allegatiōe. cxxix. his p. missis uide.
tur priā facie dicēdū q. isti paupes l. hesuati nō uidētur uere p. fi.
teri p. ea q. dixit But. Abb. & alii i. d. c. ii. & doct. i. p. allegatis lo.
cis. tñ cōtrariū ē uerius maxie hodie q. imo uere p. fitetur cū
p. fiteatur tria s̄balia quibz nō p. fiteatur uni ex quatuor regulis
approbatis ut liqdo cōstat. i. c. cxi. i. rubri. de susceptiōe noui.
ciōz ad p. fessionē nostrā: qd qdē. c. i. cipit. his oibz sic pactis
& exp̄ssis in idulto pōtificis maximi moderni pō. Alex. vi. i. ci.
pi. Ad p. petuā rei mēoriā: ubi exp̄sse cauet q. post p. fessionē fa.
ctā nō pnt ipi l. hesuati redire ad loca laicalia: & exire nō uelīt
trāsire ad aliā religionē. & hoc uoluit do. Mariāus sozinus in
quodā suo cō. i. uer. ex p̄dictis decidit alia qō de q. sū cōsultus
ubi dicit q. i. hac religiōe emittitur uotū p. fessiois solēne paup.
tatis castitatis & obie. An liceat eis hēre p. priū uel bōa i. cōi:

Vero. vi. an liceat eis hēre p. priū uel bōa i. cōi & dico q.
q. pnt hēre & dñere bōa i. cōi ut patet ex p̄uilegio martini

c ii

quinti pontificis maximi ibi cōem uitā ducentes & ibi cūctos
 paupes loca ecclesias & bona eorū: & ibi bōa quacūq; occasiōe
 Itē ēt ex priuilegio Nicolai. v. abi ī cōi uiuētū: & ibi cōem ui-
 tā agētū hic ēt euidēter apparet ex priuilegio Sixti. iiii. īcipi:
 Sixtus &c. dilectis filiis cōgregatiōi fratrū Ihesuatorū ibi. Nos
 igitur huiusmodi supplicationibus inclinati uos omnia & sin-
 gula bona tam mobilia q̄ īmobilia inter uiuos uel cā mortis
 uobis & domibus uestris donata aut in ultima uoluntate reli-
 cta & que pro tpe donari & relinqui cnotigerit acceptare: il-
 laq; iuxta ordinationē & uoluntatem donantiū & relinquen-
 tium uendere ac alienare ac illorum p̄cia in fabricam & repa-
 rationem edificiorum domorum predictarū & ecclesiarū earū
 dem ac paramentorū uestium iocalium & ornamentorum ad
 cultum diuinū necessariorum emptionē alicuius necessitates
 uestras conuertere libere & licite potuisse ac posse auctoritate
 apostolica tenore p̄ntium decernimus & declaramus & sic pa-
 tet p̄ hmōi indulta hos paupes Ihesuatos posse in cōi uiuere &
 detinere bona ī cōi: & eo maxime quia istud collegium pau-
 perum Ihesuatorum est approbatum a iure & a sancta roma-
 na ecclesia tanq̄ collegium clericorū religiosorum. f. sacerdo-
 tum penitentiū et conuersorū: ut in. c. duo sūt genera xp̄iano-
 rum. xii. q. i. et uiuant in cōi in paupertate continētia et obe-
 dientia de quibus in. d. c. duo. in. c. necessaria. c. nulla. et. c. sci-
 mus. xi. q. i.

¶ An possint eis legata relinqui uel heredes institui:

Verō. vii. an possint eis legata relinqui uel here-
 des ipsi possint institui et sic an sint capaces here-
 ditatum uel legatorum: ac ēt donationum inter
 uiuos seu causa mortis et breuiter r̄ndetur q̄ sit: ut

patet expresse in quodam indulto bonæ memorie Sixti. viii.
pontificis maximi. incip. Sixtus eps &c. Dilectis filiis cōgre-
gationi fratrum Ihesuatoꝝ &c. ibi. Hos igitur hmoi supplica-
tionibus inclinati uos oia et singula bona tā mobilia q̃ imobi-
lia iter uiuos uel cā mortis uobis & domibus uestris dōata aut
in ultima uolūtate relicta & que p tpe donari & relinq cōti-
gerit acceptare: illaq; iuxta ordinationē & uolūtate donatiū &
relinquentiū uēdere & alienare ac illoꝝ p̃cia in fabricā & repa-
rationē edificioꝝ domoꝝ p̃dictaꝝ & ecclesiāꝝ earūde ac pa-
mentoꝝ uestiū iocaliū & ornamētorū ad cultus diuini neces-
sariorū emptionē uel in alias necessitates uestras uertere libe-
re & licite potuisse ac posse auctoritate apostolica tenore p̃nti-
um decernimus & declarāus uobisq; p potiori cautela cōcedi-
mus p p̃ntes ex qbus uerbis luce clarius constat p̃fatos fratres
Ihesuatos posse legata eis relicta recipe institutionē acceptare
& donata inter uiuos seu cā mortis p̃cipere. Nā ubi clarus est
alicuius dispositiōis sensus interpretatione opus non ē. l. si quis
filiū. C. de lib. p̃te. l. ille aut ille. §. cū in uerbis. & l. nō aliter.
ff. de leg. iii. & c. si. de uer. sig. adeo q qñ qō nō habet dubiū
iudex nō pōt cōmittere cōsilio sapiētis scdm bar. in. d. §. cū i
uerbis: & uoluit bal. in. c. ea te. de iureiur. & in. l. ancille. C. de
fur. bo. tex. & ibi doct. in. c. sepe. de appel. consuluit do. meus
Andreas sicut cōsi. xxxvi. col. xviii. in. ii. uolu. qđ est nota.
dignū p statutis disponētibus cām decidendā cōsilio sapiētis
& hoc in casu nostro patet p illa uerba inter uiuos uel cā mor-
tis: & p illa uerba in ultima uolūtate relicta. Nā uerbum relin-
quo de sui natura cōprehēdit ultimā uoluntatē. l. i. ad fi. ff. de
tab. exhi. glo. no. in cle. plures. in uer. relicti. de iurepa. & ibi
lo. de imo. dicit illā glo. esse not. de isto uerbo reliquo: qđ ex

ppria significatiōe uerificat tñ in actu ultimæ uoluntatis qđ
dicit esse no. ppter statuta. & facit bo. tex. in. c. conquæstus. in
uer. collata uel relicta. de fo. cōpe. ubi uerbū collata comphēn
dit actū iter uiuos : & uerbū relicta : cōphēdit ultimā uolūtātē
scđm Phi. do. Card. & do. meū ibi. in. v. col. & facit bo. tex. i
c. iiii. de pecu. cleri. in uer. relinqt. & tex. in. l. iubemus nulli. in
§. si. in uer. derelinquat. & ibi gl. C. de sa. san. ecc. l. cū oportet.
§. sinaūt. in uer. reliqrit. C. de bo. q̄ lib. l. si añ. & C. de dona.
añ nup. & l. hoc sermone. cū ibi no. ff. si liber īgenus eē dica
tur. unū tñ scias qđ licet uerbū reliquo uerificet in actu ultime
uolūtatis: ut p̄dictū ē: tñ adaptat̄ ēt ad actū iter uiuos: ut ē gl.
no. in. d. cle. plures. in uer. relecti. & hoc ī terminis uoluit Bñ
dictus de plūbi. in. d. l. hoc sermone. dicēs qđ si aliqs fuit cōdē
natus reliquere qcqđ hēbat de bonis tici qđ itelligitur in cōti
nēti nec debet expectari actus ultime uolūtatis: & p̄ illud di
ctū do. meus semel cōsultus per officiales ecclesie scti Petronii
Bononiæ cui Eugenius cōcessit bullā qđ de relictis ad pias cās
soluatur certū qđ cōsultuit qđ comphēdat̄ donatio iter uiuos :
ita dixit in. c. iiii. in. i. no. de pecu. cleri. & in. c. requisisti. in. iiii.
col. in uer. & ate oīa p̄mitto. d̄ testa. & ita ēt cōsultus bonōiæ
semel in facto obtinui p̄ ecclesia scti Petronii. Notabis ēt qđ
uerbū reliquo adiectū uniuersitati bonorū iducit īstitutionē.
bo. tex. in. c. raynutius. & ibi Ab. in. ii. no. de testa. & uide Ni
co. de neapo. in. l. his uerbis. in prin. ff. de heredi. īsti. post ali
os. gl. & eūdē Nico. ī autē. d̄ here. & fal. i. §. & hec oīa qđ ē. in
uer. relictis coll. i. & Spec. i. ti. de testa. §. i. uer. siqs dicat. Reli
quo oīa bōa mea. doc. i. d. l. his uerbis. & i. l. i. §. si ex fūdo. ff.
de here. īsti. ubi p̄ Bal. & Io. de imo. & i. l. p̄cibus. C. de ipu. &
Bar. i. l. cēturio. i. pe. col. ff. de uulg. & pu. & p̄ do. meū i. c. iiii.
de pec. cle. Itē uerbū reliquo relatū ad psonā qđ de iure cōi dēt
īstitui opat̄ īstōnē tex. & ibi Ab. i. ii. no. i. d. c. raynu. Nā uer

ba sūt itelligēda scdm q̄litates p̄sōarū iter quas p̄ferūtur. c. ma
gne. de uoto. de iñ. xxvi. dis. l. plenū. §. eq̄tii. ff. d̄ usur. h̄itati.
l. ex militari. ff. d̄ test. mi. & ibi Bal. fac. c. requisiti. d̄ testa. ubi
pōderat̄ an relictū fiat a cōsāguieo an ab extraneo. sed an hoc
sit idist̄ ete ueḡ nō discutio uide doc. i pallegatis locis & But.
cōsi. xy. ici. Iesu xpi & c. uis thēate plato & dubiis elicitis cōsi
dera tñ q̄ licet istis possit dōari & reliq̄ tñ papa uult q̄ illd̄ po
stea uēdat̄ & cōuertat̄ i usus pios & sic papa cōformat se glo.
cōiter reputate singulari. i. c. i. i uer. domū. de reli. do. li. vi. nō
uoluerit i ferre q̄ ip̄i Ihesuati iudicat̄ ut m̄dicātes: q̄b̄ qñ imo
bilia reliquūt̄ i testō quorū sūt i capaces cle. ex iui. d̄ uer. sig. ua
let tñ legatū ut talia uēdat̄ & extiationē hēant. faciat qd̄ uoluit
bar. bal. & oēs i. l. ap̄d iulianū. §. fi. ff. de leg. iu. p̄ illū tex. & p
bar. i trac. suo m̄ioricaz. i p̄ria pte p̄cipali & ēt i scda & bal. i
l. cū qō. ad fi. C. de leg. & i autē. i gressi. i. yii. col. C. d̄ sa. s̄a. ec.
But. i. c. in p̄ntia. i. vii. col. in uer. q̄rtus cāus. de p̄ba. roma. in
l. ātistius. §. fi. ff. de acq. here. & p̄ Ab. i. c. recolētes. circa p̄ri. i
uer. nō quē posse acqrere. de sta. mo. uñ concludo q̄ licet isti
frēs Ihesuati sint capaces bonorū mobiliū seu imobiliū iure le
gati uel iure donatōis tā iter uiuos q̄ cā mortis seu iure iſtōnis
tñ illā p̄nt uēdere & aliēare dcā bōa & i usus pios cōuerture qñ
dōatores uel testōres ita ordiāssēt seu uellēt & uoluissēt uel ēt
ip̄i ihesuati pp̄ uerbū libē appositū i bulla de quo plene p̄ bar.
in. c. i. de off. or. & p̄ doc. in. c. de multa. de p̄bē. & i cle. dudū
i uer. libē. de sepul. & i cle. fi. d̄ eta. & q̄. & ita moderor & tēpo
qd̄ p̄dixi. si uero dōatores & testōres s̄p̄liciter disposuissēt seu
reliq̄ssēt possēt bona eis dōata seu relictā detinē in cōi p̄ut est
de mēte pape Sixti ex quo eq̄parant̄ clericis religiosis q̄ uiue
bāt in cōi in primitiua ecclesia: ut patet in multis capitulis & q̄
si per totā illā qōnē. xii. q. i. nec possēt hereditate parētū p̄ua
ri. c. fi. xix. q. ult. ut dicā infra. q. ix.

c iiii

¶ Vtrū facta professione exp̃ssa in dicta religione post annū
p̃bationis in manibus superioris cōstituti ad tales professiones
recipiēdas tale uotū tanq̃ solēne impediāt matrimonium cō
trahendum & dirimat iam contractum.

Vero. viii. utq̃ facta p̃fessioe exp̃ssa in p̃dicta reli
giōe post annū p̃batiōis in manibus superioris cōsti
tuti ad tales p̃fessiōes recipiēdas tale uotū tanq̃ so
lēne ip̃edit matrimoniū cōtrahēdū & dirimat iā
cōtractū & uideretur p̃ria facie dicēdū q̃ nō per ea que uoluit
Ab. in. c. ii. in. vi. col. de fo. cōpe. & sequūtur ibi moder. uide
licet. d. And. barba. & Frā. are. inq̃tū Ab. ibi dicit q̃ si Ihesua
tus hodie exiret posset contrahere matrimoniū & hēre p̃priū
cū scdm eū ip̃i fratres nullū s̃bale p̃mittūt: tñ hoc nō obstāte
cōtrariū uidetur uerius q̃a eorū religio est approbata p̃ multos
ro. p̃ōti. uidelicet p̃ Vrba. v. āno salutis. M. ccc. lxvi. de mense
Iunii in ciuitate uiterbii: & dein p̃ Martinū. v. q̃ recipit eos s̃b
p̃tectiōe sedis apostolice & uoluit ip̃as p̃sōas eē ecclesiasticas
& nō posse cōueniri nisi corā sede apo. aut eius legatis: aut or
diariis locorū: & sic gaudere priuilegio fori: ut uoluit But. quē
seq̃ uidetur Imo. in. c. ii. de fo. cōpe. & do Ab. in consi. lvi. ici.
In q̃ōne q̃ uertitur. fuit ēt approbata p̃ Eugeniū. iiii. & p̃ Ni
co. v. & p̃ Piū. ii. q̃ pius exp̃sse approbat statū eorū & uocat eos
religiosos tria s̃balia regule obseruātes & confirmat oīa priu
legia oīum p̃decessorū pontificū ex q̃bus oībus ro. p̃ōtificibus
approbata ē eorū religio. Preterea isti paupes Ihesuati uiri bo
na uita p̃diti ope & exēplo sunt uiri religiosi q̃a p̃fitentur tria
s̃balia regule q̃n p̃fessionē faciūt. ut no. oēs doc. post lo. and.
in rubri. de reg. & domi. in. c. i. d̃ reg. li. vi. & Arch. in. c. p̃ns.
ii. q̃. iii. & Tho. scda scde. q̃. lxxx. **¶** Quo fūdamēto stāte cla.

rum ē q̄ tale uotū solēne non solū dirimit matrimoniū con-
trahendū : sed et dirimit iā cōtractū: ut in. c. i. de uoto. li. vi. Et
ita alias cōsului dum hec q̄o occurreret d̄ facto ut patet ī meo
ope consiliorum in consi. incip. Exurge x̄pe cui q̄dē consilio
nōnulli extremi doctores se subscripsere & ita in terminis re-
peri consultum p̄ extremum iur. v. doct. do. Marianum suzi-
num senēsem cum hec q̄o sibi de facto occurreret & incipit il-
lud consilium ex p̄dictis deciditur alia q̄o de qua sum consul-
tus cui cōsilio subscripsere se q̄plures doct. uidelicet. d. Andr.
de sc̄tā cruce. iu. v. doctor. & Ludo. de ifantis ābo sacri apo-
stoli cōsistorii aduocati. nec ob. tex. d. c. unici. de uoto. lib. vi.
dū dicit p̄ p̄fessionē exp̄ssam uel tacitā alicui de religiōibus p̄
sedē apostolicā approbatis: un̄ cū tex. ille loq̄tur p̄ uerbū p̄nti-
tis uidelicet approbatis & hec religio nō eēt tunc approbata
uidef q̄ tex. ille nō hēat locum in q̄ōne nostra: q̄a r̄ndetur q̄
natura legis & cōstitutiōis ē ut sp̄ loq̄tur. l. arriani. C. de here-
ti. autē. hodie. C. de penis. facit q̄d no. Bal. in. c. i. p̄ quos fiet
iuestitura: & bo. tex. coniūctis ibi no. p̄ Bar. in. l. q̄ bona. §. &
sup̄ficialiū. ff. de dam. ifec. Itē q̄a natura legis ē p̄spicere futu-
ra. c. cognoscētes. & c. fi. de cōsti. l. leges & cōstitutiōes. C. de
legi. & l. cū lex. ff. eo. Cū ergo p̄dicta religio sit approbata. ut
sup̄ra oñsum ē & p̄sertim p̄ Piū attestātē ip̄os religiosos p̄fitē-
tes tria s̄balia regule sup̄ q̄bus se fundat quo casu credit̄ ut legi-
tur & no. in cle. unica. de p̄ba. merito tale uotū solēne īpedit
matrimoniū cōtrahendū & dirimat iā cōtractum: ut legitur in
d. c. unico. & no. doct. & ibi Abb. in. c. rursus. q̄ cleri. uel uo-
Nec ob. dicta Abb. & sequatiū q̄a p̄cedūt sc̄dm antiqua t̄pa ī
q̄bus isti fratres Ihesuati nō faciebāt p̄fessionē. Sed cū hodie
faciāt cessant eorū obiecta uel salua pace eorū nō fuerunt bene

informati de uita & statu ipſorū paupum Iheſuatorū. Nec ob-
dictū. c. ſi. de relig. do. & c. primū. eo. tit. li. vi. q̄a hec non ē
noua religio ſed ātīqua illa apoſtolorū: ut ſētīt Ab. in. d. cōſi.
ro. pontificis in dictis bullis uel ſatis dicit̄ approbata per ip-
ſos ro. pon. Sed q̄d multis morer: nā ad tollēdū oēm ſcrupu-
lū emanauit hodie Alex. vi. priuilegiū incip. Alex. ſextus ad p-
petuā rei memoriā in quo exp̄ſſe cauēt̄ q̄ poſt p̄feſſionē emit-
ti ſolitā per fratres Iheſuatos non liceat eis ad laicalia uota ſe-
trāſſerre. ſed ad aliā religionē ſic: & aliter exeūtes eo ipſo excōi-
cationis ſn am incurrūt a qua p̄terq̄ a ro. pontifice niſi ī mor-
tis articulo: abſolui non poſſūt. Et tales ſic diſcedētes & ſe trāſ-
ferētes uiſitatori & p̄curatori eiūsdē congregationis p̄ tpe exi-
ſtētibus & cuilibet eorū capere & incarcerare liceat ac iuxta eo-
rū ſtatuta & ordinationes punire corrigere & caſtigare & bra-
chium ſeculare ſi opus fuerit contra eos inuocare libere & lici-
te p̄ſati uiſitator. ſ. & procurator ualerent. Ex quo de neces-
ſitate infer̄. d. Iheſuatos ex quo uere profitentur in fine anni
uel biennii & non poſſunt exire & redire ad ſeculum q̄ non
poſſint matrimonium contrahere & contractum dirimitur.
Cum non poſſint exire niſi aliam religionem ingrediantur &
ſit hoc priuilegium moderni ponti. Alex. vi. huius heſitatiōis
radici ſecurim apponit ut dicant̄ uere religioſi cum profitean-
tur tria ſubſtantialia regule adeo q̄ eis exire non liceat niſi ad
aliā trāſire uelint religionem: & nullo modo ad laicalia uo-
ta inter quā connumerari poteſt matrimonium.

¶ An iſtis fratribus Iheſuatis iam profeſſis debeat̄ legi-
tima poſt parentum mortē ex iure nature debita caſu quo
parentes deceſſerint poſt p̄feſſionē & nihil eis reliquerāt.

Vero. ix. an istis fratribus Ihesuatis iā p̄fessis de
beat̄ legitima post mortē parētū ex iure nature
debita cāu quo parētes decesserint post p̄fessio-
nē: & nihil eis reliquerāt & uidet̄ concludēdū q̄
sic: q̄a non licet parentibus liberos ab hereditate sua repellere
mōachos frēs. c. nō liceat. xxix. q. iii. nā si aliter diceremus re-
ligiosi efficerēt̄ deterioris cōditiōis. ar. c. iudei. ii. de iudeis. &
eo maxime q̄a isti frēs Ihesuati sūt capaces bonorū in cōi ut su-
pra ostēsū ē in. vi. q. uoluit. Mariāus in. c. i. in. xi. decla. de fo.
cōpe. faciāt nō. in autē. si q̄ mulier. C. de sa. s̄a. ecc. cāonizata.
xix. q. iii. & in. c. in p̄lētia. de p̄ba. & de hoc ē tex. in īdiuiduo
i. l. deo nob̄. §. hoc ē cognitū. in uer. sed necesse sit eis oīmō
q̄rtā qdē portionē scdm. ll. nostras eis reliq̄re. Si at̄ & āplius
uoluerint eis largiri hoc eorū uolūtati cōcedimus. C. de epi. &
cle. & ibi bal. in. iii. no. no. qd̄ supra legitimā filii monachi pa-
ter hēt libere arbitriū disponēdi. secus in ip̄a legitima. & si ē p̄-
teritus p̄t dicere testm̄ nullū: ut plene nō. in. l. filio p̄terito. ff.
de iniusto rup. & irri. test. & in. l. ii. C. de bo. pos. scdm̄ tabu.
& in autē. ex cā. C. de libe. prete. cum simili.

¶ An isti fratres Ihesuati succedāt ab intestato equaliter cum
aliis suis carnalibus fratribus remanentibus in seculo.

Vero. x. an isti frēs Ihesuati succedāt ab intestato eq̄-
liter cū aliis suis carnalibus fratribus remanētibus in
seculo & s̄bciēte r̄ndeō q̄ sic: p̄ tex. i. d. l. deo nob̄. i.
§. hoc ē cognitū. i. uer. oēm parētū s̄bam. C. de epi. & cle. &
ibi bal. no. q̄ mōachi & religiosi succedūt i oī sub̄a: limitat tñ
nisi sit talis s̄ba q̄ ex nā sui nō possit ptinere nisi ad heredes s̄a-
guis ut regnū ducatus & baronia q̄ hmōi nō trāscūt ad mona-
steriū d̄ quo tñ p̄ eūdē i. l. data opa. i. col. . C. q̄ accu. nō pos.
ubi idē dicit in cāonico regulari yñ remanēt gñi ut fuit in btō
Lud. licet ēt ibi fuerit alia rō pp̄ ordinē mīorū q̄ nō ē capax:

de hoc habes glo. ord. in. c. scripsit nobis teberga regia. xxvii.
q. ii. unde scdm Bald. ibi ille qui decedit cum filio monacho
non dicitur decedere sine herede: secus si eēt frater mior quia
ille hētur oīno pro mortuo: ut ī autē. si qua mulier. & ibi nor
C. de sa. sā. ecc. Idē dicit si decederet cū filio dānato in metal
lū. ff. de contrata. l. i. §. si. Nā monachus seu religio nullū p
stat īpeditmentū in successione p tex. in. d. l. deo nobis. in
uer. nullo eis īpeditmento. Nec ob. si dicatur q̄ religiosus libe
ratur a p̄ia ptāte: ut uoluit gl. i. in. l. si ex cā. §. papiniāus. ff. d
mīo. & gl. si. in. c. i. xx. q. ii. & no. Arch. in. c. non dicatis. xii.
q. i. Si ergo desinit esse in sua ptāte ergo desinit eē suus heres:
& p consequēs pdidit bñficiū suauitatis q̄ multa sūt: ut plene
no. doct. de uulg. substi. l. si filius qui patri. q̄ rīdetur. nā ad
hoc q̄ sit suus heres non ē necesse q̄ sit in ptāte sicut est in po
sthumo qui nascitur mortuo testatore qui ē suus heres: ut. ff.
de libe. & posthu. l. gallus. §. uidendum. & tamen nunq̄ fuit ī
potestate: ut in. l. ulti. ff. de assignan. liber. & l. si. ff. de colla.
bono. unde filius monachus seu religiosus habet omnia iura
suauitatis & agnationis ac si remansisset in potestate patris se
cundum Bal. in. d. l. deo nobis. in. §. hoc etiam cognitum:
in uer. iiii. nota. & in uer. ex predictis. & per eundem Bald. in
l. cum in adoptiuis. ad fi. C. de adop. Bal. & plenius Ange. &
Pau. de cast. in. l. sub conditiōe. ff. de lib. & posthu. & Bar. in
d. l. si ex causa. §. papinianus. Iaco. Butri. in auten. si qua mu
lier. & ibi bal. in antepenul. col. C. de sacro san. eccle. Et pla
cet q̄ sit suus. in. d. l. deo nobis. ibi nullo eis īpeditmento cū
no. p doc. ibi p Saly. & Pau. de ca. & alios & p bal. in. l. apud
hostes. in fi. C. de suis & le. & bar. in. l. in ptāte. ff. de his q̄ sūt
ui uel alie. iur. unde concludo q̄ cū isti lhesuati pnt detinere

bona in cōi tam ex testamento q̄ ab intestato succedunt cum aliis carnalibus fratribus et acquirunt locis eorum: quia qcqd monialibus seu religiosus acquirit monasterio. d. l. deo nobis et. xviii. q. i. c. statutum.

Utrum frater Ihesuatus faciens testamentum ante professionem suam in quo reliquit bona sua propinquis eius possit post professionem factam ipsum testamentum reuocare et aliud condere.

Vero. x. utrum frater Ihesuatus faciens testamentum ante professionem suam in quo reliquit bona sua propinquis eius: possit post professionem factam ipsum testamentum reuocare: & aliud cōdere maxime si uelit in isto scdo testamento monasterium heredem instituere: seu monasterio quod ingressus est: bona ipsa relinquere. Et uideret prima facie dicendum q̄ non possit amplius de bonis disponere per tex. no. in. §. illud. in autētica. de mona. col. i. qui recte intuenti hoc bene probat: ibi. n. dicitur: q̄ uolens intrare monasterium potest prius quomodo uoluerit disponere: postea uero nullam habet facultatē disponendi: & gratiose fuit concessus casus autentice. si qua mulier. C. de sacro. san. eccle. canonizata. xix. q. iii. Quando disponit liberis existentibus tunc possit inter eos disponere put ibi dicitur: non aut datur sibi facultas disponendi inter alios. unde arguendo ex illo textu per locum a spāli uidetur optime hoc probari. facit et rō: ne notetur pprietas in eo sic disponendo de rebus temporalibus ad libitum. Cum iam post professionem sit mortuus mūdo. c. placuit. xvi. q. i. & amplius nō habeat uelle aut nolle. de elec. si religiosus. li. vi. & c. ii. de testa. eo. lib. & c. nolo. & c. non dicatis. xii. q. i. & l. deo nobis. C. de epis. & cleri. Nec te

testamētū potest depēdere a uolūtate tertii. l. pe. cū ibi nota. C.
q test. fa. pos. & ff. d here. isti. l. illa institutio. & l. captatorias.
& p hoc tollitur si diceretur q cū Abbatis consensu hoc facere
posset. nā adhuc obstarēt iura supius allegata & hāc opi. repio
tenere. d. Abb. moder. i. c. i pntia. in. xxx. col. i uer. ex his deci
ditur alia qstio: an post īgressū monasterii posset reuocari p
istū monachū testamētū antea conditū & c. de pba. Hāc ptē
tenuit Ang. i. l. i. ff. de test. & ibi plenius p lo. de Imo. i. vii. &
viii. col. Quia ex quo post ānū pfectionis pdit ptātē testādis
ergo succedit regula: q ille q non p̄t actū facere de nouo non
p̄t destruere uel reuocare. l. tria onera. §. si. cū gl. ff. de serui. ru
sti. p̄di. c. cū īferior. de maio. & obe. & p ista pte multū strin
git. d. autē. si qua mulier. & unde sumitur in. ii. rñso ibi anteq̄
de rebus suis disponat. Tñ his non obstatibus quīs Bal. in. d.
autē. si qua mulier. in. v. col. & sequēti. distiguit & Fulgosus
& Pau. de ca. ut īferius referā contrariā ptem puto de iure fore
& esse ueriorē & ad hoc adduco Pe. de belper. & Cy. i. d. autē.
si qua mulier. i uer. circa pmissa ubi concludūt q p̄t reuocare
testamētū post īgressū: qā non hētur pro naturaliter mortuo:
ad idē Bar. in. d. autē. si qua mulier. in. iiii. col. i uer. ex p̄dictis
uenio ad determinatiōē p̄cedētis questionis & c. ubi distiguit
q aut aliqs fuit īgressus monasteriū fratrum mīorū: & nullo mo
do p̄t reuocari testm̄: quia sicut post mortē naturalē testm̄ cō
firmatur irreuocabiliter ex pte testatoris: ita p īgressū huius re
ligionis. Itē quia fratres mīores non p̄nt post professionē fa
ctā aliquid disponere de rebus mūdānis: ut i clemen. exiui. de
uerb. sig. unde credit in eis non hēre locū. d. autē. si qua muli
er. quā pmittit post īgressū dispōere iter liberas: aut fuit īgres
sus aliā religionē & putat q ipse pōt reuocare testm̄ donec ui

uit. tex. allegat in simili. in. l. res uxoris. C. de dona. inter ui. &
uxo. ubi deportatus potest reuocare donationē quā fecerat ut
ibi probatur i fine illius. l. ibi ita. ut si usq; ad uitæ tps suæ ma-
ritus eas non reuocauerit ex morte eius confirmentur: & ibi
idē Bar. in ult. no. dicit illā. l. facere ut ille qui fecit testm anq;
igredereetur religionē existens religiosus possit reuocari. idem
uoluit idem Bar. in. l. sed si mors. in. §. i. ff. eo. in uerfi. ita ta-
mē. ut non adimatur hic etiam merito eam reuocare quia &
mors eius expectanda est ubi tunc plenissimam habeat firmi-
tatem quando ab hac luce fuerit subtractus &c. per quem tex.
ibi Bar. in secundo nota. dicit q; si aliquis fecit testamentum
& ingressus est religionem licet habeatur pro mortuo tamen
donec uiuit poterit reuocare casum dicit esse ibi quod intelli-
git uerum in omnibus religiosis praterq; in fratribus minori-
bus. Idem uoluit etiam Bar. in tracta. minorica. in quarto li.
in. ii. c. ii. dis. icip. Isti etiam & quādoq; contingit. Idem tenet
etiam bart. in. l. i. circa finem. in uerfi. quero. dicitur hic post
mortem. ff. de testamen. ubi sub dubio forte dicit q; religio-
sus existens potest reuocare testamentum per dictā. l. sed & si
mors. in. §. primo. & licet loquatur per uerbū forte hoc nimi-
rum quia per uerbum forte respondent sæpe perita: ut ē glo. i.
l. si duo. ff. de arbi. Nam quando doctor respondet de iure
per uerbum forte illud uerbum forte stat assertiue ut bellissi-
me uoluit Ang. in. l. in substitutione. ff. de uulga. & pupil. re-
stit. & sequitur dominus meus. d. Andreas in repe. c. raynal-
dus. de testa. in. iiii. col. & ratio que mouet bart. in omnibus
istis locis est: quia ille qui ingreditur aliā religionē q; fratrum
minorū p̄t succedere: ut in. l. deo nobis. §. i. C. de epis. & cle.

nec habetur : seu non equipatur mors ciuilis naturali quo ad
omnia quod apparet quia pōt succedere ut dictum est ex quo
ingressus ē religionē quæ pōt habere proprium in cōi : secus
esset si ingrederetur ordinem fratrum minorū qui nil habere
possunt in proprium & in cōi : quia tunc testamentum morte
ciuili confirmaretur : quia in omnibus est eiusdem effectus si-
cut naturalis. ut in. d. l. deo nobis. in prin. Sed uoluit allegare
in uer. & hoc tantūmodo. ut per Bal. ibi. in. iiii. col. ad fi. & Sa-
ly. ubi uolunt : q̄ frater minor habetur p mortuo omnino : se-
cus in alio religioso : qui non habetur p mortuo omnino : ut
sunt religiosi canonici regulares ordinis diui Augustini cuius
religio habet bona in cōi per totā. q. illam. xii. q. i. & etiā isti
pauperes Ihesuati. hanc ēt opi. Petri. Cy. & Bar. tenet Saly. in
d. autē. si qua mulier. in. vi. q. ubi dicit. q̄ ingressus uolunta-
tem suam mutare pōt & monacho pmittitur querere mona-
sterio : quia ultima uoluntas est ambulatoria usq; ad mortem
quod mutare potest ut monasterio remaneat : si uellet facere
religiosus aliquis Ihesuatus : Sed nō ut in extraneum conferat
per tex. in. d. autē. si qua mulier. & pro mutatione huius uo-
luntatis pmissa : dicit eē casum ad hoc notandum. in. d. l. sed
& si mors. uer. ita tamen. ubi mors ciuilis confirmare habens
quod est gestum & sui natura reuocatorium nō impedit illud
reuocari post eius interuentum quod sūme est notandū scdm
eum : & sic in terminis. Saly. decidit casum nostrum quando
religiosus uult reuocare testamētum ut monasterio relinquat
Hanc ēt opi. tenet Bal. in. d. autē. Si qua mulier. in. iiii. col.
in uer. quero ergo. ubi pulchre attingit pro & cōtra istum pas-
sum : & deinde considerans mutationem scdm septē combi-
nationes quo ad casum nostrum cōcludit. Q uod ubi muta-

tio fit de extraneo in monasterium: nam fratres istius religio
si quantum ad autenticā si qua mulier. dicuntur extranei: quia
etiam filius filii mei precedente filio meo ipsum in gradu di
citur extraneus quantum ad. d. autē. ut no. in Spec. de sta. mo
na. uer. quid ergo si ingressus. faciunt ea que leguntur. & no.
in. l. unica. in. §. extraneum. C. de rei uxo. acti. & idem dicit
Bal. quando mutatio esset de liberis in monasterium quā pu
tat permissam: quia monasterium habetur loco sui: licet pro
prie non sit suus heres & istud etiam uidetur uelle Pau. de ca.
post Fulgo. in. d. autē. si qua mulier. in. iii. col. in uer. ex predi
ctis apparet. ubi dicit q̄ si in testamento primo etat institutus
extraneus potest imitare instituendo monasterium: Cum er
go in casu nostro isti fratres dicantur extranei: ut dictum est
maxime quantum ad. d. autē. si qua mulier. poterit mutari &
reuocari. d. testamentum & fieri aliud: monasterium instituē
do & reperio ita consuluisse. d. Alex. de imol. in consilio. xiii.
incip. domini redemptoris &c. circa primum dubium quo q̄
ritur utrum per ingressum religionis &c. in. iii. uolu. Idem te
net. d. Antho. de butr. in. d. c. in presentia. in. xiiii. col. & se
quenti. & Io. de imol. ibidem circa finem. ibi. nam tūc potuif
set etiam post ingressum reuocari. ubi dicunt q̄ in tali reuoca
tione duo uel tres testes sufficiunt: quia est monachus & de
bet seruare iura canonica scdm quæ duo uel tres testes suffici
unt. c. cū oēs. & c. relatum. de testa. & ita dicit But. se de facto
respondisse. & Imol. in. d. c. in presentia. in fi. mouetur p. d.
l. res uxoris. bene facit ad predicta quod uult Bar. similiter di
stinguendo in. l. cum pater. §. hereditatem. ff. de lega. ii. per
glo. & doct. in. l. si cum dotem. in prin. in glo. magna. ff. so.
matri. late. Ange. & Imol. in. l. ex facto. §. ex facto. ff. ad tre
d

bel. & Bar. in. l. statius. §. cornelio felici. ff. de iure fisci. per il-
lum tex. & sic communis opinio doctorum. s. Petri Cy. Bar.
Bald. Saly. Pau. de cast. Fulgo. Alex. Butr. & Imol. in. d. c. in
presentia. est q̄ religiosus alterius religionis q̄ minorum qui
fecerit testamentum ante ingressum post ingressum poterit il-
lud reuocare & aliud facere instituendo monasterium: quod
ingressus est: heredem seu ei relinquendo bona sua: licet ali-
ud uoluerit Abb. in. c. in presentia. & Ange. & Imol. in. d. l. i.
Et pro communi opinione faciunt tex. allegati. per Barto. &
alios in. d. l. res uxoris. & in. d. l. sed si mors. §. i. Item quia te-
stator ingrediens religionem aliam q̄ minorum uiuit actu na-
turaliter: ergo liberum habet arbitrium usq; ad mortem: ut in
l. i. C. de sacro san. eccle. & in. c. cum martha. de cele. mis. Itē
quia. l. permittit indefinite & simpliciter: ergo intelligitur de
quolibet testamento non solum de primo. ff. de eden. l. uelu-
ti. §. hec uox. Item quia primo institutus est indignus ex quo
non habet uoluntatem defuncti. C. de testa. l. nostram. ulterius
quia testamentum factum tempore priuilegiato prefertur
testamento retro facto. ff. de mili. testa. l. tribunus. §. ultimo.
C Nec obstant contraria primo loco allegata & primo tex.
in. d. §. illud. in auten. de mo. ubi permittitur ante & nō post
Et sic argumento a contrario sensu: quia respondeo q̄ tale
argumentum cessat ubi reperitur contrarium in iure saltem in
simili: ut no. doct. in. c. a nobis. el. ii. de sen. excom. & ibi Ab.
& in. c. publicato. de elect. & in. l. i. §. huius rei. ff. de offi. eius
Sed casus noster deciditur per casum in simili p. d. l. res uxo-
ris. in fi. & d. l. sed & si mors. §. i. in uer. ita tamen. Et maxi-
me scdm doct. in. d. auten. si qua mulier. si fiat mutatio ut re-

et in ba. §. o. b. a. x. §. o. b. a. x. l. i. m. l. o. m. l. §. o. b. a. x. §. o. b. a. x.

linquatur monasterio: quia iste casus uidetur permissus cum
monasterium habeatur loco filii. c. in presentia. de probatio.
Et casus pro liberis uideatur permissus per. d. auten. si qua mu
lier. cum ibi not. ¶ Nec ob. q̄ habeatur pro mortuo: quia in
casu nostro non habetur pro mortuo omnino: ex quo non ē
de ordine minorum secundum Bar. & communiter omnis q̄
actu uiuit & potest succedere & acquirere monasterio. d. l. deo
nobis. circa finem. Et isto casu mors ciuilis non operatur eun
dem effectum: quem mors naturalis. Nam regula est q̄ in ca
sibus a iure expressis mors ciuilis operatur eundem effectum
quem naturalis: ut est glo. singu. in. c. placuit. el. ii. xvi. q. i. &
nota. legistæ. in. d. l. si cum dotem. in principio. & Abb. in. c.
cum sis peditus. de conuer. coniu. & Gemi. in. c. susceptum.
de rescrip. li. vi. in ulti. col. Butr. in. c. licet. de off. delega. Ab.
in. c. nisi. in. v. colum. de preben. ¶ Nec obstat si dicatur q̄
tex. in. d. l. sed & si mors. in. §. i. per quem se fundant Barto.
& sequaces nihil facit quia loquitur in donatione causa mor
tis: que equiparatur contractibus. iuxta glo. ii. in principio. ff.
de dote prele. & per Barto. & alios. in. l. ii. ff. de lega. primo.
quia respondeo: q̄ licet in aliquibus equiparetur contractui:
tamen in pluribus accedit ultime uoluntati: ut nota. in. l. i. ff.
de donatio. causa mortis. & in. l. tam is. §. filiusfamilias. ff.
eo. & tex. & Barto. in. l. Marcellus. ff. eo. ubi cui permittitur
testari permittitur mortis causa donare. Et sic ista equiparan
tur a iure: licet in aliquibus sapiat naturam contractus. Et per
consequens concludo præmissis contrariis non obstantibus
scdm uerā & magis cōem opinionē religiosū alterius religio
nis q̄ frat̄e minor̄ q̄ testatus ē añ ingressū posse post ingressū

testamentum mutare & reuocare & aliud facere : maxime instituendo monasterium ut cāu quo aliquis Ihesuatus uellet hoc facere accedente maxime licentia sui superioris.

¶ An frater Ihesuatus naturalis tm̄ post professionem factam succedat equaliter tam fratribus legitimis & naturalibus respectu legitime q̄ respectu successionis siue ex testamento siue ab intestato.

Quero. xii. an frater Ihesuatus naturalis tm̄ : post professionem factam succedat equaliter cum fratribus legitimis naturalibus tam respectu legitime q̄ respectu successionis siue ex testamento siue ab intestato. Et dico q̄ sic q̄a sicut naturalis oblatus curiæ secularis efficitur legitimus: ut insti. de nup. §. si. & in autē. quibus modis naturales effici. sui. §. si quis igitur. col. viii. ita & per ingressum religionis efficitur legitimus: ita uoluit Guil. de cu. & ibi Bal. in lectura. in. l. 1. C. de sa. san. eccle. & roma. in. l. necessariis. ff. de acqui. here. ubi dicit hoc dictum didicisse a quodam catalano: & ratio ē quia per ingressum religionis tollitur omnis macula. in autē. d. monachis. in prin. & etiam ingratitudinis uicium. c. non liceat. xix. q. iii. similiter irregularitas. vi. dist. c. i. & no. gl. in. d. c. non liceat. & gl. in. c. quātūlibet. xlvii. dist. & adde Guil. de monte laudi. in. c. unico. de biga. li. vi. Vbi dicit illum tex. non habere locum in regularibus & in bigamis claustralibus q̄a licet sint bigami tamen gaudent priuilegio. c. si quis suadentē & aliis. & ideo notabiliter dicit ille tex. clericalem non monachalē: nam sub generali nomine clericorum non comprehenduntur monachi in. q. v. c. iii. uer. si quis. & per hanc theoricam semel respondi priori s̄cti Saluatoris Bononiæ dum ibi ordinariam iuris

pontifici legerem q̄ bigamus potest defferre clericā claustra-
lem: quia monachus tollit omnem maculam seu irregula-
ritatem: ut dixi & id quod disponitur in monachis habet lo-
cum in regularibus &c. & ibi no. in. c. ex parte. de postulan.
quod intellige ubi est eadem ratio: unde concludo q̄ cum na-
turales sunt effecti legitimi per ingressum religionis ergo in oī-
bus succedunt sicut naturales & legitimi: ut nota. in iuribus
preallegatis.

C An fratri Ihesuato professio uolenti transire ad ali-
am religionem liceat repetere bona iam collata loci sue
religionis.

 Vero. xiii. an fratri Ihesuato professio uolenti transire
ad aliā religionem liceat repetere bona iam collata
monasterio seu loco ipsius congregationis & trans-
ferre in religionem ad quam se transfert. de hac q̄one est glo-
fi. & ibi omnes docto. in. c. quod a te. de cler. coniu. & glo-
in uer. cum suis. in. c. si quis rapuerit. xxvii. q. i. & glo. ii. in. c.
si quis incognitum. xvii. q. ii. Inno. per illum bonnm tex. in
c. ex transmissa. de renuncia. Petr. de ancha. in repe. regule ac-
cessoriū. in. xv. colum. in uer. vi. opponitur. de regu. iur. lib.
vi. & in consilio. ccxxxii. incipi. de primo dubio. Barto. in. l.
ii. §. si. ff. de bono. posses. scdm tabu. Bald. in auten. ingressi.
in uer. iiii. queritur. & in uer. Q uero ergo. v. C. de sacro san-
eccle. & in. l. unica. in. §. sed scimus. in uer. si. & est argumen-
tum. C. de late. liber. tol. Butr. in consilio. xxxiiii. incip. ut su-
pra solenniter est consultum. & in. c. statuimus. in prima col.

d iii

de regula. per Lapum allega. lxii. in. iiii. colum. in uer. ad ter-
tium principale. Calde. de regulari. consilio. xxxiii. Quidam
fecit professionem. & consilio. xxvii. ponat ingrediens mo-
nasterium. Cardi. consilio. xxi. Quidam Laurentius. & con-
silio. xxviii. quidam frater Andreas. Imol. in clemen. ne in
agro. in. xi. colum. in uersi. Quid si aliquis monachus. de
statu monachorum: Inno. in. c. dilecta. in uer. ibi. Azo tamen
dixit in secunda colum. de excessio. prelato. Rota de consue-
tudi. i. in antiquio. Abb. & Areti. in. c. penultimo. de pro-
batio. faciat quod uoluit. Ange. consilio. ccxxiii. incip. casus
talis est. Iaco. de ubercellis. per Specu. in titu. de statu mona-
choꝝ: in. §. primo. uer. vi. queritur. de statu monacho. & in
uer. xxiii. queritur. & in uer. xxxii. queritur. Et licet uarie sint
in hac questione. docto. opi. distingue tamen hoc modo aut
quis exiit post professionem tacitam uel expressam: & tunc si
de licentia superioris uel iuris transiit ad aliam strictiorem
religionem sequuntur eum bona ne sit secundo monasterio
onerofus. xxvii. q. prima. si quis rapuerit. Quandoq; sine li-
centia: & tunc non recuperat. c. licet. de regulari. & c. sunt qui
opes. xvi. q. quarta. Quandoq; exiit quia ingressus non te-
nuit. puta erat uxoratus: & tunc aut hic ignorabat credēs uxo-
rem mortuam & restituuntur bona: quia si non tenuit prin-
cipale ergo nec accessoriū. idest sequela bonorum. l. cum pri-
cipale. ff. de regu. iuris. Aut hoc sciebat. s. uxorem uiuere & sic
ingressum non tenere: & tunc aut in ingressu de bonis nihil
dixit: & sic eum tacite sequebantur: & tunc si non ualet expres-
sum nec tacitum. l. item. §. qui habet. ff. de serui. urbano. pre-
dio. & hoc tenent Iaco. Butri. & communiter omnes. in au-

tentica ingressi. C. de sacro sanctis eccle. Aut contulit bona ex
presse quia: dixit offert me & mea: & tunc uiciata oblatione
& professione persone non uiciatur oblatio bonorum: quia
uidetur donare. l. cuius per errorem. ff. de regulis iuris. Si ta-
men sit inops: & non habet unde uiuat. de equitate cononi-
ca sunt ei bona reddenda. xvii. q. quarta. c. finali. & c. quod a
te. de cleri. coniuga. Et ibi in nouel. & per Hostien. in sum-
ma. eodem titulo. §. placet. Aut quis exiit infra annum pro-
bationis & recuperat bona quia uidentur sub tacita conditio-
ne collata. s. si in monasterio remāserit. l. stipulatus omnem.
ff. de iure dotium. ita pulchre distinxit Petrus de anchorano
in preallega. regula accessorium. in. vi. op. Tu ultra longissi-
mam distinctionem Benedicti de perusio in dicto. c. quod a
a te. in uersi. circa que post Ioan. and. Petr. de perusio. Cardi.
Butrig. Petrus de anchorano. Ioan. de imol. & Abb. distin-
guens isto modo. Q d aut ingressus secundi monasterii nō
tenet aut est ualidus. Si non tenet tunc reuocandus est ad pri-
mum: & sic cum non ualeat translatio persone. de eta. & qua-
litate. intelleximus: & quod ibi nota. in glo. finali. & de regu-
laribus. licet. & de hoc ibi in glo. sufficit: multo minus trans-
latio suorum bonorum que transire debent in consequētiā
persone. de renuncia. ex transmissa. xvii. q. quarta. c. ultimo.
Sic intelligitur. §. si uero relinquens. in autē. de mona. col. i.
Si uero ingressus scdi ē ualidus: tūc aut bona obuenerunt tacite
ex psona eius ipi monasterio p autem. ingressi. & de pba. in pñ-
tia. Aut expresse cōtulit se & sua. ¶ Prio cāu aut recedat d mōa-
sterio uolūtarie: & tūc oīa bōa acq̄sita prio ex psoa sua uidēt
trāsire: q̄a itelligunt̄ data sub cōditiōe tacita eo ibi pseuerāte

d iiii

ad instar dotis. C. de rei ux. actio. l. unica. §. cum autem. de
dote post diuorti. resti. nuper. Aut expellitur de monasterio
propter crimina & detruditur in aliud monasterium: & tunc
solus usufructus debetur secundo monasterio. Non enim pri
mum monasterium debet perdere proprietatem bonorum:
cui delictum monachi nō debet preiudicare. Et delictum uni
us alteri non preiudicat. de his que fiunt a maio. parte capitul
quesiuit. & l. sancimus. C. de penis. Et delictum persone non
preiudicat ecclesie. regula delictū. libro sexto. sed quia ex alio
latere non debet esse onerosus secundo monasterio propte
rea usufructus bonorum debetur secundo monasterio: & sic
intelligit. c. cognouimus. iuncta gl. que incipit: uidetur. & c.
de lapsis. xvi. q. vi. & xxii. q. prima. Si quis rapuerit. ubi inci
pi. Sic ergo. si uero expresse contulit se & sua. presupposito q
ingressus primi monasterii ualuerit: tunc licet esset equa di
stinctio an simul dederit an ex interuallo ut quando simul de
dit idem sit q de bonis tacite obuenientibus: sicut si ex inter
uallo quæ opinio placuit Marti. de silima. ut refert. Cy. in di
cta autentica ingressi. Tamen uerius est q ad hoc ut expressio
aliquid operetur transiens ad secundum monasterium etiam
licite non defert secum bona. Sed remanent primo monaste
rio: quia denegari nō potest quin oblatio suorum bonorum
fuerit ualida ex quo aliud non apparet nec habuit cōsequentiā
ad personam ex quo sic expresse. & hoc tenet Specula. in titu.
de statu monacho. uersi. vi. & plenius uersi. xliiii. Super quo
Ioan. andr. in additio. recitat multas opiniones quæ in effe
ctu non deuiant ab hac conclusione. Dicit tamen Cardina. in
preallega. consilio. xxviii. Quidam frater Andreas q si mo

nasterium ad quod transiuit est egens ita q̄ non habet mona-
chus unde uiuat in secūdo habebit usufructum bonorum suo-
rum. argu. d. c. de lapsis. ut dicit Specula. in dicto uersu. vi. qd̄
est nota dignum & istud potius de equitate q̄ de rigore pro-
cedit: uideretur enim imputandum secundo mōasterio q̄ uo-
luntarie receperit. Secus in casu. d. c. de lapsis. quod loquitur
quando monachus detruditur & uidetur adhuc equius hoc ca-
su q̄ solum habet usum & non usufructum. Qd̄ intelligit ue-
rum si habitat in secundo monasterio. Alias si est uagus cessat
ratio onerositatis. unde ex prædictis concludere q̄ si ingressus
secundi monasterii non ualuit non debetur usufructus immo
debet reuocari ad primum ut iuribus preallega. Si ualuit ex
quo obtulit expresse sua dic q̄ non transeunt in secūdum mo-
nasterium nec quo ad proprietatem nec quo ad usufructum
& presupposito q̄ secundum monasterium esset egens nihil
tamen debetur ei si non resideat in secundo: quia tunc non
est onerosus.

CAn fratri Ihesuato exeunti religionem infra annum
possit moueri questio expensarum.

Vero. xiiii. An fratri Ihesuato exeunti religionē
infra tempus probatiōis possit moueri q̄o respe-
ctu expēsarū sibi factarum in monasterio. Et dic
q̄ non quia nouicius licet per plures annos ste-
terit in religione si non fuit allegatus ex profes-
sione potest libere reuerti ad secundum per quod uerbum li-
bere non uidetur q̄ possit compelli ad restituendum mona-

sterio expensas quas sibi habuit tempore probationis ita pulchre dixit Gemi. in. c. primo. in uer. no. q. nouitius. de regulari. libro sexto. Q. d. dicit esse notandum quia de hoc alias uidit dubitari refert & sequitur do. meus dominus Andreas sicutulus. in. c. primo. in septima colum. de officio ordina. ubi dicit ita consultus consuluisse & respondisse. facit ad hoc. c. statuimus. in uer. libere. de regu.

¶ An Ihesuati habeant certum habitum?

Vero. xv. An isti fratres Ihesuati habeant certum habitum adeo q. non liceat eis uariare circa delationem ipsius habitus. Et dico q. sic: nā papa Urbanus quintus āno salutis. M. ccc. lxxviii. dedit eis habitum uidelicet caputeum panni albi coloris & clamides in ea forma qua communiter hodie incedunt & ad hanc usq. diem dictum habitum detulerunt quo fit ut eis uariare non licet quum omnibus presertim religionis prohibita sit uariatio. clemen. prima. de renuncia. preterea gratia scandali euitandi. iuxta ea que leguntur & notantur. in. c. deus qui. de uita & honesta. clerico. nihil enim cum scandalo faciendum est. c. nihil. de prescrip. c. cum teneamur. de preben. & c. ii. de no. ope. nuncia. cum si. pellitiis tamen uti possunt egritudinis tempore. nudis autem pedibus cum calapodiis incedere debent: infirmis autem debilibusq. sotularium usus conceditur & si necessarium fuerit etiam & caligarum: ut habetur in. c. viii. libri constitutionum congregationis doctorum pauperum Ihesuatorum compositarum per beatum

Ioannem tusimanensem professum eiusdem ordinis poste
epm ciuitatis ferrariae.

¶ An liceat Ihesuatis opera seruilia facere &
uictum artificio querere.

Q Vero. xvi. An liceat istis fratribus opera seruilia fa
cere & uictum artificio suo querere : & breuiter
dico q̄ sic. Cum isti pauperes Ihesuati uitam apo
stolorum imitentur nam apostoli opera seruilia
& manualia exercebant: ut est bo. tex. in. c. nunq̄. d. consecra
tiōe distin. v. Q uod etiam exhortatur Hieronymus scribēs
ad rusticum: & etiam clerici seculares licite hoc facere possunt
c. clericus uictum. xci. distin. & c. i. de celebra. missa. expletis
& non pretermisissis horis canonicis & hoc optime attestatur.
rñ. do. Antonius senensis eps fuligneñ. ac doctor eximius. d.
congregationis fratrum Ihesuatorum: frater Ihesuatus in suo
eleganti tractatu prefate congregationis.

¶ An liceat inquisitoribus seu prelatis molesta
re Ihesuatos.

Q Vero. xvii. An liceat inquisitoribus heretice pra
uitatis seu aliis prelatis molestare. d. fratres Ihe
suatos: & dico q̄ non: ut patet ex indulto Marti
ni. v. incip. Martinus & c. ad futuram rei memo
riam pie postulatio uoluntatis disponente usq;
ad sedis apostolice beneplacitum inquisitores predictos nul
lā posse in. d. paupes domos. loca. iura. & bona q̄cunq; occa

sione causa uel pretextu iurisdictionem uel potestatem sine
presentia & uoluntate ordinariorum locorum exercere : sed
duntaxat coram sede apostolica uel eius delegatis aut ordina-
riis predictis teneantur respondere. Et sic sunt sub protectio-
ne beati Petri & sedis apostolicæ necnon ordinariorum loco-
rum in quorum ciuitatibus diocesibus domus oratoria atq;
loca predictorum pauperum consistunt usq; ad sedis aposto-
lice beneplacitum . Et sic tale priuilegium uidetur perpetuo
durare donec successor reuocet: ut in. c. si gratiose. de rescrip.
libro sexto. apposita clausula decreti decernentis irritū & ma-
ne quicquid in contrarium factum fuerit : ut neq; processus
ualeat neq; sententia iuxta ea que leguntur & notatur in. c. dile-
cto. de preben. & in. c. i. de exces. preben. libro sexto. & in. c.
statutum. in fi. de rescrip. eo. li. faciat quod legitur & nota. in
clemē. unica. de immuni. eccle. & in. c. que in ecclesiarum. per
Abba. post alios. de constitutio. & p do. meū in repe. rubrice.
de fide instrumen. in. lii. colum. & per Fely. in. c. ii. in. viii. co-
lum. in uer. iiii. limita . de constitu. & in. c. ceterum. in. xx. co-
lum. uer. ii. restrictio. de rescript. ubi clausula decreti que est si
secus actum fuerit &c. statim ligat secundum Butrig. & latius
Imol. in. d. c. ii. quia predicta clausula ligat ignorantes. c. i. de
conces. preben. libro sexto. & in. c. si postq. & in. c. si benefi-
cia. de preben. eo. li. & in. c. penulti. in uer. licet. ab ignorantibus.
eo. titu. & lib. & no. glo. in uer. attentati. in cle. i. de con-
ces. preben. & in. c. si eo tempore. in uer. ignorāter . per illum
tex. de elec. in. vi. & no. Abb. post alios. in. d. c. ceterū. in ultri-
colum. & Pau. in proemio clemen. & Lap. in cle. i. de electio.
quia decretum principis facit ignorantem haberi pro sciente

Limita tamen hoc nisi decretum sit appositum sub conditio-
ne: quia suspenditur in euentū conditionis & non ligat igno-
rantes. Cardi. i. cle. i. in. xviii. q. de concess. preben. roma. cō-
filio. cxxx. in. v. col. uer. Quo ad tertium. Limita. ii. nisi con-
stitutio esset penalis quia decretum respectu pene nunq̄ affi-
cit ignorantes scdm glo. iii. in cle. uolentes. de hereti. & Ioan.
and. in. c. tibi. qui de res. in. vi. & sentit Archi. xviii. dist. §. i.
allegando bo. tex. in. l. fi. ff. de decre. ab ordi. fac. Ego alle-
go bo. glo. in. c. ut animarum. in uer. sententiis. de consti. li.
vi. que allegat. d. l. fi. Scias etiam q̄ clausula decreti tollit con-
sensū partium ut pulchre uoluit do. Fely. in. c. cum accessisset.
in. v. col. uer. iii. declaratio. de consti. Limita nisi materia con-
cernat mere fauorem partium: ut per eundem in. c. dilectus.
ii. in. viii. conclusionē. de rescrip. dum apostillat. l. quod fa-
uore. C. de legi. Et utrum clausula decreti inducat formā ple-
ne per eundem. in. c. cum dilecta. uer. quantum signum. de re-
scriptis. Preterea per indultum. d. Ro. pon. facientes contra-
rium indignationem omnipotentis dei ac beatorum Petri &
Pauli incurrunt: quorum uerborū natura ē importare priua-
tionem beneficii in clerico cui papa preciperet sub pena indi-
gnationis suæ: & in laico uasallo priuationem feudi. glo. in. c.
i. §. porro. & ibi Bald. que fuit prima cau. benefi. amit. idem
Bal. in. l. cunctos populos. in uer. no. pro litteris apostolicis.
C. de sum. trinita. & fi. catho. dixit tamen idem Bal. in autē.
statuimus. in. ii. col. C. de epis. & cleri. q̄ qui meretur incurre-
re indignationem principis nō meretur amittere iurisdictio-
nem ab eo datam. refert do. Fely. in. c. ii. in. iiii. col. de maio-
ritate & obediē.

¶ An liceat fratribus Ihesuatis recipere partem funeralium

Verò. xviii. An liceat istis fratribus recipere aliquam partem funeralium & cereorum licitorū sicut licet aliis religiosis mendicantibus: & respōdeo q̄ sic nā isti soluta quarta pro relictis & funeralibus non debent amplius molestari nec cum aliam solutionem faciendam tenentur: nec ad aliud compelli per quoscunq; quous auctoritate possunt: ut patet ex indulto Sixti. iiii. incipi. Sixtus &c. ad perpetuam rei memoriam apostolice mansuetudinis: & sic isti pauperes Ihesuati in hoc equiparantur mendicantibus. de quibus. in cle. dudum. de sepul.

¶ An prior Ihesuatorum solus possit repudiare legatum.

Verò. xix. An solus prior Ihesuatorum possit repudiare legatum rei immobilis loco suo relictum Et uideretur prima facie dicendū qd̄ solus prior non potest repudiare legatum factum ipsi loco pauperum Ihesuatorum. per tex. in. l. magis puto. §. fundū. ff. de rebus eorum. ubi pupillus sine pretoris auctoritate non potest repudiare legatū. Cum ista repudiatio sit quædam alienatio: & ibi Bald. hoc tenet: & in. l. contra iuris. §. i. ff. de patris. & in. l. pupillorum. C. de repu. heredi. & in. l. seruum filii. §. i. & ibi Iaco. de are. & Imol. ff. de lega. primo. & Pau. de cast. & Alexan. in. l. legatum. ff. eo. ubi Alexan. in tertia col. in uersu. Quid autem dicit qd̄ ista est magis communis opinio. Et hanc partem tenuerunt Petrus de ancha. & Imol. & do. meus Barba. in. c. ut super. de rebus eccle. non alie. Lap. Abbas & Gemi. in. c. i. eo. titu. lib. vi. & Roma. in. l. his qui heres. §. neq; filius. ff. de acquir. heredi. facit qd̄ uoluit Imol. in. l. si fundum. §. si titius. ff. de lega. primo.

¶ Secundo ista opinio probatur ratione: quia incontinenti etiam ecclesie ignoranti fuit acquisitum dominium rei legatę l. cū pater . §. furdo. ff. de lega. ii. l. a. titio. ff. de fur. ergo ipse prior non potest repudiare.

¶ Tertio adduco pulchrum consilium. Pau. de castro. in ordi. xi. in casu presenti. uisis omnibus ubi consuluit q̄ repudiatio legatę dicitur alienatio. per. d. §. fundum. quem tex. dicit non habere locum in donatione: quę non acquiritur etiam reuocabiler nisi scienti & consentienti: cum sit contractus: & sic pendeat ex uoluntate duorum. Legatum uero acquiritur ignoranti licet reuocabiler cum pendeat de uolūtate unius tm̄. s. testatoris. unde statutum disponens q̄ mulier non possit facere contractum alienationis sine certa solennitate.

¶ Qd̄ tale statutum habebit locum si repudiavit legatum: secus si repudiavit donationem: dicit hoc probari subtiliter a contrario sensu in. d. §. fundum. **¶** Contrariam partem tenuit Fede. de senis in consilio. ix. incip̄e. casus talis est. res aliqua imobilis. per tex. in. l. si sponsus. in. §. si maritus. ff. de dona. inter uirum & uxorem. & in. l. qui aut. in prin. ff. de his que i frau. credi. & idem tenuit Lap. al. xxvi. incip. disputat primo. Hanc partem tenuit do. Cardina. in. c. tua. de his que fiunt a prela. & ibi etiam Abb. licet fateatur in fine casum esse dubium. hoc idem tenuit Ludo. roma. consilio. clxxxiii. uisis que in facto narrantur ubi allegat Bald. hanc partem tenere in dicta. l. pupillorum. licet allegetur pro cōtraria parte: & hec opinio duplici ratione fundatur. prima quia in querendis potest prelatus ecclesie preiudicare. secundum plene nota. per glo. & docto. in. l. iubemus. nulli. C. de sacro sanctis ecclesi. & decimasexta. q. vi. §. finali. ubi glo. dicit q̄ in acquirendis

prelatus potest facere conditionem ecclesie deterio-
rem idem dicit Inno. in. c. ii. de dona. ad idem. c. quonia. de deci. ubi so-
lus prelatus donat decimas noualium que oriuntur infra dio-
cesim suam: & ex quo non sunt acquisite. certe ecclesie. idem
uoluit Abb. in. c. i. in uer. deterio-rem. de resti. in inreg. & ple-
ne per Butri. in. c. i. in fi. de dolo. & contu. Q uemadmodu
& in seruo dicimus. Q uo licet domino inquisitis preiudicare
non possit: ut. C. de pact. l. seruus. tamen secus in acquirendis
l. fi. C. de acqui. pos. na. facilius abdicatur a nobis ius queren-
dum q̄ quesitum. d. l. qui aut. & d. l. si sponsus. in. §. si mari-
tus. Secunda ratio est quia hec repudiatio non inducit aliena-
tionem iam quesiti irreuocabiliter: sed eius quod dicto mo-
do est querendum: hec aut inter se sunt diuersa: ut patet in. d.
l. qui aut. & in. d. l. si sponsus. §. si maritus. Preterea ad predi-
cta adduco celebre dictum Io. an. in. c. ii. de sepul. li. vi. ubi di-
cit q̄ ille qui non potest preiudicare in quesito quocunq; po-
test preiudicare in querendo. & hoc uoluit bal. in. c. clerici. de
iude. & in. c. ecclesia. & in. c. que in ecclesiis. de consti. &
in quodam consilio posito inter consilia Pet. de ancha. in or-
di. xi. factum super quo petitur consilium ubi tenuit q̄ statu-
tum ciuitatis potest preiudicare ecclesie in bonis querendis &
adduco Saly. in. l. pactum curatoris. C. de pact. q̄ curator po-
test preiudicare minori in querendis. Nec ob. q̄ dici posset
acquisitionem de futuro in presenti legato non cadere: cum
legatoru maxime factoru ecclesiis dominiu legati a die mor-
tis transeat. d. l. a ticio. & l. ulti. C. de sacro san. eccle. quonia
hoc non uerum irreuocabiliter tm. ut. l. si tibi homo. §. cum
seruus. ff. de lega. i. Certum autem est acquisitionem domini
reuocabilis: ut patet ex notatis in. l. in bello. in. §. si qs seruū.

ff. de capti. & in. l. ex sextante. §. latinus. ff. de excepti. rei iudi. & in. l. sequitur. in. §. fructus. ff. de usucapi. Nec ob. respō-
sio. Pau. de ca. ad. d. l. qui aut. in prin. q̄ ibi loquitur in credi-
toribus qui non habent ius in rebus alienatis: ideo non pos-
sunt reuocare alienationem lucri nōdum quesiti. Sed legatū
immediate queritur monasterio. preterea ibi persona que repu-
diavit erat habilis: secus in casu nostro. quia tex. ibi iuncta. l. i.
i. tollit istas respōsiones. nam in. l. i. ff. de his que in frau. cre-
di. prohibetur omnis contractus: & omnis alienatio in frau-
dem creditorum: & tamen in. d. l. qui aut. permittitur legata-
rio repudiare rem legatam in fraudem creditorum ex quo tol-
litur prima responsio. Quia licet creditoribus non sit ques-
tum ius tamen debitori est quesitum dominium: ergo si esset
propria alienatio repudiatio debitori non concederetur po-
testas repudiandi: a pari enim procedunt: quia sicut Abbas rē
quesitam monasterio non potest alienare: ita debitor rē que
sitam sibi facit quia postq̄ lucrum legati est quesitum. dicitur
de damno tractari. l. non amplius. §. i. & ibi no. ff. de lega. i.
Nec ob. scda responsio: quoniam inhabilitas in prelato cau-
satur a prohibitione alienationis: sed eadem inhabilitas con-
siderari potest in debitore in fraudem alienante: quia sicut in
prelato est nulla ita ista in debitore est reuocabilis per credito-
res: & tamen debitor legatum repudiare potest in fraudem li-
cet repudiatio sit alienatio. Nec ob. d. §. fundum. scdm Abb.
in. d. c. tua. quia ille tex. loquitur in pupillo qui nō habuit ad-
ministrationem rerum suarum: secus in prelato: ut in. c. ii. de
donatio. Nam ista responsio non militat duplici ratione. pri-
ma ratio est: quia sequeretur q̄ cum tutore posset repudiare si-
ne decreto cuius contrarium probat tex. in. d. §. fundum secū

e

dum Imol. in. d. c. tua nuper. & Bar. in. l. tutor. ff. de bo. pos-
ti. generali. Secūda ratio est: nam in. d. §. fundum. assignatur
ratio quia est alienatio: que ratio concludit etiam in prelato:
ideo aliter responderi potest ad illum tex. q̄ ideo cum tutore
non potest legatum repudiari: quia officium tutoris debet eē
in acquirēdo nō in repudiando: ut dicit tex. in. l. tutor. & ibi
plene per Bar. Prelatus aut in acquirendis potest preiudicare
ut uoluit glo. prealle. xvi. q. vi. §. si. Butr. & Bbb. in. c. i. de do-
lo & cōtu. Nec ob. ratio in. d. §. fundum. quia quedam est ue-
ra alienatio & pprie quādo transfertur uere & irreuocabiliter
quesitum: & ista est prohibita prelato. Quedam est alienatio
dominii de iure spāli quesiti: q̄ post repudiationem censetur
nunq̄ fuisse quesitū prout in legato: ut in. l. si tibi homo. §. cū
seruus. ff. de lega. i. & ista nō est proprie alienatio: ex quo fin-
gitur q̄ dominium nūq̄ fuerit repudiantis: sed potius nō acq-
sitio. ut probatur in. l. alienationis uerbum. §. qui occasione.
ff. de uer. signi. Sed dicitur alienatio esse scdm qd ista cēsetur
prohibita pupillo etiam tutore auctore per. d. §. fundum. &
d. l. tutor. Secus in prelato cui non acquisitio non est prohibi-
ta: & per consequens nec alienatio per uiam non acquisitiōis
preterea non est bonum argumentum de tutore ad prelatus
quia maior est auctoritas prelati q̄ tutoris: ideo licet pupillus
tutore auctore non possit: prelatus aut potest. nam tutor non
potest ante litem cōtestatam procuratorem constituere: ut in
l. neq; tutores. C. de procura. & tamen prelatus potest. c. pe. d.
iura. cal. Item prelatus quasi dñs facit fructus suos: ut habetur
in. c. pñti. §. porro. de offi. ordi. in. vi. Secus in tutore. Item
tutor nō potest donare nisi consueta scdm ea que habētur in
l. cum plures. & in. l. tutor. scdm dignitatem. & in. l. lucius. §.

fi. ff. de admini. tuto. p̄latus aut̄ potest moderare & donare ut
 est casus a cōtrario sensu. iūcta glo. grauis. c. ii. de donatio. &
 c. ceterum. cum ibi no. eo. ti. Et ad predicta uide bo. glo. in. c.
 quia ep̄s. v. q. iii. ubi concluditur maiorem esse auctoritatem
 prelati q̄ tutoris: ergo nō ualet argumētum de uno ad reliquū
 & istam partem Federici Cardi. Lap. Roma. & Abb. uidetur
 amplecti. Bald. in auten. si qua mulier. in ulti. col. in uer. Sed
 an monasterium possit refutare bona ingressi. C. de sa. san. ec
 cle. Et hanc partem sequor cum alias in facto ita respondeam
 pro qua opinione ultra predicta faciat glo. magna. in. c. potu
 it. de loca. in uer. expelli ibi. Item si emphiteota qđ licet pro
 pter canonem nō solum elapso triennio in priuatis quis ca
 dit a iure suo tamen si dñs recepit pensionem non poterit ex
 pellere emphiteotam quia uidetur renūciare iuri suo recipien
 do pensionem: & hoc quia de iure querendo. Secus de iure q̄
 sito. faciat etiam qđ uoluit Inno. in. c. uerum. de cōdi. appo.
 in uer. reuocari. ubi prelatus potest renūciare conditiōi imple
 de quia agitur de iure querēdo & hic subtiliter cōsiderādo In
 no. licet prima facie hic nō uideatur dicere.

¶ An uota facta per laicos postea effectos Ihesuatos
 debeant per eos religiosos effectos adimpleri.

Vero. xx. An uota facta per laicos si postea efficiant̄
 professi Ihesuati debeāt per eos religiosos factos ad
 impleri. Et dico q̄ non. nam intrantes in. d. congre
 gationem sunt absoluti ab omni uoto preterq̄ a uoto religio
 nis dummodo in. d. religione perseuerent usq; ad mortem:
 ita patet expresse ex idulto Martini quinti. in uer. item dedit.
 De iure uero cōmuni si quis fecit uotum ante ingressum reli
 gionis non tenet̄ illud post ingressum exequi. ut no. in. c. mo

nacho. xx. q. iiii. quod intelligit Abb. in. c. scripture. in. iiii. colum. de uoto procedere. in uoto religioni nō consono. nam si prius uouisset dicere psalterium uel quid simile non putat hoc tolli per ingressum religionis & sic limitat. d. c. scripture. Nam quēadmodum post ingressum uoto possunt se obligare ad hoc ita & uotum emissum ante ingressum: ex quo est cōpassibile cum religione: non tollitur per ingressum. p hoc. c. primum. de uoto. & c. cōmissum. de sponsa. Sed in casu nostro puto eos indistincte esse liberatos uirtute indulti apostolici primo q dicit omne nihil excludit. c. solite. de maio. & obediē. l. si. ff. de pe. lega. Item quia exceptio firmat regulam in casibus non exceptis. l. nam quod liquide. ff. de pe. lega. c. ii. de coniu. lepro. c. in nostra. de sepul. & c. dixit dñs. xxxii. q. vii. quā regulam limita tribus modis de quibus pulchre p do. Fely. in. c. qm̄ frequenter. in prin. ut lite non conte.

¶ An Ihesuati teneantur ire ad processiones & possint cogi per ordinarium.

Verō. xxi. An fratres Ihesuati teneantur ire ad processiones & possint cogi per ordinarium ire ad ipsas processiones. Et dico q sic ita in terminis dicit Abb. de omnibus religiosus in. c. nimis. ii. de excels. prela. per illum tex. qui licet de predicatoribus & minoribus faciat mentionem illud est dictum causa exēpli. ut patet ibi. ut puta fratres & ea que dicuntur causa exēpli non restringunt regulam. c. i. ne cleri. uel mo. l. damni. ife cti quidam. ff. de dam. infec. Q d tamen dicit pcedere ex magna causa. ut puta in nouo introitu epi uel legati uel imminente peste: seu alio flagello puta inundatione aquarum uel aeris ariditate uel ad generales letanias que fiunt post pascha ante fe.

stum ascensionis: ut sunt rogationes & generales letaniae in fe-
sto sancti Marci: per predictis facit. xvi. q. i. reuertimur. & de conse. di-
stin. iii. rogationes. Nam quod omnibus imminet ab omnibus debet expli-
cari. c. ad hec. de offi. archi. & l. clarum. C. de aucto. prestat. Adeo
quod putat do. Abb. quod et religiosi excepti a iurisdictione episcopi non re-
uelantur ab onere ueniendi ad processione ex magna causa fienda:
nam excepti ex multis causis subiiciuntur episcopis ut in causa heresis & in
quibusdam aliis: ut in. c. ad abolendam. de hereti. Item rogare deum pro
salute populi omnibus clericis imminere debet tam exceptis quam non ex-
ceptis. arg. d. c. reuertimini. Sed ex leui causa omnes religiosi non de-
bent compelli ut ueniunt ad processione. ut quetius intendant diui-
nis. secundum abb. in. c. nimis. ii. per illud tex. ibi ex leui causa.

Ihesuatus a pluribus & diuersis superioribus eodem tem-
pore requisitus cui obedire debeat.

Verò. xxii. pone pro eodem tempore frater Ihesuatus re-
quiritur ab ordinario & a suis superioribus: uidelicet ui-
sitoribus an debeat potius obedire ordinario an
uisitoribus. uide glo. i. xi. q. iii. q. resistit. & abb.
in. c. ii. in. ii. col. de appel. & in. c. ceteris. in. iii. col. de iude. &
in. c. cum ab ecclesiis. in pe. col. de off. ordi. & Inno. in. c. quanto.
eo. ti. & Abb. in. c. cum contigat. in. xx. col. de fo. compe. & di-
cit Archi. in. d. c. qui resistit. quod in his que spectant ad officia su-
prioris ipsius religiosi magis obediet suo superiori: sed in his que
uersantur in figura iudicii magis episcopo: quod latius declarat. Cardi.
post Matheum in cle. ne in agro. §. quia uero. viii. q. de sta. mo.
dicentes quod proponet episcopum in cura animarum ab eo suscepta in decimarum
& primiciarum ratione reddenda in causis ordine iuris tractandis. Sed
superiore proponet in fractione uoti in abstinentia uel silentio tenendo
uel seruando ut latius ibi per eum: & de hoc dixi plenius in. d. c. ii.

e iii

vñ concludo q̄ frater Ihesuatus quo ad regulā seruādā quo ad
silētiū quo ad s̄balia religiōis & obseruatiā cōstitutionū tene
tur magis obedire suis supioribus q̄ ep̄o quo ad iudicialia & si
milia magis ep̄o q̄ supiori suo. scdm Archi. Cardi. & alios in
prealle. locis.

¶ An Ihesuati sint claustralis & possint conueniri co
ram iudice seculari.

Vero. xxiii. An isti sint claustrales & an possint cōue
niri corā iudice seculari. Et dico q̄ sūt claustrales ut
patet in. c. xxix. cōstitutionū suarū. facit. c. placuit. &
xvi. q. i. & qd̄ leg. & no. in. c. unico. de sta. mo. lib. vi. nec pnt
cōueniri corā iudice seculari. scdm Butr. in. c. ii. de fo. cōpe. q̄
mouet ad sic dicēdū q̄ tales se cōstrigūt multis disciplinis itē
ex eo q̄ ābulāt discalciati. & dñr de statu penitētiū q̄ sub ec
clesia. xi. q. i. aliud. Et licet do. Ab. teneat ibi cōtrariū tñ po
stea dicit se uidisse q̄ papa Martinus. v. concessit eis ut usq; ad
bñplacitū sedis apo. possint licite in suo statu pmāere de quo
satis letus fuit cū sint hoies bonæ uitæ & remittit se ad cōsiliū
suū. lvi. incip. in qōne. ubi in. v. col. refert do. Ant. in. d. c. ii. di
cere istos Ihesuatos eē p̄sonas ecclesiasticas & gaudere priuile
gio ecclesiastico. p̄ tex. cū glo. in. c. idēnitatibus. in fi. de elec.
li. vi. & do. Abb. uidet̄ seq̄ But. in p̄alle. consilio. de quo ho
die nulla extat dubitatio p̄rio p̄ priui. Martini. v. exp̄sse uolen
tis. d. frēs Ihesuatos dūtaxat corā sede apo. uel eius legatis aut
ordīariis locorū conuēiri posse & neiem posse iurisdictionem
uel ptatē sine p̄ntia ordīariorū exercere in ip̄os pauperes do
mos loca & bona q̄cūq; occasione cā uel p̄textu. Et luce clari
us constat q̄ sint de foro ecclesie. Nā dictio dūtaxat ē exclusi
ua aliorū & iclusiua eorū q̄bus abiicit̄. ut no. Gof. & Io. an. in

c. cū ecclesia sutrina. d. cā. pos. & pprie. in uer. tātū. & do. ab.
i cōsilio. lii. cāus cōtigētie. alias icip. xpi &c. uidet̃ prio stādū
adeo q̃ dictio tātū apposita uni in sua īstitutiōe tollit & exclu
dit ius accrescēdi. ut uoluit bal. in. l. si arrogator. in. viii. col. i
uer. ē ergo uidēdū. ff. de adop. p tex. sin. in. l. lucius. §. q̃ hē
bat. ff. ad trebel. in fi. in uer. dūtaxat. & idē bal. in. l. i. circa fi.
C. de secū. nup. q̃ in dispositiōibus limitatis nō hēt locū ius
accrescēdi. & in. l. unica. in. ix. q. C. qñ nō peta. ptes. & Ang.
in. l. nulla. ff. de legi. i uer. hec lex īducit̃ p Guil. facit Bal. in
l. certa rōne. i uer. & p hāc. l. C. qñ puo. nō ē neces. & i. l. dñs
§. p fideicō. ff. de usufr. Preterea pōdero uerba. d. priuile. Mar
tini. v. ibi. d. paupes: loca ecclesias & bona eorū sub p̃tectiōe
sedis apostolice & ordiariorū suscepit p que uerba patet q̃ re
cepti sub p̃tectiōe ecclesie hñt priuilegia clericorū & ecclesia
sticarū p̃sonarū: & iō iudicē ecclesiasticū hñt p̃tectorē quod ē
no. dignū scdm Bal. in. c. uno. in fi. de cleri. pegri. ii. hoc pa
tet p idultū Inno. viii. icip. Innocētius &c. dilectis filiis guber
natori & de paupibus ibi. Vos q̃ nūcestis & q̃ i postea p tpe
erūt huius uestre cōgregationis gubernator & paupes ēt cleri
cali caractē nō isigniti cōcessis a iure priuilegiis clericis secula
ribus potiri & gaudere & illis uti ac uos iuuare possitis & de
beatis ēt quo ad forū & in uos manus uiolētas iniitientes apo
stolica uobis & illis auctoritate cōcedimus illa q̃ ad uos & il
los eadē auctoritate oñdimus p que uerba elicit̃ exp̃sse priui
legiū cōcessū clericis secularibus quo ad forū & canonē. si qs
suadēte diabolo. xvii. q. iiii. ad pauperes Ihesuatos extendi.

¶ Ihesuati sub cuius iurisdictione sint.

q̃ Vero. xxiiii. Sub cuius iurisdictione sint & dic ut in p̃
cedēti p̃xio quesito q̃ sub iurisdictione legatorum

c iiii

apostolice sedis & locorū ordinariorū & cui debeāt confiteri
& sacramēta ecclesiastica recipe dic q̄ paupes Ihesuati p̄nt si-
bi eligere sacerdotē clericū secularē uel religiosū q̄ posset eos
uel quēlibet eorū ab oībus peccatis p̄ter q̄ a reseruatis sedi ap-
& q̄ in eorū ecclesiis diuina officia & missas & alia ecclesiastica
sacramēta sine alicuius requisitiōe celebrare ac mīstrare p̄nt ut
patet hic exp̄sse ex idulto Eugeniū. Notabis ēt q̄ sc̄ta Ro. ec-
clesia cōcessit oīb̄ cōmorātibus in. d. cōgregatiōe Ihesuatorū
usq̄ ad mortē absolutōnē ī articulo mortis a culpa & a pena.
An Ihesuatus possit dare uel recipe litteras absq̄ superioris lñia.

Verō. xxv. nūq̄d littere possint dari uel recipi a
frībus Ihesuatis absq̄ patris lñia. dic q̄ non. ut ī
c. xxxiii. consti. suarū. p̄ quo ē tex. in. c. non di-
catis. in uer. ut occulte litteras. xii. q. i. quē tex. al-
legat ad hoc Abb. in. c. cū nūcius. d̄ testi. in. iii.
col. q̄ religiosi non debent legere litteras sine lñia p̄lati.

¶ An in mortis articulo faciēs se uestiri habitu Ihesuatorum
efficiatur frater & mutet seculum.

Verō. xxvi. q̄d de illis q̄ faciūt se uestiri ī mortis arti-
culo d̄ hītu frūm Ihesuatorū uel alteriō religiōis. utrū
efficiāt frēs & mutēt seculū. Bal. ī autē. si q̄ mulier. ī
ult. col. in uer. vii. q̄ro. C. de sa. san. ecc. q̄ non: q̄a non p̄fitēt
unde nec trāsferunt bona. allegat no. p̄ Spec. in ti. de sta. mo-
na. uer. si. facit q̄d no. Pe. de ancha. in. c. sicut. de regu. & bal.
in. c. in presentia. de proba.

¶ An autētica si qua mulier. hēat locū cāu quo Ihesuatus uel
Ihesuādus fuit dolo inductus ut fieret religiosus.

Verō. xxvii. quidā frēs Ihesuati tm̄ psuaserunt cuidā
simplici q̄ ipi illuserūt ei ut fieret Ihesuatus & dolo

malo iduxerūt eū. **Q**ui alias nūq̄ fuisset effectus Ihesuatus nū
qd isto cāu hēbebit locū. d. autē. si q̄ mulier. Bal. ibi in uer. ul
ti. quero. allegat Spec. dicere q̄ non. q̄a si q̄s ē allicitus a mo
nachis bona non auferūt legitimis heredibus. ut in Spec. de
sta. mo. uersus fi. Et qd aut sit dicere allicitus allegat. l. i. §. qd
ergo. ff. de uē. īspi. Tu alleg. tex. sing. in. c. cōstituit. xx. q. iii.
quē ad hoc allegat Ab. in. c. in p̄sētia. de p̄ba. & in. c. p̄terea.
de offi. dele. & glo. fi. in. c. cū dilectus. & ibi Ab. qd me. cā. &
Spe. in. d. ti. de sta. mo. circa fi. ibi ad p̄missorū aut noticiam
uer. excipit. & Ab. in. c. requisisti. in fi. de testa. & in. c. dudū.
de cōuer. cōiu. & in. d. c. in p̄ntia. in glo. fi. in uer. Sed circa p̄
dicta orit̄ dubiū. Notabis tñ nouissime q̄ sicut naturalis seu
spurius oblatu curie p̄cipis efficit̄ legitimus: ut p̄ iura uulga
ria. insti. de nup. §. fi. ita & p̄ īgressū religiōis efficit̄ legitimus
ita uoluit Guil. de cu. & ibi Bal. in lectura. in. l. i. in uer. iuxta
hoc quero. in. iii. col. C. de sa. san. ecc. & Roma. in. l. necessa
riis. ff. de acqui. here. ubi dicit hoc dictū a quodā catalano di
dicisse. adde ēt Guil. de mōte laudi. in. c. unico. de biga. li. vi.
q̄ ille tex. nō hēt locū in bigamis claustralibus. adde ēt Ab. in
c. testimoniū. in declaratiōe. vi. cāus q̄ licet emēdatus rema
neat suspiciosus q̄ nō possit testificari in cā crīali tñ p̄ īgressū
religiōis sublata ē oīs suspitio. p̄ tex. in. c. pe. & ultri. xix. q. iii.
ubi in. d. c. ult. ēt p̄bat̄ q̄ p̄ īgressū religiōis tollit̄ macula in
gratitudinis. de quo uide lo. de imol. in. c. ii. in fi. d̄ testa. ubi
idē cōcludit p̄ glo. in autē. de mona. in p̄ri. col. i. & p̄ tex. i. d.
c. fi. ubi ē cāus exp̄ssus: & ad hoc bene facit tex. in. d. auten. de
mona. in p̄ri. ubi dicit oēm maculā abstergi p̄ īgressū religiōis
& idē ēt tenent Cy. in. l. fi. C. de epi. & cleri. & p̄ Host. in. c. in
dei. ii. de iudeis. ubi dicit nō p̄cedere hoc in feudo scdm eum

ibi: quia p̄ ingressū religiōis feudū amittit̄ eo ip̄so. ut in. c. i. §. qui clericus. in ti. si de feu. cōtētio sit iter domi. & agna. & rō ibi assignat̄. i. glo. quia ex quo incipit eē miles dei desinit eē miles seculi: & in. c. i. ibi & hoc illud descēdit. in ti. de feu. femi. Itē p̄ ingressū religiōis p̄dit̄ patria ptās. glo. si. in. c. i. xx. q. ii. & glo. i. in. l. si ex cā. §. papinianus. ff. de mino. qd̄ itelligo p̄cedere q̄tū ad īgressū utilitatē. secus quo ad dānū sui: p̄ id qd̄ uoluit Odo fre. in autē. Sed ep̄alis dignitas. C. de ep̄is. & cle. ubi dixit ep̄m liberū a patria ptāte quo ad sui cōmodū: secus quo ad dāna. & icōmoda. facit in argu. l. quod fauore. C. de legi. & c. qd̄ ob gratiā. de reg. iur. li. vi. de quorū iuriū apostillatio ne uide p̄ do. Fely. in. c. dilectus. ii. in. viii. cōclusiōe. de rescriptis. in uer. tertio. facit lo. an. in. c. series. de testi. Pe. de anch. cōsilio. cxxxv. sup̄ p̄dicto dubio. Abb. d̄ iureiur. quēadmodū. i. iii. col. & glo. in. c. si quis accepit. xxxiii. q. ii. glo. in. l. elegāter. i. prin. ff. de dolo. cū aliis si. allegatis ibi per eundem.

¶ An Ihesuati uenientes contra constitutiones penales regule seu constitutionum suarum peccāt mortaliter.

Vero. xxviii. An Ihesuati ueniētes contra constitutiones penales regule seu constitutionum suarum peccāt mortaliter. Notabis ēt unā mirabilem doctrinā q̄ quotiēscūq; in aliqua regula cōtinent̄ aliqua fiēda a religiosīs & apponā certa pena ieiunii duorū dierū uel similis religiosi cōtra uenientes licet noluerint generaliter seruare regulam non incurrūt trāsgressiōē uoti nec peccatū mortale quia itētio cōditoris regule uidet̄ limitasse suū p̄ceptū uel p̄hibitionē quo ad illā penam tm̄ & hoc apparet in regula predicatorū ita lo. and. post Hosti. & Tho. de aquino. in. c. relatum. ne cle. uel

mona. quod est notandum per docto. & scholaribus qui iurant seruare statuta que dicunt tale quid fieri uel non fieri sub certa pena. Item est ratio que militat no. per Bar. in. l. si quis pro eo. ff. de fideiussor. & in autentia sacramenta puberum. C. si aduersus uendi. secundum Mathe. de mathesilla. in notabili suo. lxxvii. incip. nota doctrinam mirabilem: limitarem predicta nisi transgressio contentorum in regula ultra tria substantialia fieret ex contemptu: quia tunc peccaret mortaliter. secundum Abb. in. d. c. relat. in uer. ii. quero. An regula religiosorum. facit ad hoc. c. quis autem. & ibi glo. x. distin. no. in. c. i. de consti. in. c. ueniens. de transactio. nam peccatum contemptus est grauissimum presertim in religioso. ut per Io. an. i. c. accusatus. de hereti. li. vi.

¶ An religiosi facientes aliquid ex necessitate mereantur magis quam uoluntarie facientes.

Vero. xxix. an religiosi ex necessitate & obligatione facientes aliquid magis mereantur quam illi qui faciunt illud propria uoluntate sine obligatione. Et uidetur secundum Stephana. quem refert & sequitur do. Cardi. in cle. unica. de reliquiis & uene. san. i. uer. seipsum. iuncta glo. in eodem uerbo. in uer. o singularis in propria op. quod magis meretur quam mere uoluntarie aliquid facit: quia ea sunt in nostris officiis gratiora que cum liceat nobis non impedire tamen causa dilectionis impedimus. xxviii. q. i. iam nunc. preterea nemo potest dare seipsum quia nemo est dominus membrorum suorum. ff. ad leg. acq. l. liber homo. xxiii. q. v. si non licet tamen his non obstantibus. Contraria pars est de iure uerior per rationes. glo. in. d. cle. unica. i. uer. seipsum. propria est quia facere aliquid ex necessitate. puta ex uoto uel professione.

ne ē opus latrie que ē p̄cipua uirtus iter morales . opus aut̄ no-
biliaris uirtutis sine dubio ē magis & melius meritoriū nā la-
tria ē cultus & seruitus que debet̄ soli deo . de cōse . dist . iiii . c .
uenerabilis . Scda rō ē q̄a uouēs seu p̄fites subicit se deo ut sic
āplius agere nō possit n̄ solū quo ad actū sed solū quo ad ptā
tē igit̄ plus dat q̄ dat deo sicut ille plus q̄ dat arborē & fructū
q̄ ille q̄ dat solū fructū : & p̄ cōsequēs debet magis mereri : ut
dicit Anselmus i li . d̄ similitu . & p̄ hoc optie . facit tex . i . d . cle .
unica . Tertia rō est q̄a p̄pter uotū seu p̄fessionem uolūtas im-
mutabiliter firmat̄ in bonū . ad p̄fectionē aut̄ uirtutis pertinet
aliqd agere ex uolūtate firmata : ut dicit philosophus . ii . ethi-
corū & et̄ Augustinus : felix necessitas que ad meliora cōpellit
sed ille q̄ nō uouit uel nō p̄fitē nō agit ex uoluntate firmata
q̄a posset desistere ideo faciēs ex uoto uel p̄fessiōe magis me-
ret̄ : & cū glo . cōcordāt Pau . Steha . lo . de lig . Cardi . & Imol . i .
d . cle . unica . & ibi lo . de imol . in glo . in uer . seipm̄ dicit q̄ p̄
fundamēto glo . facit q̄a magis peccat omittēs q̄ tenet̄ ex uo-
to igit̄ ecōtra magis debet mereri : & subdit illā glo . et̄ notabi-
liter & sepe allegari . do . Card . zabarella dicit in . d . uer . o sin-
gularis . in uer . q̄ro . in eo illā glo . rē sing . q̄a multi p̄ria facie as-
serūt cōtra . Ego p̄ illa glo . allego Bar . in . l . qd̄ si minor . in . § .
restitutio . in . ii . nota . ff . de mino . ubi dicit p̄ illum tex . q̄ plus
meret̄ ille q̄ facit aliqd ex necessitate q̄ ille q̄ facit aliqd ex uo-
lūtate . & allegat . l . cū postulassem . i . fi . ff . de dā . ifec . adde Ab .
in . c . cū quidā . de iureiur . & in . c . i . in fi . de sūma tri . & i . c . ma-
gne . de uo . ubi allegat . d . glo . & adde modernos . in . c . i . de cō-
sti . in . x . col . in uer . fallit . tertio in uer . & hāc uouere . adde gl .
fi . in fine . in . c . ab arbitris . de offi . deleg . lib . vi . que dicit q̄ lex
fauet magis ei qui necessariam satisfactionem prestare debet

q̄ ei qui uoluntariam quia primum si ibi satisfacere non potest
alio loco satisfacere permittit. scđm nō. ff. qui satisfac. cog. l. si
fideiussor. ad idē. C. de reb. credi. l. generaliter. in fi. i. rñ. seq
tur Abb. in. c. fi. de iureiur. in. c. sollicitudinem. in fi. de appel
la. nec obstant contraria inq̄tum dicitur primo q̄ magis me
retur qui mere &c. quia scđm Stepha. Cardi. & Pet. de ancha.
in. d. cle. unica. respondetur q̄ quedam est necessitas coactio
nis & hec contrariatur uoluntati. de spōsa. cum locum. & hec
diminuit de laude actus uirtuosi: quia uoluntarium militē ele
git dñs. xv. q. i. non est. & de tali loquitur contrarium. Alia ē
necessitas ex inclinatione interiori procedens ut uidemus i ha
bituatis ad uirtutem quā sequūtur quasi ex quadam inclinatio
ne propter consuetudinem bene agendi & hec est in beatis &
hec non minuit sed potius auget de laude uirtutis & de hac lo
quitur questio nostra: ē & alia necessitas in fine ut si uolo trās
fretare habeo necesse nauem ingredi: & hec etiam non minu
it de merito actus uirtuosi. imo quanto actus est nobilioris fi
nis tanto est laudabilior & de hac potest etiam intelligi que
stio nostra. nec ob. scđm cōsiliū q̄a nemo potest dare seip
sum quia rñdetur scđm Pau. & Cardi. ubi supra q̄ homo dare
p̄t totū suum arbitrium & talis est mos se offerētiū scđm glo.
& licet habeamus proprium arbitrium per uotum & p̄fessio
nem possumus a nobis abdicare. xii. q. i. non dicatis. & illud
dantes damus nosip̄os quo non est donum maius. & ad pre
dicta uide Abb. in. d. cle. unica. in apostil. ubi refert Senecam
in libro primo de beneficiis q̄ cū Socrati ceteri discipuli pul
chra offerēt dona eschines pauper discipulus seipsum solū ob
tulit dicēs. ceteri autem pauca dederunt quia meliora retinue
runt & infert ibi. Abb. ex illa glo. q̄ his qui nouit ieiunare: pu

ta die ueneris magis meretur q̄ his qui tali die ieiunat sine uoto. Item q̄ professus seruando continentiam laudabilior est q̄ his qui illam sine uoto seruat. adde etiam Ricardum in.iiii. libro sniarum dist. xxxviii. arti. vi. q. ii. & in eodem li. di. xxx. arti. ii. q. i. & per eundem in corpore q̄onis. & Tho. scda scde q. lxxxviii. & reuerendum ep̄m aquinatem fratrem Robertū in suo tractatu de penitētia in feria quinta tertie ebdomade quadragesime de dispensatione uotorum capitulo tertio. ibi scdm dubium. & Angelicam. in uer uotū. s. de cōmendatione uoti. in. §. ii. Tho. in. iii. parte. q. xxviii. fratrem Robertum i ope d̄ laudi. sancto. in sermone. xxviii. in. c. i. in. ii. dubio. & i supplemento. in. c. de uoto. in uer. uotum primo. §. x. ubi allegatur Tho. scda scde. q. lxxxviii.

¶ An donatio facta ecclesie tumultuario mentis impulsu ualeat.

Vero. xxx. An donatio facta ecclesie tumultuario mentis impulsu ualeat & teneat & uidet̄ prima facie dicendum q̄ non quia qcquid fit calore iracūdiæ non tenet per regulam. l. quicquid calore. ff. de reg. iur. Contraria pars est uerior p̄tex. singularem. in. c. sicut qui opes. xvii. q. iiii. scdm Roma. sing. ccccx. incip. uolo cōmentare. uide Io. and. in. c. dudū de conuer. coniu. doct. in. c. sicut ex litteris. de iureiur. do. meum do. Andream siculum consilio. lvii. in primo uolu. & in consilio. lix. in secundo uolu. Alex. consilio. cxli. in primo uolu. dixi plene in. d. c. sicut ex litteris.

Laus Deo.

201 **I**mmunitas fratrum Ihesuatorum ab inquisitoribus

Artinus. v. e^ps seruus seruorū dei. Ad futuram rei memoriam pie postulatio uoluntatis qua dilecti filii nōnulli pauperes fratres Ihesuati nuncupati uoluntariam paupertatem ducentes dediti studio pie uite. In diuersis Italiæ ciuitatibus: oratoriis: domibus siue locis: mundanis abiectis illecebris cum adoptione uoluntarie paupertatis uirtutū dñō famulantur non indigne merent^r ut apostolica sedes eos: eorum domos oratoria atq; loca: benignis fauoribus confoueat & spiritualibus gratiis prosequatur in his presertim que animarum suarum salutem statūq; respiciunt & quietem. Sane pro parte dictorum pauperum fratrum nobis nuper petitio continebat q^d licet ipsi capientes suos in celestibus thesauros collocare. Et ut ex eorum laudibus actionibus ad beneq; uiuendum traherent alios per exemplū in diuersis locis: siue domibus que pro eorum usu & habitatione perpetuis piis xpī fidelium elemosynis & suffragiis construxerūt: deuotūq; sedulum impendent dñō famulatum ad quos plurimi ob eorum laudabilem uitam & opera uirtuosa gerūt: specialis deuotionis affectum. Tamen nōnūq̃ contingit fratres ipsos per inquisitores heretice prauitatis in illis partibus p tps residentes & deputatos ab eis sub diuersis pretenfis occasionibus factisq; coloribus indebite molestari. Quare pro pte fratrum eorūdem nobis fuit humiliter supplicatum ut ipsorū paci & tranquillitati super his paterna caritate consulere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur cupientes ut dicti fratres eo quietius & deuotius in humilitate spiritu altissimo famularentur quo se nouerint sedis eiusdem uberiori gra-

tia cōmunitos huiusmodi supplicationibus inclinati prefatos
fratres presentes & posteros: eorūq; oratoria seu ecclesias do/
mos atq; loca constructa & construenda ubicūq; fuerint cōsti/
tuta cum personis: iuribus: pertinentiis: necnon possessiōibus
terris: rebus: & bonis suis que in quibuscūq; locis: in presentia/
rum legitime possident & in posterum dante domino & si/
milibus fidelibus suffragiis aut alias iustis titulis poterunt adi/
pisci sub beati Petri ac ipsius sedis necnon ordinariorū locorū
in quorū ciuitatibus & diocesibus domus ecclesia oratoria atq;
loca predicta consistunt protectore usq; ad eiusdem sedis be/
neplacitum auctoritate apostolica tenore presentium suscipi/
mus atq; nostra uolentes ac auctoritate prefata decernētes q;
hmōi durante beneplacito inquisitores predicti nullam pos/
sint in dictos fratres domos loca iura & bona hmōi quacūq;
occasione causa uel pretexto iurisdictionem uel potestatem si/
ne presētia & uolūtate ordinariorū predictorū exercere sed
dūtaxat coram dicta sede uel eius delegatos aut ordinariis su/
pradiictis teneantur respondere. Et felici recordatione Inno/
centii pape. iiii. predecessoris nostri & qualibet alia constitu/
tione apostolica contraria. non obstante decernentes insup/
& nunc omnes & singulas excōmunicationū suspensionū &
interdicti: processus & sententias: quos & quas contra effectū
presentium & tenorem promulgari contingerit uel haberi ir/
ritas pariter & inanes. Nulli ergo omnino hominū liceat hāc
paginam nostre susceptionis: constitutionis & uoluntatis in/
fringere. uel ei ausu temerario contraire. Siquis aut hoc attē/
ptare presumpserit idignationē oīpotētis dei & beatorū Petri
& Pauli apostolorū eius se nouerit incursum. Datū Rome apud
sctōs apostolos. ii. klē. nouēbris. pōtificatus nostri Anno. xi.

Auctoritas eligendi confessores.

Vgenius eps seruus seruorum dei. Dilectis filiis
uniuersis paupibus fratribus Ihesuatis nūcupatis
in diuersis mūdi ptibus cōmorātibus. Salutē &
apostolicā bñ. Exigit deuotiōis uestre sinceritas
ut uos quos spāli deuotiōis psequimur. in his q̄
pro salute aīarum uestrarum. a nobis suppliciter postulatis fa
uore beniuolo prosequamur. uestris itaq; in hac pte supplica
tionibus inclinati. ut uos & uestrū quilibet aliquē uel aliquos
discretos & idoneos presbyteros seculares uel religiosos in ue
stras possitis eligere cōfessores q̄ cōfessiōibus uestris diligēter
auditis pro cōmissis nisi forsan talia fuerint propter que sedes
apostolica sit merito consulenda. uobis debitam absolutionē
impendere ac penitentiam salutarem iniungere. necnon eu
caristie & alia ecclesiastica sacramenta ministrare. In uestris
quoq; oratoriis missam & alia diuina officia celebrare quoti
ens fuerit opportunū absq; alicuius licentia. libere & licite ua
leant uosq; pro pmissis ad prochiales ecclesias locorū in qui
bus loca & oratoria uestra fuerint constituta seu ad illarum re
ctores siue curatores inuiti accedere nō teneamini deuotioni
uestre tenore presentium indulgemus. Non obstantibus feli
cis recordationis Clementis pape. v. p̄decessoris nostri & aliis
constitutionibus apostolicis ceterisq; cōtrariis quibuscūq; iu
re tamen dictarum ecclesiarum & cuiuslibet alterius alias in oī
bus semper saluo. Nulli ergo omnino hoīum liceat hāc pagi
nā nostre cōcessiōis infringere uel ei ausu temerario contraire.
Si qs aut attēptare p̄sumpserit indignationē oīpotētis dei: &
btōrum Petri & Pauli apostolorū eius se nouerit icursurū. Da
tū Rome apud sanctū Petrū Anno icarnatiōis dñice. M. cccc.

f

xxxi. klē. decemb. pōtificatus nostri. Anno primo.

¶ Donatio siue cōcessio monasterii sctōrum Ioānis & Pauli
in urbe Romana per summum pontificem.

Nicolaus eps seruus seruorū dei. Ad ppetuam rei me-
moriā apostolice seruitutis studiū circa diuerſa. q̄
noſtris agenda incumbūt humeris. illud est potis-
ſimum ut pro eccleſiarum oīum p̄ſertim in alma
urbe conſistentiū. quarum nobis circa ſpecialius eſt cōmiſſa
deformationis obprobriis ſubiacētū ſtatu ſalubriter & p̄ſpe-
dirigēdo ſic diligentia complectimur intenta q̄ eccleſie ipſe
ſublatis ab eis ſiniſtris quibuſlibet per noſtre p̄uiſionis my-
ſterium coadiuuāte dño utiliter & ſalubriter dirigantur ac ta-
libus cōmittantur uiris. qui ſtudio piæ uitæ dediti non ſolum
dictas eccleſias reformare in melius. ſed etiam xp̄i fideles uer-
bo pariter & exemplo ad deuotionis & fidei cultum ualeant
excitare. Cum itaq; ſicut nobis innotuit eccleſia ſanctorū Ioā-
nis & Pauli de dicta urbe. quæ titulus cardinalatus exiſtit. & i
qua nonnulli canonicatus & prebendæ fore noſcuntur cauſā
tibus guerris & aliis ſiniſtris euentibus ad tantam ſpirituali-
bus & temporalibus deſolationem deuenerit ut nec canoni-
ci qui nunc quinq; ſeu ſex numero uiuentes exiſtunt nec alia
aliqua perſona eccleſiaſtica in illius palatio ſeu domibus am-
plis quidem ſtructuris & edificiis conſtructis cōmorent. nec
ipſi eccleſie in diuinis prout deceret deſeruiant. ac dilectus fi-
lius noſter latinus titulus ſanctorum Ioannis & Pauli huius-
modi preſbyter cardinalis q̄ pro diuini cultus augmento in
d. eccleſia & illius palatii ſeu domorū eiſdē ſtatutarū. & edi-

ficioꝝ reformatiōe & manutētiōe ecclesia ipsa dilectis filiis
cōgregationi pauperū xpi Ihesuatorū nuncupatorū p aliquos
ex eis iuxta eorum ritus mores consuetudines & priuilegia ali
as eis desuper a sede apostolica cōcessa p eos in antea ppetuis
futuris tꝑibus tenēda regēda gubernāda: & inhabitanda p
petuo cōcedat & assignet sūmopere desideret sperans q. d.
paupes q ut dicit ex cōcessiōe sibi desup a felicis recordatiōis
urbano papa. v. pdecessore nostro quēdā religiosum humilē
& honestū habitū certorū coloris & forme p octuagitasēptē
annos uel circa cōtinuo portātes religiosam & spūalē uitā in
humilitatis spū altissimo famulādo sub uera paupꝑtate obediē
tia & castitate iuxerunt & uiuunt die noctuq; uigiliis ieiuniis
& oratiōibus isistētes ac q̄plures ecclesias domos & pia loca i
structuris & edificiis reformarūt seu de nouo cōstruxerūt & p
eorū uitæ ac morū probitatē ad suorū bonorū operū imitatio
nē & ad bñ beateq; uiuendū populos iter quos cōuersantē idu
cere & exortari nō cessant. d. ecclesiā illiusq; domos: & pala
tium istructuris & edificiis reformabūt & mātenebūt ipiq; ec
clesie in diuinis deseruiēt seu deseruiꝑ faciēt ac q̄pluribus pfi
ciēt ad salutē. Nos cōsiderātes pmissa ac laudabilē famā & uir
tuosa exercitia apud deū qbus congregatio paupꝑum hmōi in
locis in quibus cōuersantur laudabiliter cōmendant q̄q; eorū
bonus odor in agro dñi multipliciter ad laudē altissimi ē dif
fusus. Attēdentes quoq; q in. d. urbe nullus existit hmōi con
gregationis locus seu monasterium: ac confidentes q. d. pau
peres ecclesiam ipsam illiusq; palatii & domorū structuras &
edificia hmōi reformabūt & manutenebunt ac alias ibidem
breui temporis spacio salubribus apud deū & boies pfiaciēt i
cremētis: motu proprio nō ad alicuius nobis sup hoc oblate

petitiōis īstatiā auctoritate apostolica. & ex certa scia. d. eccle-
sia cuius canonicatū & prebendarū dignitatū ac bñficiorum
quorūlibet munerū status. & q̄litates. fructuū quoq; reddituū
& p̄uētū ueros ualores ānuos p̄ntibus hēri uolumus p̄ exp̄s
sis cū palatio & dōibus adiacētibus ac cū oībus aliis possēssiōi-
bus iuribus & p̄tinentiis libris quoq; calicibus & ornamētis ec-
clesiasticis suis p̄fate cōgregatiōi p̄ aliquos ex eis iuxta īporū ri-
tus mores & priuilegia aūdicta. exnūc in ātea p̄petuis futuris
tpibus inhabitādā tenēdā regēdā & gubernādā p̄petuo dona-
mus cōcedimus & appropriamus ita q̄ in titulo cardinalatus
quē alias in suo uigore in oībus & p̄ oīa uolumus p̄manere dū
taxat excepto nūc uacātia exnūc. alia uere dignitates canoni-
catus & p̄bende ac beneficia quecūq; q̄primū p̄cessus uel de-
cessus illa obtinētiū uel alias quocūq; uocabunt p̄ut ea uacare
cōtingerit penitus & oīno suppressa & extincta. illorūq; fru-
ctus redditus & p̄uētus possēssiōes bona & iura quecūq; p̄fa-
te cōgregatiōi applicata sint & eē censeant. Liceatq; ēt exnūc
dilecto filio Antonio Augustini de senis ac aliis paup̄ibus xp̄i
Congregatiōis hmōi & cuilibet eorum ecclesie palatii domo-
rum possēssionum bonorum & iurium ecclesie ac uacantiū &
q̄primū illa uocabunt ut preferē p̄bendarū dignitatū & bene-
ficiorum predictorum per se uel alium seu alios corporalem
possēssionem propria auctoritate apprehendere. illorūq; fru-
ctus redditus & p̄uentus exigere percipere ac retinere necnō
in ipsorum ac. d. ecclesie usus & utilitatē conuertere cuiuslibet
desup̄ lñia mīme req̄sita. Et insup̄ uolumus. & auctoritate ac
scia similibus statuimus pariter & decernimus q̄ p̄fata ecclesia
illiusq; domus & p̄sone. d. cōgregatiōis ī ea p̄ tpe degētes oī-
bus & singulis priuilegiis exēptōibus imūtatibus libertatibus

gratiis indultis & indulgentiis tam ipsi ecclesie quam aliis domibus & ecclesiis congregationis huiusmodi: illorumque personis in specie siue in genere per sedem predictam uel alias quolibet concessis & in posterum forsitan concedendis in omnibus & per omnia pari modo & absque ulla differentia perpetue uti possint pariter & gaudere. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis nec non d. ecclesie iuramento confirmatione apostolica uel quauis firmitate alia roborans statutis & consuetudinibus privilegiisque & litteris apostolicis specialibus uel generalibus quorumcunque tenore existat per que presentibus non expressa uel totaliter non inserta effectus earum impediri ualeat quolibet uel differri. Et de quacunque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Non. n. ex nunc irritum & inane decernimus & secus super huiusmodi a quoque quis auctoritate scienter uel ignoranter contigerit attemptari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre donationis concessionis approbationis uoluntatis statuti & constitutionis infringere uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei: & beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Rome apud sanctum Petrum. Anno incarnationis dominice. M. cccc. liiii. klendas Ianuariis pontificatus nostri Anno octauo.

Quod exeuntes monasterium non possint portare huiusmodi

Nicolaus. v. episcopus seruus seruorum dei. Ad futuram rei memoriam apostolice nobis iniuncte desuper seruitutis officium mentem nostram excitat & inducit ut circa ea que huiusmodi presertim studio pie & consueuitate dediturum. Ac die noctuque diuinis laudibus: aliisque piis operibus insistentium personarum: quorumlibet honorem & uenustatem respiciunt: & per que ab eis onus dispendii materia auferatur operis studiis iugiter intendamus.

Cū itaq; sicut ad nostrū nō sine displicētia grādī puenit audi-
tū. Dilectis filiis paupibus fratribus Ihesuatis cōgregatiōis pau-
perū fratrum Ihesuatorū nūcupatis qui sub quadā hūili & hone-
sto hītu certorū coloris & forme ac p̄sertim cuiusdā caputiū al-
bi necnō sub suo iugo obīe cōem uitā agētes. Ac die noctuq;
piis opibus īsistētes p̄ eo q̄ quidā ex eis uiolato stabilitatis p̄-
posito nō modo ab illo abiecto penitus ab eis iugo obīe hu-
iusmōdi retrocedere sed ēt temere hītum cōgregatiōis hmōi
& p̄sertim caputiū albū gestādo p̄ diuersas Italiae ptes & loca
discurrere necnō plerūq; inhonestā uitā ducere multipliciter
p̄sūpserūt ac p̄sumūt plurima murmuratiōes p̄turbationes &
scādala puenerūt & nisi desup opportune p̄uideat̄ uerisimili-
ter p̄ueniret in futurū. Nos p̄sūptiōibus taliū cōgruis p̄ut no-
stre incūbit sollicitudini remediis obuiare uolētes auctoritate
apostolica p̄senti p̄petua & irrefragibili cōstitutiōe Statuimus
& ordinamus qđ hīi haftenus recesserūt aut fuerūt īfra uiginti
dierū spaciū amoti postq̄ p̄sentes ad eorū noticiā puenerūt hīi
uero ex fratribus cōgregatiōis hmōi qui forsan in posterū re-
cedent siue amoueunt̄ a cōgregatiōe & obīa p̄dictis incōti-
nenti in die recessus eorum uel saltem īfra uiginti dies ab ip-
sius diei recessus cōputādos hītum & capuciū hmōi realiter &
oīno dimittere teneant̄ illū ulterius nullatenus assūpturi nec
ēt noīe Ihesuatorū nūcupēt̄ seu noīent aut nūcupari uel noīa-
ri faciāt aut sub noīe Ihesuatorū mēdicēt̄ uel mēdicare presu-
māt nisi forsan ad obīam & cōgregationē p̄factas redierint :
& in eis ipsos ad quos spectāt recipiant̄. Mādātes exnūc uni-
uersis & singulis locorū ordinariis quatenus quotiēs p̄ pte cō-
gregatiōis uel supiorū eorū desup fuerit req̄siti sic recedētes p̄-
dictos nisi īfra uiginti dies p̄fatos hītum & caputiū hmōi rea-

liter & oīno dimiserit ad illa dimittēda & aliis supradictis p̄
sūptiōibus cessandū eos p̄ censurā ecclesiasticā & alia iuris re
media inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis
auctoritate apostolica cogāt & cōpellāt ab aliis quoq; si p̄ eos
dē ordinarios moniti nō dimiserit hītum & caputium hmōi
uiolēter auferāt & auferri faciāt. Nō obstātibus cōstitutiōibus
& ordinatiōibus apostolicis ac priuilegiis: gratiis: & idultis:
nec nō litteris apostolicis in specie uel in genere sub quacunq;
uerborū forma dicte cōgregatiōi concessis ēt si de illis eorūq;
totis tenoribus de uerbo ad uerbū p̄sentibus hīda foret men
tio sp̄alis qbus oībus illis alias in suo robore p̄māsuris quo ad
p̄missa exp̄sse derogare intēdimus & derogamus p̄ p̄ntes cete
risq; cōtrariis quibuscūq;. Nulli ergo oīs hoīum liceat hāc pa
ginā nostre cōstitutiōis ordinatiōis mādati & derogatiōis i
fringere uel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē attēptare p̄sū
serit idignationē oīpotētis & beatorū Petri & Pauli apostolo
rū eius se nouerit incursturū. Datū Rome apud sanctū Petrum
Anno icarnatiōis dominice. M. cccc. lvii. Sextodecimo. klē
nouembris. pontificatus nostri. Anno primo.

¶ Approbatio priuilegiorum & exemptionum congre
gatiōis fratrum Ihesuatorum.

Ius ep̄s seruus seruorū dei. Ad ppetuā rei memoriā:
ad sacrā bti Petri sedē diuīa dispēsatiōe uocati p̄ fide
liū quorūlibet p̄serti diuinis laudibus ac aliis piis &
deuotis sp̄ualibus exercitiis sacre q; religiōis obseruātia debi
torū statu salubriter dirigēdo ptes sollicitudinis efficaces libē
ter imptimur. Et ut ipsi religiosi ab oī pturbatione securi: ac a
iugo cuiuslibet opp̄ssīōis cōseruent illesi apostolice libertatis
clipeo cōmūimus p̄ut p̄sonarū & locorū ac t̄porū qualitate p̄e

f iiii

facta cōspicimus in dño salubriter expedire. Hinc ē q̄ nos at-
tēdētes: filiorū dilectorū clericorū religiosorū paupum fratrū
Ihesuatorū nūcupatorū uitā religiosam laudabilē famā uirtuo-
saq; exercitia apud deū & hoīes qbus cōgregatio pauperū hu-
iusmōi in locis in qbus cōuersantur laudabiliter cōmendant
quodq; bonus eorū odor in agro dñi multipliciter ad laudē
altissimi ē diffusus attendētes ē q̄ quia dicti frēs altissimo fa-
mulādo sub uera paup̄tate: obīa & castitate uixerūt & uiuunt
die noctuq; uigiliis ieiuniis: & oratiōibus īstētes plures eccle-
sias domos ac pia loca īstructuris & edificiis reformarūt seu d
nouo cōstruxerūt. Et q̄ ppter spūalis eorū uite ac morū pbi-
tatē ad suorū bonorū op̄erū imitationē. Et ad btē beneq; ui-
uēdū populos īter quos cōuersant īducere & exhortare nō ces-
sant multos ad eorū laudabilē & spūalē uitā adducēdo pluri-
mi sūmi pōtīfices p̄decessores nostri multis ac plurimis diuer-
sis gratiis ac priuilegiis īmunitatibus ac libertatibus ut liberius
& efficacius altissimo famularent p̄sonas ecclesias seu domos
dictorū fratrū dixisti gratiose cōmunerūt & apostolico p̄si-
dio roborarūt. Cōsiderātes ac ēt cōfidētes q̄ dicti frēs in non
multo t̄pis spacio salubrius apud deū & hoīes p̄ficiēt īcremen-
tis ac multorū cām salutis p̄stabūt motu p̄prio nō ad alicuius
nobis sup hoc oblate petitiōis īstantiā: sed de mera nostra li-
beralitate auctoritate apostolica & ex certa scīa: oīa priuilegia
& oēs gratias & īdulgētias sedi apostolice seu quorūcūq; pōti-
ficū Romanorū p̄decessorū nostrorū dictis fratribus: ecclesiis
seu domibus eorūde & p̄sonis in sp̄e siue in genere p̄ sedē p̄di-
ctā uel alias quolibet cōcessa. Approbamus & confirmamus:
ac p̄senti scripti patrociniō cōmunimus: necnon uolumus &
eiusdē scīa & auctoritate decernimus q̄ siue sup p̄dictis fuerit

cōfecte littere: siue sint gratie: in mortis articulo tm̄ p solā a si-
gnaturā cōcesse & signate pinde ualeant: ac si sup eisdē littere
apostolice cōfecte fuerit supplētes oēs tā iuris q̄ facti defectus
si qui forsan iteruenerit in eisdē. Nō obstatibus cōstitutioibus
& ordinationibus apostolicis: Ceterisq; cōtrariis quibuscūq; et
si de ipsis eorūq; totis tenoribus pntibus hūda foret mentio
spālis. Nulli ergo oīno hoīum liceat hāc paginā nostre appro-
batiōis: cōfirmatiōis. cōmunitiōis: uolūtatis: cōstitutionis: &
supplicatiōis ifringere uel ei ausu temerario cōtraire. Siq; aut
hoc attēptare p̄supserit: idignationē oīpotētis dei: ac beatorū
Petri & Pauli apostolorū eius se nouerit icursurū. Datum Ro-
me apud sctū Petrū. Anno icarnationis dñice. M. cccc. lviij.
decimo klē. Februarii pontificatus nostri Anno primo.

Gratias de mandato domini nostri pape.

Rescripta in camera apostolica.

Auctoritas alienandi relictā locis cōgregationis fra-
trum Ihesuatorum.

Ixtus ep̄s seruus seruorū dei. Dilectis filiis cōgre-
gatiōi fratrum Ihesuatorū nūcupatorū. Salutē &
apostolicā bñ. Dñs noster Iesus xp̄s iter alios q;
bus felicitatis eterne p̄buit augmētū: btōs eē: di-
xit paupes spū: qm̄ ipsorū est regnū celorū. Iccir-
co q̄ huiuscemōi cōditōis p̄fessores estis pia ac paterna carita-
te p̄seqmur: uestrisq; uotis p̄sertim q̄ litiū amputatiōe & con-
sciētie pacē: ac aī quietē cōcernūt quātū cū deo possumus fa-
uorē beniuolū ipartimur. Sane pro pte uestra nobis nup exhi-
bita petitio cōtinebat quod apud nōnullos hactenus reuoca-
tū extitit & indies reuocare cōtingit in dubiū an uos sitis ca-
paces relictorū que a xp̄ifidelibus uobis & domibus uestris p

sepe fiunt & an bona sic relicta acceptare & in domorū fabri-
cas repatiōes & manutētiōes ac pamētorū & librorū calicūq;
& aliorū ornamētorū ad cultū diuinū necessariorū aliasq; ne-
cessitates uestras & domorū uestrarū cōuētere possitis ppter
qd nōnūq; cōtingit uos litigia & expēsas subire & dispendia
nō pua sustinere & multa uobis pie relicta timore litigiū &
disturbantiū hmōi recusare in nō modicū uestrū p̄iudiciū
atq; damnū. Quare p pte uestra nobis fuit humiliter suppli-
catū ut uobis sup his opportune puidere de benignitate apo-
stolica dignaremur. Nos igit hmōi supplicatiōibus inclinati
nos oīa & singula bona tā mobilia q̄ imobilia inter uiuos uel
cā mortis uobis & domibus uestris donata aut in ultima uo-
lūtate relicta & que p tpe donari & relinqui cōtingerit acce-
ptare illaq; iuxta ordinationē & uolūtātē donātiū & reliquē-
tiū uēdere & alienare ac illorū p̄cia in fabricā & repationē edi-
ficiorum domorū p̄dictarū & ecclesiarū earūdē ac pamētorū
uestrorū iocaliū & ornamētorū ad cultū diuinū necessariorū
emptionē alias necessitates uestras conuētere libere & licite
potuisse atq; posse auctoritate apostolica tenore p̄sentiū de-
cernimus & declaramus uobisq; p potiori cautela cōcedimus
per p̄sentes. Nō obstatibus constitutionibus & ordinationi-
bus apostolicis ac uestris iuramēto cōfirmatiōe apostolica uel
quauis firmitate alia roboratis statutis & cōsuetudinibus con-
trariis quibuscūq;. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā
nostre cōstitutiōis declaratiōis cōcessiōis infringere uel ei ausu
temerario cōtraire. Siq; aut attēptare p̄sūperit indignatio-
nē oīpotentis dei: & btōrum Petri & Pauli apostolorū eius se
nouerit icursurū. Datū Rome apud sanctū Petrū. Anno icar-
natiōis dominice. M. cccc. lxxiii. Quarto klē. Maii pontifi-

catus nostri. Anno tertio:

Immunitas ab ecclesiis parrochialibus p funeralibus.

Ixtus e[pi]s seruus seruor[um] dei. Ad ppetuā rei memoriam apostolice māsuetudinis. Imitātes istitūtū & sub uolūtarie paup[er]tatis uexillo deo militātes p[er]sonas benigno nos decet fauore cōplecti & eorū uotis que a rōnis tramite nō discordant

Quātū cū deo possumus fauorē beniuolū ipartiri. Sane sicut p[er] pte dilectorū filiorū uniuerse cōgregatiōis pauperū fratrum Ihesuatorū in cōi uiuētū nobis nup exhibita petitio cōtinebat. Cōtingit aliquādo q[ui] nōnulli xpifideles p[er]tū in qbus p[re]fati Ihesuati domos: seu loca habēt. eligāt sepulturas in ecclesiis seu capellis dictorū paup[er]um fratrum & iterdū aliqua bona: seu elemosynas eisdē paup[er]ibus reliquūt ipsiq[ue] funeralia recipiūt. Reseruata tamē quarta rectori seu rectoribus parrochialiū ecclesiarū in quorū parrochiis xpifideles hmōi decedere cōtingit: & sicut eadē petitio subiūgebat nōnulli alii rectores aliarū parrochialiū ecclesiarū in quorū prochiis ecclesie seu capelle dictorū fratrum fundate existunt. Interdū medietatē & plus ac minus de bonis & funeralibus p[re]dictis ultra quartā iā solutā & p[re]fatis paup[er]ibus exhaurire nitunt[ur]. Asserētes iter cetera dictos paupes & eorū loca & ecclesias: priuilegiis & imunitatibus ecclesiasticis mīme gaudere in graue p[re]iudiciū & iacturam factorū paup[er]um fratrum. Quare p[er] pte uniuersorū fratrum p[re]dictorum nobis fuit hūiliter supplicatū ut eis in p[re]missis oportune p[ro]uidere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igit[ur] q[ui] cunctorū xpifidelium & p[re]serti q[ui] abiectis mundanis illecebris in humilitatis spiritu deseruiunt pacē q[ue]rimus & eorum idēnitatibus q[ua]ntum cū deo possumus succurrimus hmōi sup[er]

plicatiōibus inclinati auctoritate apostolica tenore p̄sētium: sta-
tuimus & decernimus q̄ p̄fati fr̄es deiceps p̄sonis futuris tpi-
bus: soluta quarta p̄ relictis & funeralibus p̄dictis ecclesie ex
qua corpora in eorum capellis sepeliēda tenebant̄: ad aliā solu-
tionē faciēdā nō teneant̄: nec ad id cōpelli p̄ quoscunq; qua-
uis auctoritate possint seu debeāt. Nō obstātibus cōstitutioni-
bus & ordiatiōibus apostolicis ceterisq; cōtrariis q̄buscunq;.
Nulli ergo oīno hominum liceat hanc paginā nostri statuti
oīs cōstitutiōis ifrigere uel ei ausu temerario contraire. Si quis
aūt attēptare p̄sūperit idignationē oīpotētis dei & beatorum
Petri & Pauli apostolorū eius se nouerit icursurū. Datū Rome
apud sanctum Petrum Anno incarnatiōis dominice. M. cccc.
lxxviii. Sexto nonas Maii pōtificatus nostri Anno septimo:
Et Auctoritas excōmunicandi rebelles & inobediētes per or-
dinarios locorum.

Ixtus ep̄us seruus seruorū dei. Ad p̄petuā reme-
moriā. Circa quorūlibet xp̄ifideliū statū & cōser-
uatōnē iuxta pastoralis officii d̄bitū sollicite uigi-
lantes nihil eis libēter assistimus p̄ que illorū oc-
currant̄ dispēdis & statui salubriter cōsulat̄. Sa-
ne pro pte dilectorū filiorū uisitorū & sindicorū cōgregatiōis
paupum fratrum Ihesuatorū nūcupatorū nobis nup exhibita pe-
titio cōtinebat. Q uod cōgregatio p̄dicta a lōgo tpe singulis
biēniis iter eos generale capitulū celebrare in quo cōstituunt
quinq; diffinitores q̄ dicte cōgregatiōis itendere & cās inter
paupes illius emergētes diffinire & decidere: necnō in quoli-
bet loco & domo ipsius cōgregatiōis ponere amouere muta-
re & cōfirmare rectores & socios delinquētes reprehēdere &
corrigere hñt: ac unū uel duos uisitorē uel uisitatores cōsti-

tuere. Qui durāte biēnio hmōi domos & loca p̄dcā : necnō
p̄sonas illius uisitare debeāt cū facultate pagēdi & faciēdi oīa
& singula que necessaria fore repirēt cōsueuerūt. Cū aut̄ sicut
eadē petitio subiūgebat nōnūq̄ eueniat q̄ qñ in hmōi gene/
rali capitulo p̄uisiones diffinitorū : necnō rectorū & sociorū ac
uisitatorū diligēter facte publicant̄. Aliq̄ iobediētes & rebel/
les eiusdē cōgregatiōis existāt. Qui p̄uisionibus & ordinatio/
nibus per hmōi capitulū & diffinitores p̄dictos factis cōtradi/
cere cū nō modica ipsius cōgregatiōis pturbatiōe non formi/
dāt. Pro p̄te eorūde uisitorū & sindicorū nobis fuit humili/
ter supplicatū ut eis opportune in p̄missis p̄uidere de benigni/
tate apostolica dignaremur. Nos igit̄ cupiētes hmōi dispen/
diis quātū nobis ex alto cōcedit̄ auctoritate nostra tenore p̄/
sentiū statuimus q̄ de cetero p̄petuis futuris t̄pibus locorū or/
dinarii ad quācūq̄ requisitiōē diffinitorū uel uisitorū p̄ t̄pe
desup factā eis in singulis ex fratribus dicte cōgregationis qui
quouis modo cōtra ordinatiōes & p̄uisiones p̄ diffinitores : In
p̄fato capitulo iure & rite factas & ordinatas dicere seu face/
re p̄sumpserit sniam excōicatiōis quā icurrāt auctoritate no/
stra ualeāt p̄mulgare. A qua postq̄ aliq̄s ex eis rite innodatus
fuerit & ueniā ab ipsis diffinitoribus seu uisitoribus pro t̄pe
hūiliter petierit a capellano seu cōfessore eiusdē cōgregatiōis
p̄ priorē & cōuentū cuiuslibet domus seu monasterii dicte cō/
gregatiōis p̄ t̄pe deputato dūtaxat & nullo alio p̄terq̄ in mor/
tis articulo cōstitutus absolui possit. Cū auctoritate p̄dicta te/
nore p̄ntium ab hmōi sentētiis absoluēdi plenā & liberā cō/
cedimus facultatē. Nō obstātibus cōstitutionibus apostolicis
necnō priuilegiis & idultis felicis recordatiōis Eugenii pape
iiii. p̄decessoris nostri eidē cōgregatiōi cōcessis q̄bus cauēri di

cit' exp'sse q' quilibet de cōgregatiōe p'dicta possit eligere con-
fessorē: qui eū in oībus casibus absoluat: q'bus illis alias in suo
robore p'māsuris hac uice dūtaxat quo ad hoc spāliter exp'sse
derogamus: Statutis quoq' & cōsuetudinibus dicte cōgrega-
tionis iuramēto cōfirmatiōe apostolica uel quauis firmitate
alias roboratis ceterisq' cōtrariis q'buscunq'. Nulli ergo oīno
hoīum liceat hāc paginā nostrorū statuti: cōcessiōis derogatio-
nis & uolūtatis ifringere uel ei ausu temerario cōtraire. Si q's
aut' hoc attēptare p'sumpserit idignationē oīpotētis dei & bea-
torū Petri & Pauli apostolorū eius se nouerit incurfurū. Datū
Rome apud sanctū Petrū. Anno icarnationis dñice. M. cccc.
lxxxiii. Septimo Idus nouēbris. pōtificatus nostri. āno. xiii.
¶ Immunitas clericalis ordinis cōgregationi concessa.

Innoctius. viii. ep's seruus seruorū dei. Dilectis fi-
liis gubernatori & paupibus cōgregatiōis fratrum
iherosolymitanorū nūcupatorū. Salutē & apostolicā bñdi-
ctiōnē. Meritis pie uitæ quā ad obsequēdā altissi-
mo in paup'tate uoluntarie elegistis iducimur & exēplo boni
opis excitamur: ut que a nobis digne petitis: uobis liberaliter
cōcedamus. Hinc ē q' nos uestris in hac pte supplicatiōibus i-
clinati: q' uos qui nūc estis & q' in posterū p tpe erūt huius ue-
stre cōgregationis gubernator & paupes: et clericali caractere
nō ifigniti concessis a iure priuilegiis clericis secularibus poti-
ri & gaudere: & illis uti: ac uos iuuare possitis & debeat is etiā
quo ad forū & in uos manus uiolētās iniciētes: apostolica uo-
bis & illis auctoritate cōcedimus. Illaq' ad uos illos eadem au-
toritate extēdimus. Q' d'q' illi ex uobis tā anteq' cōgregatio-
nē uestrā itarent uouerāt: q' q' hactenus uouerūt & in futurū
nouebunt. Religionē in genere aliquā tā mēdicatiū q' aliorū

ordinum in spē intrare: & post uotū hmōi in dicta cōgregatio-
ne recipient in socios: & frēs dūmodo pseuerēt in eadem: ab
eiusdē uoti īplemento cēseant absolūti: & ad illud īplendi ali-
ter nō teneant: nec ad id inuiti cōpelli possit: p̄fata auctorita-
te statuimus & ordinamus. Nulli ergo oīno hoīum hāc pagi-
nā nostre cōcessiōis statuti & ordiatiōis īfringere uel ei ausu te-
merario cōtraire. Si qs āt hoc attētare p̄sūperit īdignationē
oīpotētis dei & btōrum apostolorū Petri & Pauli eius se no-
uerit incursturū: Datum Rome apud sanctū Petrū. Anno in-
carnationis dñice. M^{ccc}.xcii. Octauo klē. Iunii. pōtificatus
nostri Anno octauo. **Gratis de mādato Sanctissimi domi-
ni nostri pape.** Rescripta in camera apostolica.

¶ Ne professi possint ad laicalia redire.

Alexader. vi. ep̄s seruus seruorum dei. Ad ppetuā
rei memoriā. Rōni cōgruit & cōueniētati: ut
ca que de Romani pōtificis gratia p̄cesserūt: li-
cet eius supueniēte obitu: littere apostolice super
illis cōfecte nō fuerint: suum sortiantur effectum. Dudum si q
dā felici recordatiōis Innocētii pape. viii. p̄decessoris nostri
pro pte dilectorū filiorum uisitatoris p̄curatoris & uicarii ge-
neralis cōgregatiōis paupum fratrum Ihesuatorum nuncupa-
torum exposito: q̄ ipsi & q̄ p tpe fuerāt eiusdē cōgregatiōis
uisitatores & p̄curatores multum p̄ manutētionē augmento
& felici statu: necnō cōseruatione dicte congregatiōis īsu-
dauerāt & laborauerāt: prout ipsi uisitator & p̄curator: tunc
existētes īsudare & laborare nō cessabāt. Cupiebātq; illā īdies
dñō cōcedētī: magis augeri: ac cōsueuerāt ip̄i uisitator & p̄cu-
rator uolētes ipsā congregationē īgredi ad annū aut biēniū
iuxta discretionē p̄sone & eius desiderīū ī eorū cōgregatiōe

hmoī retinere: & elapso āno uel biēnio hmoī. si uellēt uesti-
gia eorū īsequi: ad p̄fessionē emitti solitā p̄ frēs dicte cōgrega-
tiōis q̄ iurabāt & uouebāt paup̄tatē castitatē & obīam p̄petuo
obseruare: si illā emittere uellēt cū uotis & cerimoniis in tali-
bus p̄ eos seruare solitis recipe soliti erāt. Persepe tñ cōtinge-
bat q̄ nōnulli ex paup̄ibus dicte cōgregatiōis post p̄fessionē
p̄ eos: ut p̄fert̄. emissū a dicta cōgregatiōe discedere: & absq̄
licētia prioris uisitatoris & p̄curatoris ad laicalia loca se tran-
sferre si nō modicū dicte cōgregatiōis p̄iudiciū p̄nitiosūq̄ exē-
plū & scādālū plurimorū. Ac p̄ pte eorū dē uisitatoris p̄cura-
toris & uicarii eidē Innocētio p̄decessori p̄pterea hūiliter sup-
plicato: ut q̄ quotiēs p̄petuis tūc futuris t̄pibus cōtingeret ali-
quē uel aliquos de dicta cōgregatiōe absq̄ eorū superioris licē-
tia p̄ quā p̄fessionē p̄ p̄dictos fratres emitti solitā in fine anni
uel biēniū hmoī emisissent regulam exire & ad laicalia loca &
ad aliā religionē se trāsferre: tales sic exeūtes eo ipso excōica-
tiōis snīam īcurrerēt. a q̄ p̄terq̄ a Romano p̄tifice nisi ī mor-
tis articulo cōstituti absolui nō possent: statuere & ordinare:
& eis dē uisitatori & p̄curatori ac cuilibet eorū īsolidū. ut lice-
ret tales a dicta cōgregatiōe discedētes absq̄ eorū licētia & ad
laicalia loca & nō ad aliā religionē se trāsferētes cape & īcarce-
rare. Illosq̄ iuxta eorū statuta & ordinationes punire corrige-
re & castigare ualerēt. cōcedere & īdulgere aliasq̄ eis in p̄mis-
sis op̄tune p̄uidere de benignitate apostolica dignaretur.
Itē Innocētius p̄decessor: q̄ his p̄ que p̄sonarū pie uitā studio
deditarū q̄eti cōsulerēt liberter annuebat: eaq̄ fauoribus p̄se-
quebat̄ opportunis. eos dē uisitatorē p̄curatorē & uicariū a q̄-
busuis excōicatiōis suspēsiōis & īterdicti. aliisq̄ ecclesiasticis
sententiis cēsuris & penis a iure uel ab hoīe quauis occasione

uel cā latis: si qbus quolibet inodati existebāt: ad effectū instru-
mētōꝝ dūtaxat cōsequendū. Absoluens & absolutos cenſeas
hmōi supplicatiōibus iclinatus. Quarto idus Aprilis pōtifi-
catus sui āno. v. Apostolica auctoritate statuit & ordinauit: q
quotiēs de cetero ppetuis tūc futuris tēpibus cōtingeret aliquē
uel aliquos de dicta cōgregatiōe absq; eoz supiorū lnia: postq
pfeſſionē pdictā in fine anni uel biēnii hmōi emisissent exi-
re: & ad laicalia loca: & nō ad aliā religionē se trāſſerre: excōi-
catiōis lniām eo ipſo icurrēt: a qua ab alio q̄ a Romano pōtifi-
ce tpe existiētī pterq̄ i mortis articulo cōstituti absolui nō pos-
sent. Ac eiſdē uisitori pcuratori p tpe existiētibus & cuilibet
eoz: q̄ tales sic discedētes & se trāſſerētes cape & incarcerare:
ac iuxta eoz statuta & ordiatiōes punire corrigere & castigare
& brachiū ſeculare: si opus fuerit: cōtra eos iuocare libere & li-
cite ualerēt eadē auctoritate cōceſſit. Nō obſtātibus cōſtitutio-
nibus & ordiatiōibus apostolicis ceterisq; cōtrariis qbuscūq;
ne aut de absolute ſtatuto ordiatiōe cōceſſiōe & idulto p̄di-
ctis Innocēti p̄deceſſoris p̄fati p eo q̄ sup illis ipſius p̄deceſ-
ſoris littere: eius ſupueniēte obitu: confecte nō fuerint: ualeat
quolibet heſitari. Ipſiq; uisitor pcurator & uicarius illorum
frustent effectū. Volumus & apostolica auctoritate ſupradi-
cta decernimus q̄ absolute ſtatutū ordiatio cōceſſio idultū
p̄dicta p̄inde a dicta die. iiii. Idus aprilis ſuū ſortiant effectū
ac si sup illis ipſius p̄deceſſoris littere ſub dictis diebus date cō-
fecte fuiſſent put ſupius enarraſ. Q d̄q; p̄ntes littere ad p̄bā
dū plene absolute ſtatutū ordinationē cōceſſionē & idul-
tū hmōi ibiq; ſufficiāt: nec ad id p̄batiōis alterius adminicu-
lū req̄raſ. Nulli ergo oīno hoīum liceat hāc paginā noſtre uo-
lūtatis & cōſtitutiōis iſſingere: uel ei auſu temeratio cōtraire.

Si q̄s aut attētare p̄sūperit: idignationē oīpotētis dei: ac bea-
torū Petri & Pauli apostolorū eius se nouerit incurfurū. Datum
Rome apud sanctū Petrū. Anno incarnatiōis dñice. M. cccc.
xcii. Septimo klē. septembris pontificatus nostri Anno pri-
mo.

Rescripta in camera apostolica.

¶ Alia approbatio priuilegiorum indulgentiarum & gratia-
rum congregationi concessarum.

Lexāder ep̄s seruus seruorū dei. Ad ppetuam rei
memoriā. Dñs noster Iesus xp̄s inter alias q̄bus
felicitatis eterne p̄miū p̄misit: btōs eē dixit pau-
pes spū qm̄ ipsorū ē regnū celorū. Iccirco hmōi
cōditiōis p̄fessores pia & paterna caritate p̄seq-
mur: illorūq; uotis q̄tū cū deo possumus fauorē beniuolū im-
ptimur. & ea que a p̄decessoribus nostris Romanis p̄tificibz
suadētibus honestis p̄ eis p̄uide emanarūt: libēter cū a nobis
petit: nostræ approbationis mūimine solidamus. ut eo firmi-
us illibata p̄sistāt: quo sepius fuerit auctoritate apostolica mu-
nita. Dudū siquidē felicis recordatiōis Martinus papa. v. p̄de-
cessor noster dilectos filios paupes Ihesuatos nūcupatos: qui
tūc & in posterū forēt: eorūq; oratoria domos atq; loca con-
structa tūc & cōstruēda: ubicūq; forēt cōstituta cū p̄sonis iuri-
bus & p̄tinētiis necnō possessiōibus terris rebus & bonis suis
que paupes p̄dicti in q̄bus locis tūc legitime possidebāt & in
posterū: dāte dño: ex fidelium suffragiis aut alias iustis titulis
possent adipisci sub sedis apostolice necnō ordinariorū loco-
rū in quorū ciuitatibus & diocesibus domus oratoria atq; lo-
ca eorū cōsistebant. p̄tectiōe usq; ad eiusdē sedis beneplacitū
apostolica auctoritate suscepit. ac uoluit & decernit. q̄ hmōi
durāte beneplacito iquisitores heretice prauitatis nullā possēt

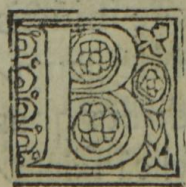

in dictos paupes domos loca iura & bona hmoi quacūq; oc-
casiōe cā uel p̄textu iurisdictionē uel ptatē sine p̄ntia & uolū-
tate ordinariorū p̄dictorū exercere. sed dūtaxat corā dicta sede
uel eius delegatis aut ordinariis p̄dictis tenerent r̄ndere de-
creuitq; extūc oēs & singulas excōicatiōis suspēsiōis & iterdi-
cti p̄cessus & snias quos & quas cōtra p̄missa p̄mulgari cōtin-
geret & hēri irritos & irritas fore. Et deīde pie mēorie Eugeni-
us papa. iiii. ēt p̄decessor noster paupibus p̄dictis ut ip̄i & eorū
q̄libet aliquē uel aliquos discretos & idoneos p̄s̄bros secula-
res & religiosos ī eorū possēt eligere cōfessores. q̄ cōfessiōibz
eorū diligēter auditis p̄ cōmissis nisi talia forēt pp̄ que sedes
apostolica merito eēt cōsulēda. eis debitā absolutionē ip̄ede-
re & p̄niam salutarē iniūgere. ac in mortis articulo plenariam
remissionē oīum pcōrū suorū elargiri. necnō eucaristie & alia
ecclesiastica sacramēta ministrare in eorū quoq; oratoriis cō-
seruare. ac missam & alia diuina officia celebrare quotiēs fo-
ret opportunū absq; alicuius l̄nia possēt. ip̄iq; paupes p̄ p̄mis-
sis ad prochiales ecclesias locorū. In q̄bus loca & oratoria fo-
rent cōstituta. seu ab illarū rectores siue curatos iūiti accedere
nō teneāt. Postmodū uero recolēde memorie Pius papa. ii.
similiter p̄decessor noster oībus xp̄i fidelibus uere penitētibus
& cōfessis q̄ in die Iouis scā hora uesporū usq; ad diē sabbati
fācti eadē hora uesporū aliquā ecclesiarū quas paupes p̄dicti
Senis Florētiæ Bononiæ Mediolani Venetiis Veronæ Ferra-
riæq; obtiebāt uisitarēt ānuatim p̄petuis tūc futuris t̄pibus sin-
gulis diebus eisdē q̄nq; ānos & totidē q̄dragenas de iniūctis
eis penitētiis misericorditer in dño relaxauit. & eisdē paupi-
bus deuote dicētibus in oratoriis eorum singulis diebus q̄bus
statiōes sūt in urbe q̄nq;es dñicā orationē & angelicā saluta-

tionē genibus flexis & brachiis in modū crucis extēsis. ut eas-
 dē indulgētiās & pccōꝝ remissionē cōsequerēt: quā cōseq pos-
 sent si ecclesias ipsas urbis in qbus statioe ipse cōsisterent eadē
 die uisitarēt gratiose cōcessit: p̄ut in eorum p̄decessorū litteris
 desup cōfectis plenius cōtinent. Cū aut̄ sicut exhibita nobis
 nup̄ p̄ pte paupum p̄dictorū petitio cōtinebat: ipsi cupiāt lit-
 teris p̄dictis & cōtētis in eis p̄ eorū subsistētia firmiori robur
 nostre approbatiōis adiici. Nos attēdētes eorū dē paupū ui-
 tā religiosā & laudabilē apud deū & hoīes: & ad eorū p̄fectū
 salutarē opōsa meditatiōe itēdētes eorū in hac pte supplicatio-
 nibus inclinati: oēs & singulas cōcessiōes gratias & indulgentias
 hmōi q̄tenus sint in usu auctoritate apostolica p̄ntiū tenore
 approbamus: & robur firmitatis iuxta earū litterarū cōtinētiā
 atq; firmā obtinere debere decernimus & p̄ potiori cautela eis
 de nouo cōcedimus p̄ p̄ntes. Nō obstātibus cōstitutiōibus &
 ordinatiōibus apostolicis ac oībus illis q̄ idē p̄decessores in di-
 ctis litteris uoluerūt nō obstare ceterisq; cōtrariis qbuscunq;
 Nulli ergo hoīum liceat hāc paginā nostre approbatiōis de-
 creti & cōcessiōis ifrigere uel ei ausu temerario cōtraire. Si qs
 aut̄ hoc attētare p̄sūperit indignatiōe oīpotētis dei ac beatorū
 Petri & Pauli apostolorū eius se nouerit icursurū. Datum Ro-
 me apud sanctū Petrū. Anno icarnatiōis dominice. M. cccc.
 xcii. pridie klē. Februarias pōtificatus nostri Anno primo.

¶ Auctoritas absoluēdi ingrediētes monasteriū Ihesuato-
 rum ēt in casibus sedi apostolice reseruatis.

Beatissime pater supplicat. s. v. uniuerſa cōgregatio
 paupum fratrum Ihesuatorū nūcupatorū in Italiae p-
 tibus cōsistētiū. Q uatenus tā ipsis p̄ntibus q̄ aliis
 futuris frībus Ihesuatis: singuli sacerdotes in domi-

bus seu locis pñtibus & futuris dictorū fratrū Ihesuatorū i mis
sis & aliis diuinis officiis: p tpe seruiētes: cuilibet fratrum Ihe
suatorū pñtiū & futurorū pñdictorū p cōmissis p ipsos añq̃ cō
gregationē seu uniuersitatē Ihesuatorū hmōi igrederent̃ dū
taxat ēt si talia fuerit pp q̃ sit merito sedes apostolica cōsulēda
debitā absolutionē cōcedere & salutarē pñiam iniūgere pos
sint & ualeāt cōcedere & idulgere dignemini de gratia spāli.
Cōcessū ut petit̃ p oibus: in pñtia dñi nostri pape. C. Arimi
neñ. Et q̃ simplex signatura. s. v. seu uestra in pñsentia sup di
ctā supplicationē cōficiēda ualeat illiq̃ fides adhibeat̃: pinde
ac si up ea apostolice littere cōfecte nō fuissent. Datū Floren
tiæ. xiiii. klē. Martii. Anno. xii. cōcessum. C. Arimineñ.

¶ Copia gratie cōcesse fratribus Ihesuatis a papa Nicolao
Anno domini. M. cccc. l. die. v. septembris.

Supplicat̃. s. v. humiles & deuoti oratores uestri
paupes frēs Ihesuati uulgariter nūcupati: quate
nus ipsorū aīarū saluti salubriter cōsulere sibi &
eorū cuilibet ut quilibet cōfessor idoneus secula
ris uel regularis: quem ipsi & qlibet eorū ad hoc dixerit elige
dū: cuilibet eorū cōfessiōe audita: oēs & singulos cōuētū eo
rūde paupum in ptibus Italie cōmoratiū. ab oibus & singulis
suis criminibus dilectis excessibus & peccatis q̃tūcūq̃ enormi
bus: ēt si talia sint pp que sedes apostolica spāliter & exp̃se sit
merito cōsulēda: necnō a q̃buscūq̃ excōicationū suspēsiōnū
& iterdicti aliis quoq̃ ecclesiasticis sentētiis cēsuris & penis a
iure uel ab hoīe in genere uel in spē ex quauis cā possitis latis
& fulminatis quolibet icurrerit. semel dūtaxat plenarie in fo
ro cōsciētie absoluere. pñiam eis & cuilibet eorū salutarē iniū
gere. attēto q̃ pp eorū paup̃tatē Romā p iubileo lucrādo &

obtinēdo accedere nō ualent tū ēt q̄a multi iuuenes q̄ relictis
oibus secuti sūt dñm. nimis magnā mētis euagationē icurre-
rēt ineūdo & redeūdo. in graue aiarū suarū piculū & cōgrega-
tiōis totius pauperū Ihesuatorū detrimētū & dissipationē cō-
cedere & idulgere misericorditer dignemini de gratia spāli.
Nō obstatibus q̄buscūq̄. Fiat q̄ q̄libet istorū possit absolui se-
mel de oibus ēt referuatis. T.

Et q̄ dicte sup-
plicatiōis signatura quo ad forū conscie sufficiat fiat. T. absq̄
litterarū apostolicarū cōfectiōe.

Datū Fabria-
ni Camerin. diocesis pridie idus septembris. Anno quarto. li-
bro. yi. folio. xvii.

R. de feletis.

FINIS

Quāuis uera patrum sit regula Ihesuatorum
Sanctior ut dicit est tamen iste liber
Hec sequitur xpm paruo contenta quiescit
Spreuit opes mundum seruiat ut domino
Candida Corseto debes studiosa iuuentus
Et fratrum quilibet puluerulenta nouat.

¶ Quoniā cū frēs Ihesuatorū oibus in locis Italiae cōmorā-
tes p̄ maiori ipsorū pte diui Hieronymi deuotissimos esse in-
tellexerim. ope p̄ciū aliquid mihi in honorē & laudē eiusdem
tradere: Preterea nōnullas in fine libelli cōfirmatiōis eorūde
addere orationes uidebatur esse conueniens.

¶ Orationes deuotissime diui Hieronymi.

¶ Hieronymine inclyte p̄ quē fulget ecclesia uirginitate p̄di-
te zelo uirtutis gratia. Baptiste cōpar p̄dite uitiorū & abstine

tia & i cunctis cōposite faciēde eloquētia. Pietatis iclyte ad mirā
da p̄digia. tu caritatis solite ad dāda numina. Finito mūdi tra
mite: perduc nos ad celestia. Ora p nobis beate Hierony
me. Vt digni efficiamur promissionibus xp̄i.

d Eus q p̄cibus & meritis beatissimi sacerdotis & cō/
fessoris tui Hieronymi neminē in eo speratē reliq/
sti. Sed ab insidiis diaboli illesū abire fecisti. Tribue
suppliciter queso ut ipsius pia itercessiōe a peccatis meis & mū
di piculis liberatū ad celestē patriā pacta peccatorū meorū di
gna penitētia uenire concedas. Amen. Oratio

d Eus q ecclesie tue in exponēdis sacris scripturis bt̄m
Hieronymū cōfessorē tuū doctore maximū & ele/
ctū puidere dignatus es. Presta q̄s ut eiusdē piis suf
fragatibus meritis quod ore simul & opere docuit te adiuuā/
te exercere ualeamus. Per dominum nostrum. Oratio.

d Eus q nobis p bt̄m Hieronymū cōfessorē tuū scri/
pture s̄acte ueritatē & mystica reuelare dignatus es.
Presta quesumus. ut cuius natalitia colimus eius sem
p erudiamur doctrinis & meritis adiuuemur. Per dominum.

f Antissime Hieronyme q sperātes in te protegis &
exaudis. Suscipe deprecationem meā. Et me in tuis
meritis deuotiōe sperātem ab inimicis & uitis meis
p̄tege & in nullo me errare permittas. ut te rectore & duce sic
transeam per bona t̄palia ut nō amittam eterna. Per do.

d Eus qui beatū Hieronymū illustrissimū cōfessorem
tuū uirtutibus insignitū uariarū linguarū cōditione
decorasti. q̄ que tā ueteris q̄ noui testamenti fidelis/
simū iterpretē ecclesie tue esse uoluisti. Tribue quesumus. Vt
omnes qui implorant eius auxilium petitionum suarum salu

tarem consequantur effectum. Per dominum nostrum:

Sancte Hieronyme gloriose doctor ueritatis xp̄ia.
ne fidei sustentator & lumen. Te deprecor quatenus
mei peccatoris indigni famuli tui digneris esse
custos gubernator & rector. Ut tuis interuenientibus precibus
nunc & semper a peccatis emunder tua gubernatione recto
calle & inoffenso pede procedam tuis assiduis defensionibus
ab inimicitiis spūalibus & carnalibus quotidie mihi insidian
tibus protegar tuo sancto ductu ut portum salutis attingam.
Per dominum nostrum.

Impressum Venetiis per Ioannem & Gregorium de gregoriis fratres. Anno salutifere incarnationis domini. M. cccc. xcv. die. xxii. septembris.

